

özgür gelecek

1-15 MAYIS 1993 SAYI: 3 FİYATI: 10.000 TL (KDV DAHİL)

YAŞAMIN KAVRANIŞI VE YENİ İNSAN
Orta sayfa 12-13

GÜLTEKİN GÖLÇEK İNFAZ EDİLMEK İSTENİYOR
4. sayfa

"O BİR KARTALDI" ROSA LUKSENBURG
Kadın sayfasında

ÖRGÜTLENME SÜRECİNDEKİ "YENİ" DİSK
Mahmut Dedeoğlu'nun yazısı 14. sayfa

ÖGÜR GÜNDEM'LE RÖPÖRTAJ
11. sayfa

İŞÇİYE AYDA 1 MİLYON PARTİDE GECEDE
100 MİLYON
8. sayfa

YENİ KÜRT POLİTİKALARI
Faik Bulut'un yazısı 22. sayfada

Devrimci örgütler arasındaki şiddeti reddedelim

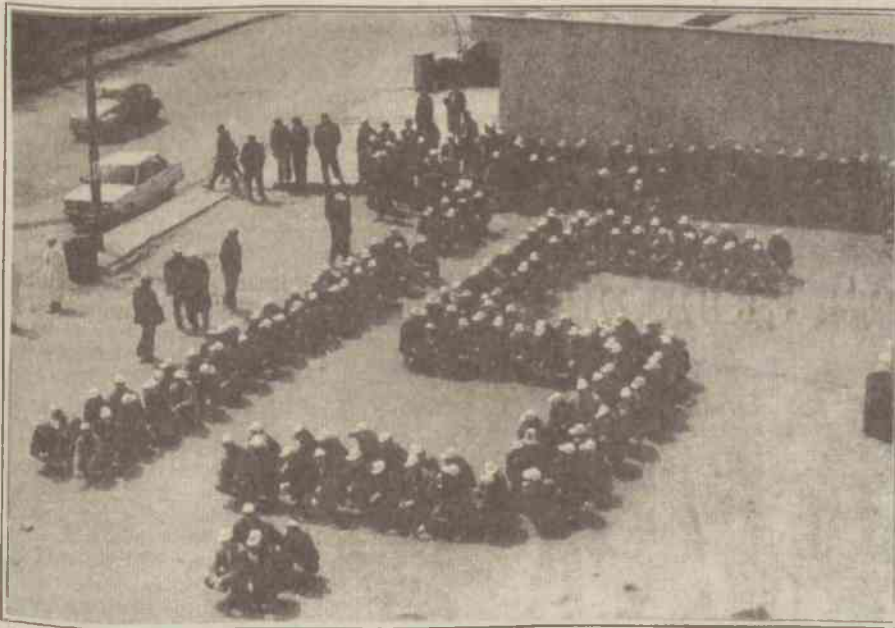
■ Avrupa'da devrimci örgütler ortak bir açıklama yaparak Devrimci Sol içi şiddete karşı tavır aldılar. Türkiye'de ise Marksist-Leninistler Gaziosmanpaşa'da Ercan Temelli ile birlikte katledilen Muharrem Aydın'ın cenazesini sahiplendiler
10. sayfada

1 Mayıs kızıldır kızıl kalacak!

İşçiler 1 Mayısın kızılığında iktidara yürümesini öğreniyor

■ 1 Mayıs bayramı düzen partilerinin ya da sarı sendika ağalarının bir lütfü değildir. Çünkü yaratan ve üreten işçilerse, ancak onlar bilir sömürüye ve zulme karşı koymasını, onlar bilir barikat savaşlarında söke söke hakkını almayı. Yüreklerinde isyan ateşiyle meydanlara yürüyen mavi tulumlu işçilerin yeri göğü sarsan gür sloganları hakim sınıfları tir tir titretiyor!..
3. sayfada

İşsiz kalan işçiler iş taleplerini bedenleriyle ifade ettiler

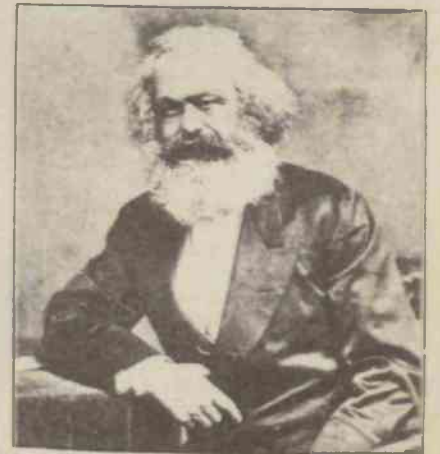
Sistemin kaçınılmaz sorunu: İşsizlik!

İLKSAN OLAYI - 1

■ Öğretmen maaşlarından zorunlu olarak kesilen muazzam paralarla beslenen İLKSAN'ın kasasını kimler boşaltıyor?
5 sayfada

Sol ateşkese nasıl bakıyor?

■ Devrimci örgütler PKK'nın tek taraflı ateşkes ilan etmesini nasıl değerlendiriyor. Devrimci çevreden derlediğimiz yazıyı okurlarımıza sunuyoruz.
19. sayfamızda

Proletaryanın büyük öğretmeni MARKS

Marx'ın doğum günü

■ Marx'ın ekonomi, felsefe ve toplumlar tarihi gibi sorunlarda yoğunlaşan dehası Marksizmi doğurdu. Tüm ezilen sınıf ve tabakaların baskıdan, sömürden ve zulümden kurtuluşunun yolunu çizdi.
Kavganın Güncesi 20. aylarda

Sunuş

Merhaba,

Mayıs, zulmün-esaretin altında inim inim inilenlerin ayağa kalkıp meydanları zaptettiği günlerle doludur.

Amerika'lı işçilerin kanla yarattığı başkaldırı ruhu bu gün tüm yasaklara ve 1 Mayıs'ın özünden saptırmalara karşı işçi sınıfı tarafından meydanlarda kızıştırmaları kutlanıyor.

Örgütlenme sürecindeki "Yeni" DİSK, yasal faaliyetlerine başladığı günden bu güne; çalışmalarıyla, mücadelesiyle kendisini işçiler için bir çekim merkezi haline getirememiştir. İşçiler üye olmak için DİSK'i aramıyor... DİSK onları arıyor. Ve ince oyunlarla 1 Mayıs kutlamalarına hazırlanıyor.

Sınıf mücadelesinin kızgın ateşinde bunca güclüklerle dolu tarihsel bir görevi üstlenen proletarya ve proleter ideolojiyi öğrenmek-kavramak ve yaşama geçirmek büyük bir azim, samimiyet ve kararlılığı gerekli kılıyor.

Hem kafasında hem de kalbinde var olan bir tutkuyla sosyalizm fikrine sahip çıkmakla devrimin keskin kılıcı, yaşayan alevi oldu. Rosa Lüksemburg.

Türkiye'de radikal mücadeleyi savunanların zor koşullarda reformize kayışları devrimci hareketler içinde tahribatlara sebebiyet veriyor. PKK'nın 1993 Newroz sürecine girerken tek taraflı ateşkes ilanı yaptığını açıklaması ve reformizin potasına girmesiyle birlikte, TC'nin daha önceleri T.Kürdistanı'nın dört bir yanında uygulamaya koymak için uğraştığı iş hareketi şimdi tamamen Dersim'e kaydırılmış durumdadır. Böylece siyasi mücadelede ısrarlı olan çeşitli milliyetlerden proletarya partisi çökertilmek istenmektedir. Şimdi Türkiye devrimci hareketi PKK'nın içine girdiği bu olumsuzluğu tartışıyor.

Polis desteğindeki faşist güçlerin Ankara Üniversite'lerindeki devrimci öğrencilere saldırıları, devrimcilerin birlikteliğini gerekli kılarken Devrimci Sol arasındaki bölünmenin giderek şiddet eylemlerine yönelmesi tasvip edilemez. Devrimci örgütler arasındaki dostluğu ve güveni zedeleyen, halk kitleleri üzerinde olumsuz bir etki yaratan örgüt içi çatışmalara girmek devrimci hareketlere hiç bir fayda getirmez.

Sokak infazlarını devam ettiren TC'nin kolluk güçleri Bayrampaşa firarisi İbrahim Yalçın'ı katlettiler.

Ayrıca Nevşehir firarisi Hasan Durna ile birlikte gözaltına alınan Gültekin Gölçek infaz edilmek isteniyor. İşkencede Adnan Gültekin Gölçek olduğunu ısrarla savunan Gültekin Gölçek'in adının resmi ağzı larca ön plana çıkarılması düşündürücüdür. Hakim sınıflar böylesi açıklamaları infaz senaryolarına meşru zemin hazırlıyorlar.

Faşizmin ağır koşullarında devrimci düşüncüyü kitlelere ulaştırmayı amaç edinen, üzerimizdeki baskılar devam ediyor. Elazığ muhabiri Mehmet KAŞ ve Tunceli muhabirimiz Hıdır BATASU polis tarafından gözaltına alındılar.

Güney Afrika'daki radikal mücadeleyi pasifize edenler De Klerk yönetimiyle uzlaşma yolunda epey mesafe katettiler. Anlaşılan odur ki, Mandela ve Hani ikilisi, silahlı mücadeleyi eritmeye çalışmaktadırlar.

Başta ezilen Afrika halkı ve dünya proletaryası olmak üzere yeni devrimler yaratarak tarihin misyonunu oynayacaktır.

Okurdan

Güneş balçıkla sivanamaz

Mücadele Dergisinin 40. sayısını okurken "Tokat'ta köyler boşaltılıyor" başlıklı yazı dikkatimi çekti. Okudum ve hayretler içerisinde kaldım. Devrimci bir yayını nasıl olurda gerçeklerden bu kadar uzaklaşabilirdi. Herkesin gözleri önünde ceryan eden gelişmeler nasıl olurda hem de devrimcilik adına bilinçli bir şekilde gizlenmek istenebilirdi.

Esas olarak bu yazıyı yazmaktaki amacı: Mücadele dergisinin bilinçli olarak kamuoyunu yanlış bilgilendirme ve gerçekleri gizleme çabası içindedir. Şöyle deniyor, "1991 yılında gerillaların bu bölgeye yerleşmesine dek köyde herhangi bir olağanüstülük yoktu. (Sözü edilen köy Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Mescit köyüdür.) Köy halkı göç etmek diye bir şey düşünmüyordu. Gerilla bu bölgeye gelince köy halkı ilişkiye geçiyor, onlara yardım ediyor, elindekini paylaşıyor. Bu durum devletin kulağına gidince köy halkı için yeni bir dönem başladı. Baskılar, işkenceler, tehdit ve zorla göç."

Yazı bu biçimiyle devam edip gitmekte ve bol bol gerilladan söz etmekte ama hangi gerilla oldukları belli değil. Ulusalci gerillalar mı, aydan mı gelişmiş velhasıl kimlikleri belli değil. Gelişmeler böyle üstü kapalı, adsız aktarılmışa aslında gizli bir ad konulmuş oluyor. Böyle bir yazıyı Mücadele dergisinde okuyan ve gelişmeleri yeterince veya hiç bilmeyen her insan yazıyı şöyle yorumlar; "1991'den beri Devrimci-Sol bu alana gerilla birliklerini yerleştirmiş ve o günden bu güne bu alanlarda gerilla mücadelesi veriyor." Okurun böyle düşünmesi normaldir. Çünkü söz konusu Mücadele Dergisi insanlara dolaylı olarak böyle bilgi sunuyor veya gerçekleri gizleyerek insanları böyle düşünmeye zorluyor. Yazının bütünü ve köylülerle yapıldığı söylenen röportajı okuyan ve gelişmeleri bilmeyen herkes eminimki yukarıda anlattığım biçimde algılayacaktır. Peki insanların kafasında böyle imajlar yaratmak ki bu insanları bilmeden yalan söylemeye iter-, gerçekleri yazmaktan bilinçli olarak kaçınmak, gelişmeleri doğru ve olduğu gibi aktarmamak devrimci bir tavır mıdır? Ben hayır diyorum. İnanıyorum ki mücadele yazarları da "hayır" diyorlardır. Peki o zaman şu yazılanlara ne demeli. Kaldı ki Mücadele bunu ilk kez yapmıyor. Bunun pek çok örneği var. Ama buraya sıralamaya gerek yok. Mücadele gerçekleri yazmaktan kaçıyor dedim; peki öyle ise gerçekler nedir: Uzun uzun anlatmak durumunda değilim. Özü itibarıyla açıklamakla yetineceğim. Doğrudur 1991 yılına kadar Tokat halkı, özellikle ilk mücadele alanı olarak seçilen Almus köylüleri ilk kez

gerilla yüz yüze geliyorlardı. Şimdi sadece gerilla deyip geçiştirmek doğru olur mu? Elbetteki hayır. Bunlar TKP-ML önderliğindeki TIKKO gerillalarıdır. Oraya öyle geçici olarak gitmemişlerdir. Mücadeleyi o alanda kalıcı kılmak ve gerilla savaşını tırmandırmak için oradadırlar. TKP/ML, MK ve SB üyesi Baba Erdoğan Almus ilçesine bağlı Gümlüğü köyü jandarma karakolu baskını sırasında çıkan çatışmada yaralanmış ve çatışma çemberi dışına çıktuktan bir süre sonra şehit olmuştur. Bu çatışmada bir er ölmüş ve düşmandan başkaca yaralananlar olmuş, ve gerillalar ele geçirebildikleri silah ve malzemelerle çatışma alanından uzaklaşmışlardır. Evet 1991'de sözü edilen Mescit, Gölge ve diğer çevre köylerde ilk gerilla mücadelesi tohumu böyle ekiliyor. O dönemde TKP-ML önderliğindeki TIKKO gerillaları dışında hiç bir devrimci hareketin faaliyeti, hele hele gerilla faaliyeti, bölgenin kırsal alanlarında söz konusu değildir. Yine sözü edilen Mescit köyünde bir TIKKO gerilla birliği ve bölge komutanı Hasan Toy ve siyasi komiser Aydın Yıldırım evin içine kurulan pusuya düşerek şehit olmuşlardır. Birlik üyeleriyle düşman güçleri arasında süren uzun çatışmadan sonra birlik üyeleri köyden çıkmayı ve araziye çekilmeyi başarmışlardır. Yine sözü edilen bölgede ayrı bir TIKKO gerilla birliği düşman tarafından kurulan pusuya düşmüş, çıkan çatışmada TKP-ML, MK üyesi Tuncay Çarıkçıoğlu şehit olmuştur. Bunlar gibi daha başkaca da çatışmalar olmuştur. Bugün TKP-ML, TIKKO gerillaları bu bölgede çok daha güçlü bir biçimde mücadeleyi omuzlamış durumdadırlar. Sözü edilen ve köylülerle yapıldığı söylenen röportajda köylülerin bütün bu gelişmeleri anlatmamış olmaları mümkün değildir. Baba Erdoğan, Hasan Toy, Aydın Yıldırım ve Tuncay Çarıkçıoğlu'ndan söz etmemeleri inandırıcı değildir. Şehit yoldaşlarımız o yörede köylülerin dilinde destan, ellerinde bayrak olmuşlardır. Aradan uzun sayılabilecek bir zaman geçmiş olmasına rağmen hala köylüler, şehit yoldaşlarımızdan söz açıldığında gözleri yaşarmakta, onlardan gurur ve kıvançla söz etmektedirler. Bunu yörede herkes bilmektedir. Onlarca köylü Kayseri DGM'sinde TIKKO davasından aylarca tutuklu kaldı. Yüzlerce gerillalara yardım ediyorlar diye gözaltına alınıp günlerce işkenceden geçirildiler. Bütün bunları köylülerin anlatmamış olması ki, anlatmasalar bile Mücadele Dergisinin bilmemesi düşünülemez. Bilmesine rağmen gelişmeleri olduğu gibi aktarmaktan kaçınmıştır. Ama güneş balçıkla sıvamak mümkün değildir. Her satırında, her sayfasında devrimci dürüstlük, devrimci ahlaktan bolca söz eden Mücadele Dergisi yazarlarına sormak gerekiyor, doğruları ve gerçekleri yazmamak, kamuoyunu

yanlış yönlendirmek, devrimci ahlâk ve devrimci dürüstlüğü dışında mı? Mücadele dergisine bunları sormak ve objektif davranmasını istemek biz devrimci demokratların görevidir ve aynı zamanda da hakkıdır. ... Gerçekleri örtbas etmek devrimci anlayış değildir. Gerçek neyse odur ve kendisine devrimciyim diyenlere de yaşananları olduğu gibi aktarmak düşer. Yaşananları doğru bulmayabilirsin. Ama bu yaşananların yaşanmadığı anlamına gelmezki. Doğru bulmuyorsan gelişmeleri adları ve adresleriyle birlikte olduğu gibi değerlendiriyorsan, gene senin görevin gelişmeleri olduğu gibi kamuoyuna aktarmaktır. İşte devrimci sorumluluk budur, böyle davranmayı emreder. **Bir okur**

Başkan Gonzalo'ya

Sen Yoldaş Gonzalo
Anamın ak sütü gibi biliyorum ki
şimdi en çok müzik dinlemek
istiyorsun
Ne beethoven, ne çaykovski
limalı bir işçinin
nasırlı elleriyle çaldığı
gitar sesine hasretsin.
Perulu partizanlar
devrimin şanlı korusu için
kolları sıvadılar.
Vakit artık çok yakın
ya analar
artık sığınmıyorlar ağıtlara
sahip olunca senin gibi bir
oğula.

Aksada gözlerinden bir kaç damla
umutsuzluğa değil;
onlarda boşalıyor gülüşün
ve umudun ırmaklarına.
Perunun çiçeklerini?
sen yoksun
onlar güneşten yoksun
Rüyama konuk ettim bu gece
dolaray buruktular
Ama ne sölgündular,
ne yorgundular.
Almışlardı nasiplerini güneşten,
binlerce güneş yaratacak kadar.

Anladım ki Gonzalo yoldaş
Fujimori ve itleri, bedenini
tutsak kılmışlar.
Ya apaydınlık bilincini
onu halklar çalmış
beyinlerine hapsedmişler
Oyleyse üzülme niye
Peru her an devrime gebe
Selam olsun yaratıcın

esere

H. Ceylan

Düzeltilme: Gazetemizin 1. sayısındaki "Devrimci Tutsaklar Yaşam Alanlarını Savunuyorlar" başlıklı haberimizde, Malatya Cezaevindeki açlık grevlerine katılan siyasi yapılanmaların isimleri arasında 1- TDKP-GKB'nin ad teknik bir hata sonucu geçmiştir. 2- Bu açlık grevi sadece sürgünlere karşı değil gasp edilen hakların geri alınması için tarihi önceden belirlenmiş bir eylemdi. Düzeltilir, özür dileniz.

özgür
gelecek

elinize daha sağlıklı geçiş istiyorsanız

ABONE OLUN!

ABONE BEDELİ: Yurtiçi
6 aylık (12 sayı) 120.000 TL 1 yıllık (24 sayı) 240.000 TL
Yurtdışı
6 aylık (12 sayı) 60 DM 1 yıllık (24 sayı) 120 DM

— 6 aylık/1 yıllık gazete bedeli olarak 120.000 TL/240.000 TL'yi Kemal Boztaş, T. Vakıflar Bankası Nuruosmaniye Şubesi Hesap No. 2004187 yurtiçi hesabına yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

— 6 aylık/1 yıllık gazete bedeli olarak 60 DM/120 DM'yi Kemal Boztaş, T. Vakıflar Bankası Nuruosmaniye Şubesi Hesap No. 2004187 yurtdışı hesabına yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

ADI SOYADI:
ADRESİ:
ŞEHİR:
TELEFON:

Banka makbuzunun fotokopisini

"Özgür Gelecek Gazetesi, Umut Yayıncılık Ltd. Şti. Oğul Sokak No. 16/2 Sultanahmet/İSTANBUL" adresine gönderin.

UMUT YAYINCILIK VE BASIM SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ adına Sahibi ve Sorumlu Yazışmaları Müdürü Kemal Boztaş, Genel Yayın Yönetmeni Aydın Hanbayat, Yönetim Yeri: Oğul Sokak No. 16 Sultanahmet-İSTANBUL Tel:516 25 38 - 516 60 20 Faks: 518 23 23, BÜROLAR: ANKARA Necatibey Cad. No. 80-12 Mallepe Tel-Faks: 230 63 27, İZMİR 850. Sokak No. 31 Üçüncübeyler Yaparsoy İşhanı 5/504 Konak Tel: 41 93 09, ÇUKUROVA Atatürk Cad. Belediye Karşısı Çıkılmaz Sokak Seven Ap. Kat 1 Daire 1 Tel: 573 780 Adana, MALATYA Turgut Temelli Cad. Halepioğlu Apt. B blok. D:8 Tel-Faks: 22 08 04, ESKİŞEHİR Sakarya Cad. Konya İşhanı No. 12 Daire 21 26120 , Avrupa Temsilciligi Basil Halkevi Ertan Str. 58 4057 Basel SCHWEIZ

ABONE KOŞULLARI Yurtiçi 6 aylık (12 sayı) 120.000 TL, 1 yıllık (24 sayı) 240.000 TL. Yurtdışı 6 aylık (12 sayı) 60 DM, 1 yıllık (24 sayı) 120 DM. Yurtiçi Hesap No: Kemal Boztaş T. Vakıflar Bankası Nuruosmaniye Şubesi Hesap No. 2004187, Yurtdışı Hesap No: Kemal Boztaş T. Vakıflar Bankası Nuruosmaniye Şubesi Hesap No. 4004188 Ofset Baskıya Hazırlık: UMUT-YAYINCILIK, Basıldığı Yer: AYDINLAR MATBAACILIK, Dağıtım: YAY-SAT

Sarı sendikaların 1 Mayıs'ın özünü boşaltma çabalarını boşa çıkar!

Cihcago sokaklarında burjuvaziyle dişe diş mücadeleye giren Amerika'lı işçilerin kanla yarattığı başkadırı ruhu bugün, işçi sınıfının elinde birlik, dayanışma ve mücadele -özellikle mücadele- günü olarak dünya da kutlanıyorsa bu, 1 Mayıs'ın mücadelecî geleneğini ısrarla savunan ve uğruna şehitler veren işçi sınıfının sayesinde.

Yoksa, düzen partilerinin ya da sarı sendika ağalarının bir lütfu değildir. Çünkü, yaratan ve üreten işçilerse, ancak onlar bilir sömürüye ve zulme karşı koymasını, ve onlar bilir barikat savaşlarında söke söke hakını almayı.

Ekonomik-demokratik hakları uğruna meydanları dolduran çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının kahreden ayak sesleriyle paniğe kapılan faşist Türk devleti her seferinde katliamlara girişmiş, yasaklar üzerine yasaklar getirmiştir.

Sınıf bilinçli işçiler her dönem kanı-canı pahasına yasakları hiçe sayarak 1-Mayıs'ı daha da kızılaştırırken, can derdine düşen sarı sendika ağaları koltuklarına gömüldüler ve ne zamanki ML'ler yasaklar zincirini bir bir kopardı, kitleler meydanlara döküldü o zaman gömüldükleri koltuklarından işçi sınıfını "kucaklamak için" kalktılar. İşte bugün gerici-faşist-sarı sendika ağaları böyle bir çabanın içindedir.

Birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı komprador burjuvazi gerçeğinden uzaklaştırmak için bu kez saldırı yerine meydanlarda kutlanmasına yeşil ışık yaktı. Bu durumu çıkarları için iyi değerlendiren sendika ağaları hummalı bir çalışmaya çoktan başlamış bulunuyorlar.

Diyarbakır Başkanlar Kurulu ve 16. Genel kurulda alınan karar gereği Türk-İş tarihinde ilk kez olarak alanlarda 1 Mayıs'ı kutlayacak. Taban kaybetme derdinde olduğu için yaptığı başvuru üzerine Şişli-Abide-i Hürriyet Meydanında kutlamayı yapacak.

DİSK ise taban kazanma açığı göz- lülüğüyle çeşitli ayak oyunları düzenleyerek işçi sınıfının yanısıra kamu emekçilerinin de yanına çekebil- mek için "1 Mayıs ve DİSK etle tırnak gibidir bunu kimse ayıramaz" di- yerek Türkiye'de 1 Mayıs kutlamaları- nın kendisiyle başladığı yalanını yayarak kitleleri Pendik'te koyduğu kutlamaya çağırmaktadır.

Hiç bir zaman 1 Mayıs'ı kutlama gibi derdi olmayan Hak-İş ise ısrar- la; "1 Mayıs, 1 Mayıs alanında kut- lanmalıdır" diyor ve "1 Mayıs'ı kom- münistlerin, yıkıcı ve bölücü unsur- ların elinden alarak onu devlet ve düzen düşmanı bir gün olmaktan çı- karıp, Türk bayrağının taşındığı, İstiklal Marşı'nın okunduğu bir gün" haline getirmek istediğini her fırsatta söylemektedir. Görüldüğü gibi üç konfederasyonun asıl amacı 1 Ma- yıs'a sahip çıkmak değil, egemenle- rin de parmak oynatmasıyla adeta her biri işçi sınıfının birlik ve bera- berliğini parçalamak için ayrı ayrı yerlerde kutlamalara soyundu. Böy- lece 1 Mayıs'ı militan özünden ko- pararak kitlelerin hep birlikte ırkçılı- ğa, sovenizme karşı çıkışını körelt- mek, sokak infazlarına ve faili beli cinayetlere karşı sessiz durmaya yöneltmek, Türkiye Kürdistan'daki katliamlara karşı duyarsız kalmasını sağlamak için hummalı bir faaliyete girdiler.

Bu anlamda 1 Mayıs'ın birlik-da- yanışma ve mücadelecî geleneğine sahip çıkmak bugün dünden daha yakıcı bir hal almıştır.

İşçilerin sınıf sendikalarını kurma- sının yasaklandığı ve sendikaların bir avuç sömürücünün hizmetine sokulduğu, kamu çalışanlarının sendikal-toplusözleşme haklarının

Sınıf bilinçli işçiler her dönem kanı-canı pahasına yasakları hiçe sayarak 1 Mayıs'ı daha da kızılaştırırken, can derdine düşen sarı sendika ağaları koltuklarına gömüldüler ve ne zamanki ML'ler yasaklar zincirini bir bir kopardı, kitleler meydanlara döküldü o zaman gömüldükleri koltuklarından işçi sınıfını "kucaklamak için" kalktılar. İşte bugün gerici-faşist-sarı sendika ağaları böyle bir çabanın içindedir.

yıllarca ellerinden alındığı, işsizliğin yasal hale getirilip çığ gibi büyütüldüğü bir dönemde sesini çıkarmayan bu gibi sendika ağalarından 1 Mayıs'ın özünü uygun kutlamaları beklenir mi? Elbette beklenemez.

Görünen odur ki 1993 1 Mayıs'ına hayli yüklü görevler düşüyor. Bunun da üstesinden gelebilecek sınıf bilinçli proletaryadır.

Bu yıl 1 Mayıs'a girerken 1990'nın hızında değildir kitle. Tabi bu da devrimciler açısından bir dezavantajdır.

Faşist Türk devletinin devrimcilerle karşı başlattığı yok etme, sindirme kampanyasında moral üstünlüğü elde etmeleri, Türki Cumhuriyetlerine yayılmak için şahlandırdığı ırkçılığın, milliyetçiliğin giderek ivme kazanması, legalcilğin, reformculuğun boy göstermesi ve PKK'nın ulusal burjuva reformizmüne kayması, işi silah bırakmaya kadar varması devrimcilerin dezavantajlarıdır. Faşist Türk devleti bunu kendi k i- ne kullanmak için yeni taktikler geliştirecek kitleyi elinin altındaki sen-

dikaların kuyruğuna takıp yozlaştır- maya çalışıyor.

Bu nedenle Taksim gibi sembolleşmiş alanlarda kızıl 1 Mayıs'ın yaşatılması büyük bir anlam kazanıyor. Kitle kuyrukçuluğuna düşmeden bu yıl 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamaya girişirken diğer taraftan da sendika ağalarının peşine taktığı kitleler içinde yer alarak onların gerçek yüzünü teşhir etmeliyiz.

Evet bu yıl 1993'ün 1 Mayıs'ını kutlayacağız ve hakim sınıflar yine tüm güçlerini yurdun dört bir yanında harekete geçirecek, halkımızın sokağa dökülmesini, 1 Mayıs alanlarına girmesini engelleyeceklerdir.

Ülkemizde 1 Mayıslar hep yasak- lara gelmiş, işçilerin, ezilen ve sömürülenlerin birlik ve mücadele günleri kanlı geçmiş, komprador burjuvazi ve toprak ağaları bugünü halklarımızı zehir etmeye, onların mücadelesini ve dayanışmasını önlemeye çalışmıştır.

Faşist Türk devleti 1 Mayıs'ı önce "bahar bayramı" olarak lanse etme-

ye çalışmışsa, işçi ve emekçiler her türlü başkaya ve katliamlara karşı 1 Mayıs'ı kutlamada ısrarlı oluşu karşısında, "bahar bayramı'nı da ortadan kaldırmış ve işçilerin emekçilerin yasaklara karşı sokaklara dökülmesi durumunda katliamlara girişmiştir. Özellikle 1977 "kanlı 1 Mayıs" katliamı yakın tarihimizin en çarpıcı örneğidir.

1989 1 Mayıs'ında kırılan 12 Eylül çemberi 1990 1 Mayıs'ında militan bir ruhla kutlanması Faşist Türk devletine korku salmıştır.

1 Mayıs sadece Türk devletine değil emperyalist dünya gericiğine de korku salmaktadır. Çünkü 1 Mayıs ayağa kalkıp ısyana geçiş günüdür.

Onu özünden koparmak için emperyalist metropollerde yetiştirilen işçi aristokrasisi vasıtasıyla yığınlara amacından saptırılmış göstermelik 1 Mayıs'lar kutlatılır. Yani sömürge ve yarı sömürge ülkelerde 1 Mayıs kanla bastırılırken emperyalist metropollerde 1 Mayıs yozlaştırılarak amacından saptırılmaktadır. Dolayısıyla günümüzde kanlı 1 Mayıs'ın şanına uygun bir şekilde meydanlarda kutlanması ciddi bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

İşçi sınıfının ve emekçilerin eşsiz birer tarihi anıtları olan proletarya iktidarlarının, dışta emperyalist burjuvazinin ve içte "sosyalizm" maskeli revizyonizm tarafından bugüne kadar birer birer yıkılmış olsada, enter- nasyonal proletarya ve emekçiler tarihi ileri götürecek yeni anıtları dikmeye yeminlidir. Bugün dünyada varolan karmaşa ve hemen hemen bütün ülkelerde emekçilerin ve proleterlerin huzursuzluğu ve birçok ülkede ise komünistlerin önderliğinde yürütülen görkemli sınıf savaşım- ları, dünyamızın emperyalizm ve yerli uşaklarından temizleneceğinin muştusunu vermektedir.

Zulme ve esarete karşı uzun yürüyüşe geçen, kavganın içinde yüreği ve bilinciyle çelikleşen işçi sınıfı kızıl 1 Mayıs'ları yaşatarak kendi iktidarını kurmaya yöneliyor

İŞVEREN 1990'DA KÖRFEZ KRİZİNİ BAHANE EDEREK ATTIĞI İŞÇİLERİ GERİ ÇAĞIRDI Grev kırıcıları; 1990'da işten atılanlar!

İSTANBUL, **Özgür Gelecek/** USAŞ'ta (Uçak Servisi Anonim Şirketi) 17 Nisan'da grev başladı. İstanbul, Ankara, İzmir, Dalaman ve Antalya'da faaliyet yürüten USAŞ'ta toplam işçi sayısı 1000'i aşkın. İşçilerin 600'ü TOLEYİS sendikasında örgütlü. Grev Antalya ili çalışanları hariç İstanbul, Ankara, Dalaman ve İzmir'de 950 işçinin katılımıyla başladı.

İşten çıkarma tehdidi

USAŞ'ta kadrolu işçi 460. 1990 yılında 1700 kadrolu işçiden 1240'ı işten çıkarılarak bu sayı 460'a indirilmiş. Esas olarak sözleşmeli işçi çalıştırmaya ağırlık veren USAŞ işverenleri, işçileri işe alırken 6.10.11 aylık sözleşmeler imzalatıyorlar. Bu işçiler kadrolu olmadıklarından sözleşme süresi bittiğinde işten çıkarılıyorlar. İşten çıkarmada hiçbir tazminat ödenmiyor. Ayrıca işçiler işi tam öğrendiklerinde işten çıkarıldıklarından işin ağırlığı kadrolu işçilerin omuzlarına biniyor. USAŞ'ta iki vardiya çalışan işçiler, 8 saatlik çalışma sürecinde belirli yemek paydosuna sahip değiller. Bu hızla çalışma temposunda kullanamadıkları yemek paydosuna rağmen, iş saatleri uzatılarak "hayali yemek molası" telafi edilmeye çalışılıyor.

Ayrıca çalışma koşulları içerisinde haftalık 16 saatlik kişi başına fazla çalışma var. Ve bu saatlerin

ücreti ödenmiyor. Çünkü işveren bunu fazla mesaiden saymıyor! İşveren hak taleplerine karşılık işten çıkarmayla işçiyi tehdit ediyor. Özel ücretlerle kapsam dışı işçileri istihdam edeceği tehdidini sık sık tekrarlıyor...

Grev oylamasında baskı

Yeşilköy Havaalanı'nda bulunan USAŞ'taki işçilerle görüştük. Grev oylamasında işverenin baskı yaptığını, işten çıkarma tehdidiyle grev oylamasını engellemeye çalıştığını belirttiler.

Bu tehditlere aldırmadan sendika olarak grev oylamasına gidildiğini, % 87 onayla grev başladığını söylediler.

İşçiler sosyal ve idari talepleri kabul edilinceye kadar grevi sona erdirmeyecekler.

USAŞ'ta grevi kırma çabaları

THY, USAŞ'ın grevde olan işçilerinin yerine kendi personelini devreye soktu. Hatta işçiler USAŞ'ta müdürlerin bile buluşuk yakadıklarını söylüyorlar.

USAŞ işvereni 2 yıl önce Körfez krizini bahane ederek çok sayıda işçi atıyordu. İşin garip tarafı THY işvereni onlara bir çağrı mektubu gönderdi. USAŞ'ın attığı işçileri THY, grev kırıcı olarak geri çağırıyor. Grevci işçiler, THY işverenin grev kırma çabalarının boşa çık-

USAŞ işçileri grevi sürdürmekte kararlı: "Ya hepimiz, ya hiçbirimiz" diyorlar.

çağını söylediler. Ve THY'nın bu tavırını kinadıklarını belirttiler.

İşçilerin talepleri

İşyeri baştemsilcisi Salih Önal kabul edilmesini istedikleri taleplerini;

— Haftalık kişi başına 16 saatlik fazla çalışma mevcut. Bunun mesai olarak ücretinin ödenmesi veya kaldırılması,

— Çalışma saatlerinin düzenlenmesi; İki vardiya çalışma sürecinin 4 vardiya yapılarak çıkarılması. Yemek ve çay paydoslarının 8 saatlik iş

sürecine konulması,

— Sözleşmeli işçi alınmaması, bunun karara bağlanması, alınan işçilerin kadrolu olması,

— İşten çıkarmalara karşı iş güvenliğinin sağlanması,

— İşten çıkarılan işçilere tazminat ödemesi,

— % 80'lik ücret artışı taleplerinin onaylanması, olarak belirttiler.

İşçiler grevi sürdürmekte kararlı! USAŞ emekçileri: "Ya hepimiz, ya hiçbirimiz. Yıllık ücret talebimiz 6 milyar. Ama işverenin aylık kaybı 50 milyar. Bunun için kaybeden düşünsün, biz kazanmak

Mersin'de Gecekondu yıkımı

MERSİN, **Özgür Gelecek/** Mersin'de yaklaşık 500 insanın barındığı 70 gecekondu hakkında belediye meclisinden karar çıkmasının ardından Adnan Menderes Bulvarı üzerinde bulunan 12 gecekondu yerleştirildi. Halk yıkıma direndi ama çevik kuvvet kuşatması arasında buldozer evleri yıkıp geçti.

Bir anda evsiz kalan kondulular Mersin Belediye Başkanı Kaya Mutlu'ya ateş püskürüyorlar: Başkan Kaya Mutlu'nun, kendilerini evsiz bırakmayacağı, Halkkent'ten birer daire vereceğini söylediğini, bunun üzerine hemen her şeylerini satın Halkkent için para yatırdıklarını ama gelinen aşamada aldatıldıklarını anladıklarını söylediler.

Belediye, evlerini yıkıp ortalıkta bıraktığı kondululara 30-40 milyon arası yıkım parası teklif ediyor. Ancak kondulular belediyenin iki yüzlü tutumunu protesto ederek parayı almadılar.

Torbalı ve Odemiş'te hayvancılık sıkıntıda

İZMİR, **Özgür Gelecek/Torbalı** ve Odemiş bölgelerinde geçimini hayvancılıkla sağlayan köylüler, yem fiyatlarındaki artış nedeniyle hayvanlarını kesmek zorunda kaldılar.

Kredi faizlerinin fazlalığından dolayı devlet kredisinden de yararlanamayan köylüler, hayvancılığın acil sorunlarının doğru politikalarla çözümlenmediği sürece açlığa ve işsizliğe mahkum edildiklerini, bu gidişle de Türkiye'nin kendi et ve süt ihtiyacını karşılayamayacak bir ülke olacağını belirttiler.

Tarsus'ta patron sendika elele

MERSİN, **Özgür Gelecek/26** Mart 1989 yerel seçimlerinde Tarsus halkının büyük umutlarla yönetime getirdiği sosyal demokratlar kısa zamanda halkı hayal kırıklığına uğrattılar.

Tarsus'ta SHP, yer kiralama ihalelerinden, yapım ihalelerine kadar yolsuzluklarıyla, hiçbir altyapı hizmeti görmeyen yoksul mahallelerinden, işçi sürgünlerine dek uzanan halk düşmanı yüzüyle, her tarafı sularla kaplı Tarsus'un sakinlerine bölgenin en pahalı suyunu içiren tüccar tavrıyla tanındı.

SHP'li belediye yönetimi koltuğuna yerleşir yerleşmez ilk icraatı işçi çıkarmak oldu. O sıralar işe alınan insanların tamamını da asgari ücretle çalıştırdı, bir kısmına da kadro vermedi.

SHP- Tarsus'ta Belediye-İş Sendikasının temsilciliğini de 1990'da attığı bir destekle şubeye çevirtti ve SHP'ye yakın çavuş ve müdürleri "girişimci kurul" olarak şube yönetimine getirdi. Kısa bir süre sonra yapılan olağanüstü şube seçimlerinde bu insanlar yerlerini iyice sağlamlaştırdılar.

Belediye-İş Sendikası Tarsus Şubesi'nin Olağan Genel Kurulu'nda ise başka herhangi bir gr-

bun alternatif liste çıkarmasına meydan verilmedi. Yönetim tek işyerlerinden getirdiği delegelerin ellerine listesini sokuşturup, imzalarını aldı ve yeniden seçildi.

Geri bilinç düzeyindeki Tarsus Belediyesi işçileri haklarını savunmakta çoğu zaman tutuk davrandılar: Asgari ücretle çalışmaktan şikayetçi olmadılar. 500 işçi işten atıldığında da çit çıkaran pek olmadı. Öyle ki bazı işçilerin fısıltıya bürünen hoşnutsuzları belediyenin kulağına çalışınca işçilere ayaklarını denk almaları yoksa geri alınma olasılığı olan 50-60 işçi arasında olma şanslarının kalma-yacağı izah edildi. Bu tehdit etkili de oldu. 3 ay sonra işçiler geri alındı ama bunda iradi rolleri olmadı.

1992-1993 toplu sözleşme döneminde icazetli sendika belediye ile anlaşta. İkramiye, elbise parası, odun parası gibi sosyal hakları aylıklara bölünerek bordroya dahil edildi. Böylece bordroda matrah yükseldi, buna bağlı olarak işçi ücretlerinden daha fazla vergi kesildi. Toplu taşımadan ücretsiz yararlanma hakkı da kaldırıldı. Tarsus Belediyesi işçileri çoğu zaman maaşlarını da geç aldılar, bu yüz-

den senetlerini protestosuz yatırmadıkları için bankaların da itibarsız müşterileri oldular, bankalardan kredi çekemediler. Tefecilerin elinde kıvrandılar.

GENEL-İŞ SAHNEDE

Sıradan işçi konumundan yüksek maaşlı, makam otolu sendika bürokratlığına yükselen Belediye-İş Tarsus Şube yöneticileri işçilerin sorunlarını görmekten gelen, belediye ile ilişkilerini sıcak tutmuşlardır.

Sendikalarına yabancılaşan işçilerin alternatif arayışlarına DİSK Genel-İş yanıt verdi. Üç ay gibi kısa bir sürede Genel-İş'e epeyce işçi geçti. Devrimci-demokratlardan oluşan Genel-İş Tarsus şube yönetimi bu arada belediye başkanına ve haksızlıklara karşı çıkıyorlardı. Belediye ve Genel-İş Genel Merkezi bu durumdan rahatsız oldular. Bu nedenle Tarsus şube yönetimini görevden aldılar. Sınıf bilinçli işçiler Genel-İş Genel Merkez yönetimini darbecilikle suçuyorlar ve Tarsus şube yönetimini savunmasız, gerekçesiz görevden alışı biçimleriyle 12 Eylül cuntacılarından da

Humanic grevcileri unutuldu mu?

Çorlu'da kurulu Humanic Ayakabı Fabrikası'nda 11 ay önce başlayan grev o günlerde gazete sütunlarını işgal etmişti. Bu gün değil gazete sütunlarında yer almak, çevre halkının bile gündeminden çıkmış durumda.

Artık unutulmaya yüz tutmuş grev yerine, 23 Nisan günü İstanbul'dan bir otobüs dolusu ziyaretçinin gelmesi göçmen kadınların umutlarını tazeledi.

Grevin başından bu yana Çorlu'da çeşitli eylemler yapan grevciler, E-5 Karayolu'nu kapatarak, Çorlu içinde yürüyüşlerle kamuoyu yaratmaya çalıştılar. Bu günkü sessizlikleri birlikte eylemliliklere

çağırdığı diğer işçilerin greve du-yarsızlığını bir ürünü.

Humanicli kadınlar İstanbul'da ya da diğer illerde yaratılan işçi eylemliliklerini duydukları yürekleri kıpırdanıyor, heyecanlanıyorlar... Onlar orada, Çorlu'da yalnız olduklarını düşünüyorlar. Deri-İş Çorlu Temsilcisi Özcan Çevik'in dediği gibi "Artık grevde sendikamızın bile hiçbir rolü kalmamış..", Çevik, Kağıthane Belediye işçilerinin Ankara yürüyüşünden söz ederken diğer işçiler adına bir serzenişte bulunuyor. "Eğer Ankara'ya yürüneysek, Türkiye İşçi Sınıfı topyekün yürümeliydi."

Trakya Bölgesinde farklı işkol-

larında örgütlü yaklaşık on sendika var. Bu sendikaların da şimdiye dek Humanic grevine herhangi bir destekte bulunmadığı biliniyor. Belki sözcü destekliyorlar ama pratik olarak bir destek eylemi örgütlemişler mi? Ortak bir platform oluşturup Humanic grevi için parmaklarını kıpırdatmışlar mı?

Il aydır süren grev boyunca dayanma güçlerini sınanan göçmen kadınlar, fabrika kapısında her gece nöbet tutarken içerde derin sessizliğe gömülmüş makinalarını özlediklerini düşünüyorlar. Hep aynı sözü tekrarlıyorlar nöbet boyunca: "Ah şu grev bir bitse."

İşsizler Derneği açıldı

Haber Merkezi—

Kuruluşundan bu yana bir çok kez polis saldırılarına uğrayan İşsizler Derneği, bu süre içerisinde iki kez de Demekler Masası tarafından keyfi olarak kapatıldı. İşsizler Derneği Yönetim Kurulu adına bir basın açıklaması yapan Gülderen Baysungur, devletin "hukukun üstünlüğü tartışılmaz, hukuk devletiyiz" gibi üst perdeden konuşmasının demogojik söylevler olduğunu belirterek:

"Derneğimiz pratiğinde de bunlar var. Valilik, 6 Mayıs 1992 tarihinde hiç bir hukuki yetkisi olmadığı halde derneğimizi süresiz kapattı. Ve dernek yöneticileri hakkında dava açtı. 18 Aralık 1992 tarihinde 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin kararıyla dernek yöneticilerine üç ay ağır hapis cezası verildi. Ancak mahkeme bunu 500 bin lira para cezasına çevirdi."

Baysungur, Demekler Masasının mahkemenin herhangi bir kararı olmamasına karşın, keyfi bir tutumla derneklerinin açılmasını engellediğini, ama dernek yönetim kurulunun girişimleri sonucu 17 Nisan 1993'te yeniden açılış yapıp, çalışmalarına başladıklarını belirtti.

Mahmut Toprak'ın Katili Devlettir

Haber Merkezi— Tüm Maliye-Sen İstanbul 1 Nolu Şubesi, yönetim kurulu üyeleri Mahmut Toprak'ın ölümünden sorumlu tuttukları Büyükşehirmece Vergi Dairesi Müdürü, Büyükşehirmece kaymakamı ve İstanbul Defterdarlığı hakkında 13 Nisan 1993 günü suç duyurusunda bulundular.

Tüm Maliye-Sen 1.Nolu Şube tarafından yapılan açıklamada; "Üyelerimiz yöneticilerimiz üzerindeki psikolojik baskılar, ölüme neden olmaktadır. Büyükşehirmece Vergi Dairesinde görev yapan arkadaşımız Mahmut TOPRAK Tüm Maliye-Sen İstanbul 1. Nolu Şube Yönetim Kurulu üyesi olduğu için, işe geç geldiği bahane edilerek görevinden yasadışı ve keyfi bir biçimde 3 ay uzaklaştırıldı."

Yapılan soruşturma sonucunda arkadaşlarımız görevine iade edildi. Bu olay arkadaşımızın ruhi depresyon geçirmesine neden oldu. Geçirdiği depresyonun etkisinden kurtulamayan üyemizin depresyonunun getirdiği olumsuzluklara yenilerek 12 Nisan 1993'de yaşamı son buldu." denilerek, olayın sorumluları hakkında yaptıkları suç duyurusunun takipçisi olacağız deniliyor.

Belediye hastanesinde yemek boykotu

İZMİR, **Özgür Gelecek/** Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Eşrefpaşa hastanesinde çalışan doktor, hemşire ve hizmetliler maaşlarının geç verilmesini ve fazla mesai ve sosyal haklarının ödenmemesini yemek boykotuyla protesto ettiler.

20 Nisan 1993'de saat 12.00'de bahçede toplanan çalışanlar hastahane yönetimi ve belediyeyi alkışlayarak tepkilerini dile getirip, sorunlarının çözülmesini istedikler.

İLK SAN OLAYI: 1

Yardımlaşma sandığı değil birkaç insanın soğun yeri

İş bitiricilik, aracılık, rüşvet, yolsuzluk ülkemizin politik arenasının vazgeçilmez unsurları oldu yıllardır. Hâlâ da olmaya devam ediyor. Bu ekonomik ve siyasi sistem devam ettikçe bu yozlaşma unsurları da kendini yaşatabilecek koşulları bulacaktır kuşkusuz. Nitekim, TC. 'nin kuruluşundan bu yana geçen süre, bu gerçeği sürekli bir biçimde kanıtlamaktadır.

Gün geçmiyor ki yeni bir yolsuzluk skandalı duyulmasın. Gün geçiyor ki iş bitiriciliğin, rüşvetin insanlarımızı yaşattığı sıkıntılar, kamuoyuna yansımaları. Dünyanın TUG-SAS, Emlak Bankası, TÜRK SAT vs. skandalı. Bugün ise İLK SAN skandalı. Milyarlarca liranın eğitim emekçilerinin sırtından nasıl çalındığının öyküsünün adı oldu bugün İLK SAN. Politik yozlaşmanın kamuoyuna yansıyan en son örneği, en son halkası oldu.

Bu kadar yüklü miktarda bir paraya, milyonlarca liralık yolsuzluğa sözkonusu olan bu kuruluşu tanıyalım ki eğitim emekçilerinin nasıl soyulduğunu; bu soğunun çevresinde gelişen olayların mantığını ve seyrini daha kolay kavrayalım.

İLK SAN NEDİR?

Kısa adıyla İLK SAN olarak bildiğimiz bu kuruluşun gerçek adı "İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı". Kuruluşu, 1943'e dayanıyor. 1943'te çıkarılan 4357 sayılı yasanın 11. maddesi gereği kuruluyor. İlk kurulduğunda yönetim ve denetim öğretmenlerin kendisine verilmiş. Özellikle 4357 sayılı yasanın 14. maddesi gereği sandığın ana statüsünü doğrudan öğretmenler belirliyor. Ta ki 1958'e kadar. Bu tarihten sonra ise İLK SAN doğrudan (MEB) Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanıyor. Bu bağlanışın ardından yavaş yavaş öğretmenin iradesinin bu kuruluşta etkili olmasının önünde engelleme başlıyor. 1985'de ise 3179 sayılı yasa ile öğretmenlerin kendilerini doğrudan ilgilendiren bu kuruluş hakkında tek bir irade belirleme hakkı kalmıyor. Sandık tamamen MEB'nin kontrolüne giriyor.

1983'te çıkarılan bu yasa ile İLK SAN'da tamamen anti-demokratik bir ortam egemen kılınıyor. Yeni oluşturulan ana statü, üyelerin katılmasından oluşan bir genel kurulun kabul etmediği gibi, üyelerin sadece temsilciler kurulu seçme hakkı veriliyor; ancak seçilmesi gereken temsilcileri ise, MEB belirliyor. Böylece, sandığın üyelerinin iradeleri tamamen dışlanmış oluyor. Bir üyenin temsilci aday olabileceği gibi bakanlığın onayını alması gerektiği gibi, yapılan yasa değişikliği ile olaylar için bir yığın sınırlamalar getirilmiş. Örneğin, ana statünün 7. maddesinin (d) bendi bu sınırlamaların içeriğinin ne olduğunu göstermektedir:

- Madde: 7'nin (d) bendi:
- a) en az sandığın beş yıl üyesi olmak,
 - b) Devlete karşı suç teşkil edecek, boykot, miting, işgal vb. fiillerle affa uğramış bile olsa karışmamış olmak,
 - c) Güvenlik soruşturması neticesinde sakıncalı bulunmamak.
 - d) Mali idealilik ve yüz kızartıcı gibi suçlardan mahkum olmamış olmak.
 - e) Maaş kesimi ve kademe ilerlemesinin durdurulması gibi disiplin cezası olmaması.

Öğretmenleri zorunlu üye yapıp maaşlarından her ay düzenli aidat alan Bakanlık, getirdiği bu statü ile para aldığı ve insanlara yönetme hakkı tanımıyor. Özellikle yukarıdaki maddelerin (b) şikkında yer alan, hak arama mücadelesine katılmış birinin suçlu ya da suçsuz ol-

masına bakılmadan seçilme hakkının elinden alınması bu sandığın neden iki de bir yolsuzluklara konu olduğunun geri planındaki gerçeğin bir kısmını veriyor sanırım.

Ana statünün daha başka maddelerine de bakıldığında öğretmenin, hiçbir belirleyici hakkının kalmadığı, sandığın yönetiminin doğrudan MEB tarafından görülecektir. Dolayısıyla, İLK SAN'da gelişebilecek her türlü olumlu ya da olumsuzluk Bakanlığın iradesi sonucunda oluşmuş olacaktır. Taban iradesinden ve denetiminden uzaklaşmış olan bu kuruluşta bugüne kadar sözkonusu edilen bütün yolsuzluklardan MEB sorumludur. Eğer bugün İLK SAN, MEB'nin arpalığı haline gelmiş ise kuşkusuz bunun doğrudan sorumlusu Bakanın kendisi olacaktır.

İLK SAN'DA YOLSUZLUĞUN HİKAYESİ

Yaklaşık, 220 binden fazla İlkokul öğretmeni, MEB memurunun, müfettişinin zorunlu olarak üye yapıldığı bu kuruluşta her yıl artan oranda zorunlu olarak bir aidat ödenmektedir. 1992 rakamlarına göre üyelerin maaşından kesilen % 2'lik bir para miktarı, toplam olarak 11 milyar 700 milyon gibi bir tutara ulaşabilmektedir.

Bu kuruluşta yolsuzluğun tarihi ise oldukça eskilere uzanıyor. Her ne kadar Mesut Yılmaz'ın açıklamaları sonucunda gündeme gelmiş de olsa bu kuruluşta yolsuzlukların yapıldığı iddiası yeni değildir. Öğretmenler ulaşabildikleri çeşitli gazeteler aracılığı ile burada yolsuzlukların yapıldığını kamuoyuna duyurmuş, ancak bugüne kadar istenilen kamuoyu duyarlılığı ve desteği sağlanamamıştır.

İşin en ilginç yanı, adı İLK SAN yolsuzluğuna karşın ve gazetelerde adının çıkmasından sonra fenalaşıp hayatını yitiren Kemal İLÇAK'ın sahibi olduğu Tercüman Gazetesi'nin bu konuya ilişkin ilk kapsamlı haberi yapmış olması. 10 Aralık 1959'da yayınlanan Tercüman Gazetesi'nin üçüncü sayfasında İrfan Ülkü imzası ile yer alan haber "ilkokul öğretmenlerinin Yardım Sandığından milyonları götürdüler. İLK SAN'da yolsuzluk" başlığını taşıyor. Ve bu haberde "amacı ilkokul öğretmenlerinin sosyal hizmetlerini karşılamak olan sandıktan, yönetim kurulu üyeleri ve bazı personelin adlarının karıştığı yimiyeye yakın yolsuzluk ve usulsüzlük tespit edildiği" yazılı. ANAP döneminde bu yolsuzlukları yazan Tercüman, ne yazık ki DYP-SHP koalisyonunda buradan sağlanacağı haksız kazançla yayınıni de-

sini şu şekilde itiraf ediyor: "Kemal, bu gazeteyi yaşatmak, ayakta tutmak istiyordu. Buradan umut ettiği imkan neyse, ben bunun boyutunu bilmiyorum, ama hani gazete de öyle bir mübalah rakamlar varki. 226 milyarı paylaştı gibi. Ama, öyle bir rakam olmadıktan kesinlikle eminim. Kemal'in sağlabileceği elde edebileceği fayda, gazeteyle belki bir iki ay daha nefes aldırarak bir fırsat olabilir. Yani nedir? Çalışanlarının maaşının ödenmesi, günlük gazetenin mürekkebinin vs. temini... Kemal bugün sıkışık durumda, ihtiyacı olduğu için böyle bir imkanı kendisine ve bütün hayatını, sevdiğini bütün gazeteyle verdiği için istiyordu. Burada bir ihtiyaç var. Gazetenin dönme, ücretlerini ödeme ihtiyacı var." yıllarca, sosyalistlere küfür tefrikaları yayılmayı görev bilen Tercüman'ın yaşaması için eğitim emekçilerinin sırtından para çalınması, doğrusu tarihin bir cilvesi olsa gerek!

İLK SAN'da resmi anlamda ilk yolsuzluk olayının gündeme geliş, 1989. O dönemin iktidar partisi, bugün İLK SAN'daki bu yolsuzluğa kamuoyuna çıkartan ANAP. Döneminin MEB'ni ise ANAP ile yolları ayrılmış olan Hasan Celal Güzel. Ancak, bundan önce de özellikle 12 Eylül yönetimi döneminde de bu kuruluştan haksız kazançlar elde edildiği öğretmen çevreleri için bilinen bir gerçeği oluşturuyor.

1985'de yapılan yasal düzenlemelerden sonra İLK SAN'ın yönetimine MHP'lilerin gelmesi, buradaki yolsuzlukların ayık çıkarmasında farklı bir olgu oluşuyor. 1989'da müfettiş raporlarıyla ortaya çıkarılan yolsuzluklardan sonra, buradaki MHP'li kadroların varlığı da basına yansıyor. Hüriyet Gazetesi'nin 8 Şubat 1989 tarihli sayısında yer alan haber, "İLK SAN Genel Müdürlüğü MÇP adayının/Öğretmenler Sandığı MHP'li lerinin elinde" başlığını taşıyor. O tarihte genel müdürlüğe atanmış Ayhan Yalçın, 1987 seçimlerinde MÇP'den milletvekili aday olmuş, yani tescilli bir MHP'li. Dönemin bir yetkilisi sözkonusu gazeteye şu demeci veriyor: "İLK SAN'a İlkokul öğretmenleri zorunlu olarak üye, maaşlarından her ay ikibin lira kesiliyor. Sandığın ana statüsünü İLK SAN Genel Kurulu değil, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı belirledi. İLK SAN, bugün ideolojik çalışmalar içinde olan bir grubun elinde."

İlksan hakkında ortaya çıkarılan bu ilk yolsuzluk dosyası, Hasan Celal Güzel'in yerine göreve gelen Avni Akyol tarafından rafa kaldırılıyor. Sözkonusu müfettiş raporunda yer alan yolsuzluk iddiaları, birkaç bürokratin hatası biçiminde değerlendiriliyor. Doğrudan Bakanlıkla bağlantılı olarak gelişen yolsuzluklar, bu raporda birkaç figüranın üzerine yıkılarak gerçeğin gün yüzüne çıkması engelleniyor. Dosyayı önüne alan yeni bakan Avni Akyol, "ben bu dosya da önemli bir şey görmedim" diyor. Altmış sayfalık müfettiş raporundaki iddialar çoğunlukla personele ilişkin. Personelin kimlerden oluştuğu ise belli. MHP'li personel ile yeni bakan arasındaki gizli diyalog, o dönem, İLK SAN'daki yolsuzluğun kamuoyunun gözlerinin önüne serilmesini önüyor.

Eski Bakan Avni Akyol: "ben bu dosyada bir şey görmedim" diyor.

vam ettirmeyi istiyor.

Sağ basının önemli kalemsörü ve Kemal İlçak'ın eşi olan Nazlı İlçak, bazı basın organlarıyla yaptığı söyleşilerde Tercüman'ın bu durumu ve Kemal İlçak'ın olayla ilişki-

Nazlı İlçak: "Arsa satışından) Kemal'in elde edebileceği fayda, gazeteyle belki 1-2 ay daha nefes aldırarak bir fırsat olabilir"

çimde arayamayan öğretmen, basının belli köşelerinden sesini duyurmaya çalıştı. Özellikle, Sabah Gazetesi'nde Ahmet Vardar'ın köşesinde bu konuya ilişkin birçok öğretmenin şikayetlerinin dile getirildiğini görmek mümkün. Vardar'ın 21 Haziran 1990 tarihli köşesinde kendine has üslubu ile kaleme aldığı yazının başlığı, İLK SAN ile öğretmenin ilişkisini çarpıcı bir biçimde yansıtıyor: "Nedir İlkokul Öğretmenlerinin İLK SAN'dan çektiği be yahu! Yardım sandığı mı? Şüründürme Sandığı mı? Anladım Gitti!"

ANAP döneminde sürekli gündemde olan, İLK SAN'daki yolsuzluğun, yine ANAP tarafından gündeme getirilip kamuoyuna yansıtılması ise ayrı bir paradoks oluşturuyor. Muhalefet liderinin bu olayı gündeme getirmesinin perde arkasına bakarak gerçeğin ne olduğuna biraz daha yakından bakalım.

GÜNDEM NASIL GELDİ?

"İLK SAN pislik çukuru", "öğretmenlere şok!", "Köstebek: Namuslu Memur", "SHP İleri'nin diyetini istiyor!"... Gazetelerin konuya ilişkin kullandıkları manşetlerden sadece bir kaç. Bu manşetlerden de anlaşılacağı gibi İLK SAN yolsuzluğu, egemen sınıfın ne kadar çürümüş, yozlaşmış olduğunun en güzel örneklerini veriyor. Kopyalanan bunca gürültüye karşın yolsuzluğun üstüne ciddi bir şekilde gidilmediği gibi bu yolsuzlukların zeminini hazırlayan İLK SAN'ın ana statüsünün değiştirilmesi konusunda da hiçbir adım atılmıyormuş gibi. Üstelik bunu kamuoyuna getiren ANAP'ta, bu yönde bugüne kadar önemli bir girişimde bulunmuş değil. Ozal'ın ölümünün de araya girmiş olması, İLK SAN olayının da diğerlerinde olduğu gibi gündem dışına çıkartılacağı bugünün işaretlerini veriyor.

Peki, bu kadar sansasyonel başlıklarla herkesin bildiği bu İLK SAN yolsuzluğunun niçin gündeme getirildi?

Demirel, seçim meydanlarında ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizi 500 günde çözebileceğini söylemiş, bu büyük iddia ile de iktidara gelmişti. İktidara gelirken seçmene verdiği sözlerinden birisi ise ANAP döneminde yapılan yolsuzlukları araştıracağı ve yargı önüne çıkaracağı idi. Ancak, iktidara geldikten sonra iş böyle olmamış, kurulan koalisyon hükümetinin hemen ilk ayında diğer ortak, SHP'li bakanın yolsuzluk skandalı hükümeti sarsmıştı. Bu ilk olay, muhalefete, bu iktidarı yıpratmanın ancak bu tür yolsuzlukların gündeme getirmeye olabileceğinin de işaretini veriyordu. Çünkü, genel politikalarına da (dış politika, enflasyon vs. konusunda) muhalefet olarak hiçbir alternatifi olmayan ANAP'ın hükümeti yıpratmasının

mümkün olmadığı, bu dönemde yapılan kamuoyu araştırmalarının basına yansıyan sonuçlarından anlamak mümkün.

Muhalefet ne yapmalıydı? Kamuoyunun yolsuzluklar konusunda yavaş yavaş daha örgütlü bir tavır sergileyerek duyarlı olmaya başladığı da artık bilinen bir gerçektir. Demirel'in 500 günlük vademinin tutmamasının yarattığı önemli bir politik ortam sözkonusuydu. ANAP'lı eski bakanlar için açılan Yüce Divan davaları ise 500 günün dolduğu günlere denk gelmişti. Ama koalisyon için istenilen sonucu vermemişti bu davalar. İşte tam bu noktada (gündemi belirleme noktasında) Devlet Bakanı Cavit Çağlar'ın önceden hesaplanmış olduğu bir atağı oldu. Eğer istenilen sonucu verebilmiş olsaydı, 500 gün dolarken ANAP, koalisyon için ağızını açamayacaktı. Çağlar'ın kaba bir üslupla, "Mesut Yılmaz teki diyar. Bana rüşvet teklif etti" sözleri basını ve kamuoyunu birkaç gün oyalayabilirdi. Ancak, Çağlar'ın çıkışıyla birlikte Mesut Yılmaz'ın da 500 gün dolarken güç durumunda olduğu ortadaydı. Bundan kurtuluşun yolu ise gündemi hem belirlemek, hem de yönlendirmek geçtiği açıktı. Daha öncesinde, İleri olayında, hükümetin nasıl yıpratılabilirineceğinin yolu yordamı öğrenilmişti. Elindeki en önemli kartlardan biri İLK SAN yolsuzluğu idi. Ancak bunun da ANAP için belli riskleri taşıdığı açıktı. Bu nedenle, ANAP'ın hesabı Hoca'nın hesabına dönmüştü, ya tutarsa! Denendi ve sanırım ANAP için istenilen sonucu verdi.

Gelinen bu süreçte, her şeyin belli hesapların ürünü olduğu açık. Bir bakıma İLK SAN yolsuzluğu, bir filmde rol alan sıradan bir figüranın canlandırıldığı, ama izleri asla belleklerden silinmeyen trajik sonuna benziyor! Bu çok açık. Yılmaz'ın İLK SAN olayını gündeme getirmesi, iktidara karşı, kamuoyunun önünde devam eden psikolojik savaş kazanma hesabına dayanıyor. Olayın üzerine gitmesi, yüzbinlerce öğretmenin uğranmış olduğu haksızların giderilmesi yönünde bir sorunu olduğunu göstermiyor.

Hesabının sadece karşı kamuoyunu oluşturmak olduğunu. 500 günün değerlendirilmesi için yapılabileceği basın açıklamasından anlamak mümkün. Saatler süren bir basın açıklamasında konuya ilişkin, sadece olayın var olduğunu açıklayan birkaç satır cümle sözkonusu. Ayrıca 16 Nisan'da ANAP İstanbul il örgütünün "İşte İstanbul" adlı projesini kamuoyuna tanıtmak yaptığı bir başka basın açıklamasında, bir gazetecinin sorduğu soruya verdiği yanıt sanırım daha da açıklayıcı olacaktır. Gazeteci, Yılmaz'a "SHP'li belediyelerin yolsuzluklarını da açıklamanızı da bekliyoruz" diye soruyor. Yılmaz'ın cevabı ise beklendiği gibi oluyor: "Siz de yolsuzluktan başka bir şey bilmiyorsunuz. Biraz da başka şeylerden bahsediniz!"

Yılmaz'ın hesabı tutmuştu. Oysa yıllardır hakkını aramaya çalışan öğretmenin hesabı, bütün tartışmalarla rağmen tutmadı. Bugüne kadar İLK SAN'daki sözkonusu yolsuzluğa ilişkin hiçbir ciddi adım atılmadı. 16 Nisan'da, Demirel'in yaptığı basın açıklamasından da anlaşılacağı üzere, olayın üzerine ciddi bir şekilde gidilmeyeceği kesin gözüktüyor. Nasıl gidilsin ki? Yapılan yolsuzluğun kendisinin kontrolünde geliştiğini söyleyen bir Başbakan var ortada. Ve bu başbakan, bu yolsuzluğun yasalara uygun olduğunu söylüyor! 250 bin ilkokul öğretmenin ev sahibi olma çabası, umudu Demirel'in gazetecilere anlattığı fıkraların arasında kaynayıp gitti.

METRO-GROSMARKET'TE TEZ KOOP-İŞ PATRONLA İŞBİRLİĞİ YAPIYOR

İşçi temsilcisi mi işveren temsilcisi mi?

ANKARA, Özgür Gelecek/ Ankara'da kurulu Metro-Grosmarket'te işveren ve sarı sendika Tez Koop-İş'e rağmen, işçilerin kendi haklarını koruma çabası devam ediyor.

Gün geçmiyor ki bir işçinin haksız yere işten çıkarıldığı duyulmasın bu iş yerinde. Oysa işe alınırken bu işçilere Türkiye'deki işçi ücretlerinin üstünde bir ücret ödeneceği sözü veriliyor. Bugüne kadar ise, ya asgari ücret düzeyinde bir ödeme yapılıyor, ya da biraz üzerinde bir ücret veriliyor.

Burada içinde buldukları koşulları, iyileştirme düşüncesinde olan işçilerin ise, işine son verilmesi bir geleneğe dönüştürülmüş bulunuyor. Bu geleneğin oluşmasında kuşkusuz en büyük pay, sarı sendika Tezkoop-İş ve onun genel başkanı Ahmet Taner'in.

çilerden gelen baskılar nedeni ile seçim yapılmış. Bu seçimler ise, bir sendikanın ayak oyunlarını nasıl sahneye bildiğinin güzel bir örneği olmuş. Sendika bunun da ötesinde bir işveren gibi işçileri tehdit ederek, bizim adaylarımızı seçmezseniz işinize son verilecektir diyebilmiş.

Burada işyeri temsilciliği, işverenden sonraki amir pozisyonuna dönüştürülmüş. Tez Koop-İş işçi gerçeğinin ne kadar dışında olduğunu sadece Metro-Grosmarket'teki tavrı ile ispatlamış değil.

Benzeri olaylar aynı sendikaya üye olan GMA ve Gazi Üniversitesi çalışanları üzerinde de sergileniyor.

İŞVEREN İŞTEN ATTI POLİS GÖZALTINA ALDI

Metro-Grosmarket'te bugüne kadar işten atılanların sayısı 50'ye ulaştı. Son işten atılan grup ise 21 kişiden oluşuyor. Atılanlarda daha öncekiler gibi öncü işçiler.

19 Nisan'da bir basın açıklaması düzenleyen işçiler, bugüne kadar yapılan uygulamaları dile getirerek kendilerinin işine son verilmesi konusunda ise şu görüşlere yer verdiler: "Metro-Grosmarket'te ve bazı diğer iş yerlerinde değişmeyen uygulamalar olan Toplu İş Sözleşmesi öncesi, sözleşmeyi kendi istediği gibi bitirebilmek için öncü işçileri işten atmak suretiyle işçilere üzerinde gözdağı vermek amacıyla işçi kıyımları gerçekleştirerek söz-

Polis "işçi kıyımına son!" pankartından bile korkuyor.

leşme öncesi daha ucuza aldığı işgücünü sözleşme sonrası daha pahalıya almak durumunda kaldığı için bu kaybını pervasız bir şekilde işçi kıyımı gerçekleştirerek telafi yoluna gitmektedir.

Bu gözünü para bürümüş kan emici asalaklar bu uygulama ile bir taraftan kayıplarını telafi ederken, bir taraftan da bu uygulamalarına boyun eğmeyen öncü işçileri yok ederek, istediği işçi tipini yaratmış oluyorlar".

Açıklamalarının devamında işçiler, özellikle Tezkoop-İş sendikasını eleştirdiler. Bu sendikanın, işbirlikçi yönünün bu uygulamaları yarattığı söylenerek,

"Sermaye düzeninin işçi sınıfı içerisindeki ajanlarını sendikadan kovalayalım, tabanda örgütlü mücadelemizi yükselterek, kendi sınıf sendikalarımızı yaratalım" çağrısında bulundular.

BASIN AÇIKLAMASININ ARDINDAN GÖZALTI

Basın açıklamasının ardından yedi kadar işçi gözaltına alındı. Aynı gün serbest bırakılan işçilerin gözaltına alınma nedenleri ise ellerinde taşıdıkları pankart ve dövizler olduğu söylendi. Gözaltına alınmayı gerektirecek pankartlarda ise şu cümle yazılıydı: "İşçi

Kurtuluş okurları gözaltında

Haber Merkezi/Kurtuluş Dergisinin çıkardığı 1 Mayıs Özel Sayısını dağıtanlar gözaltına alındı.

Ankara'da 23-24 Nisan günleri arasında 1 Mayıs Özel Sayısı'nı dağıtan 8 Kurtuluş okuru gözaltına alındı. Yine İnegölde Özel Sayıların dağıtılması üzerine yaklaşık 100 kurtuluş okuru alınarak 1 gün gözaltında tutuldular.

Bursa'da gözaltında olanlardan isimleri tespit edilenler; Davut Köse, Sevim Kaya, Yelda Seyfettinoğlu, Leyla Yolcu, Neval Usta, Yüksel Küçük, Talat Polat, Cemil Can, Rıza Kılıç, Koray Pehlivanoglu, Haluk Daniyal, Soyadı tespit edilemeyenlerden, Hamdi, Figen, Serpil, Birkan, Yalçın, Erkan, Mustafa, Özgür, Oktay Cevri ve Hülya isimli kurtuluş okurları.

Kurtuluş dergisi çalışanları; 1 Mayıs'ın birlik-mücadele-dayanışma günü olarak kutlanması çabalarının engellenmeyeceğini, baskı ve gözaltılara rağmen sürecini vurguladılar ve polislin özel 1 Mayıs sayılarını dağıtan kurtuluş okurlarının gözaltına alınması ve bürolarının basılmasını protesto ettiler.

Odak çalışanlarına gözaltı

Haber Merkezi— Odak Dergisi'nden yapılan açıklamada dergi yazarlarından Osman Tiftikçi (Osman Devrez), Eskişehir temsilcisi, Ankara büro çalışanları ve muhabirlerinden oluşan 14 çalışanlarının gözaltında olduğu bildirildi.

Açıklamada, gözaltına alınan, Osman Tiftikçi, Özcan Kamaşlı (Eskişehir temsilcisi), Mustafa Gül, Cengiz Karagöllü, Firdevs Coşkun, Hakan Kurmızgöl, Songül Yaşar, Aynur Kocaoğlu, Cevat Bayrak, Murat Karayel, Bülent Şenlik, Sevda Öztekin, İsmail Tüfekçi ve soyadı bilinmeyen Mermer işçisi Ali'den ailelerinin ve avukatlarının girişimlerine rağmen bir haber alınmadığı belirtilerek;

"İşkencede insanların kaybedildiği, gözaltında kayıplar olduğu bir ortamda yazarımız Osman Tiftikçi, muhabir ve çalışanlarımızın hayatlarından endişe ediyoruz" deniyor.

Komün Dergisine yüklü para cezası

Haber Merkezi/Komün dergisinin Mart-Nisan 92 tarihli 18. sayısı hakkında açılmış olan dava yüklü para cezalarıyla sonuçlandı.

Komün Dergisi Yayın Yönetmeni Nesimi Kesen 18. sayılarındaki "Emperyalistlerarası Çelişme İçinde Türkiye'nin Yeri ve Kürdistan", "Suphi'den Kaypakaya'ya ve Oradan Günümüze Kürt Sorunu", "Türkiye Solunun Derinleşen Krizi, Kürt sorunu ve Sosyalist Tutum" başlıklı yazılardan dolayı Komün dergisi sorumlularına para ve hapis cezası verildiğini açıkladı.

Bu üç yazıda "devletin bölünme bütünlüğü aleyhinde propaganda suçuna bulunduğu" iddiasıyla derginin yazı işleri müdürü Duran Çelik'e 6 ay hapis ve 41 milyon 666.666 lira para cezası, derginin eski sahibi Ahmet H. Kırım'a 83 milyon 333.333 lira para cezası verildi.

"Adil düzen dediler evimizi başımıza yıktılar"

Refah Partili Kağıthane Belediye Başkanı'nın verdiği emirle 4 nolu Gıme Sokak Sular İdaresi Mahallesi oturan Fahrettin ve Necla Gürsen'in evleri yıkıldı. Yıkımın şoku içerisinde anne üç özürü çocuğuyla Kağıthane Belediyesi önüne gelerek oturmaya başladı. Bugüne dek kaçak, ruhsatsız inşaatlara çıkarı gereği göz yuman Belediye, ihtiyacı olan insanların geçekondularını başlarına yıkmayı hiç mi hiç ihmal etmiyor. Çünkü bu geçekondulardan bir avanta sağlayamıyor. Anne Necla Gürsen belediyeye olan tepkisini şöyle haykırıyordu: "Evimizi yıkan belediye çocuklarına baksın. Adil düzen deyip geldiler, evimizi başımıza yıktılar."

Kontrgerilla kılıktan kılığa giriyor

TOKAT, Özgür Gelecek/ Tokat'ın Karakaya Köyü'nde kendilerini "Alevi dedesi" olara tanıtan 2 kişi köylülere gerillalar hakkında sordukları sorularla dikkati çektiler.

Yaklaşık üç hafta önce köye gelen bu iki insan (ki bunların kontrgerilla oldukları şüphesi daha basından belliydi) halkın dini duygularını kullanarak köylere girdiler ve insanlardan "bölgedeki TIKKO gerillaları" hakkında bilgi almaya çalıştılar.

Gittikleri alevi köylerinde Hacıbektaş'tan geldiklerini ve dede olduklarını söyleyen bu insanlar sunni köylerine gittiklerinde ise ağız değiştirip bu kez "hoca" olduklarını belirttiler.

Köylülerden bilgi sızdırmaya çalışan bu şahıslardan Karakaya köylüleri iyice şüphelendiler. Ve kimliklerine bakmak istediler. kimliklerinden Sivaslı ve Kayserili olduk-

ları anlaşılın şüpheli şahıslar hakkında soruşturma yapılması için jandarma köye çağırıyor... "Bunlar dede değil.. Bunlara inanmıyoruz" diyorlar... Gikdere jandarma karakolundan gelen jandarmalar bu şahısları ayrı bir odada sorguluyor. Odada bir süre konuşuyorlar...

Daha sonra odadan çıkan jandarmalar köylülere şöyle diyor: "Bunlar dede.. Dedeleri siz bizden daha iyi biliyorsunuz... Bunlara yardımcı olun ne derlerse yapın"

Olaydan sonra köyü terkeden şahıslar daha sonra Turla'da ve Almuş'un birçok köyünde görülüyor.

Tokat'ta yükselen devrimci mücadele karşısında şaşkına dönen devlet güçleri halkın dini duygularını kullanarak devrimcilere darbe vermeye çalışıyor. TC.'nin kullandığı bildik yöntemlerden biri bu. Ancak kontrgerillayı karşı duyarlı halk bu oyuna gelmiyor...

Huzur Sitesi'nde halk hizmet istemiyor

Dışarıdan bakıldığında, İstanbul'un huzurlu bir mahallesi görünümünde Huzur Sitesi. Ama sorunlarıyla boğulan, gözden çıkarılmış, sahipsiz bir mahalle.

Adından çok söz ettiren aktif bir mahalle rolünde. Fakat suyunu nereden içildiği, yolunun patika yol olduğunu kimse bilmiyor. Mahallede yaşayanların çoğu sorunlarla boğuşmaktan bitkin takatsiz kalmış, bir de geçim derdinin üzerlerine binmesiyle birlikte hayata küsmüşler sanki.

Ümraniye'nin bir köşesi olan Huzur Sitesi'nde yıllardır yaşayan halktan insanlarla görüşüyoruz. Bugüne kadar alt yapısı, okulu, suyu, yolu olmayan bu semt Anadolü

köylerinin meralarını andırıyor. Yıllarca hizmet için hangi kapıyı çaldırsa bir cevap alamadılar.

Önceleri kanalizasyon vs. hizmetlerin verilmemesine rağmen yolları çamurlu değilmiş. Su ihtiyaçlarını da tankerlerle karşıyorlardı. Dalan'ın uykularını kaçırın yıkım tehditlerinden başka sorun görmüyorlardı.

Gel zaman git zaman belediye seçimleri oluyor. Sosyal-demokrat bir belediye başkan adayını destekliyorlar. Seçimleri, istedikleri aday kazanınca seviniyorlar. Çünkü, sosyal-demokratların hizmet anlayışını farklı görüyorlardı. Birde zaten verilmiş sözleri vardı ya; kanalizasyon, okul gibi sorunları

en kısa sürede çözeceğim sözü almışlardı bir kere.

Halkında sağolsun! dediği sosyal-demokrat belediye döneminde su boruları döşenir. Mahallenin suyu şakır şakır akar, fakat oda ne? yarısı yollara, sokaklara yarısı da evlere. Su parasıda cabası, 500.000 TL'den az gelmiyor. Helik kanalizasyon meselesi halkı oldukça yıpratır. Belediye ye başvurduklarında künkleri kendilerinin alması durumunda geri kalan işleri kendilerinin yapacağı söylenir.

Sıkıntısız günü geçmeyen mahalle sakinleri çaresiz aralarında para toplar ve künkleri alırlar. Bütün hazırlıklar tamamlanır ve belediyeye haber verilir. Hemen gele-

cekleri sözü alırlar.

Bekle ki gelsinlerde hizmet et-sinler.... Aradan tam bir yıl geçtikten sonra gelirler. Fakat künklerin yarısı kırılmıştır artık, öylece çukurlarla ve kazılmış yollar, açılmış kanallarla baş başa bırakıp giderler.

Halk, yetkililere soruyor, "madem ki öylece bırakacağınız niçin kanal açпта çocuklarımızın düşüp boğulmasına sebep oldunuz? Çukurlara düşüp kollarımızın, bacaklarımızın kırılmasına sebep oldunuz." Demek ki bizim yetkililerin hizmetten anladığı halka/bize eza-cefa çektiğimiz, artık mahalle halkı olarak hizmet istemiyoruz."

TKP/ML-TMLGB yine eylem alanlarındaydı

Haber Merkezi/Mersin: 18 Mart'ta Mersin'de TKP/ML-TMLGB akşam saatlerinde Bilirtaksde Çiftşeritli bir yolu ateşe verdi. O sırada yoldan geçen devriye arabasıyla kısa bir çatışmaya giren eylemciler "Yapılan bütün baskıların, katliamların işkencelerin hesabı sorulacaktır. Ordumuz TIKKO katillerin peşinde" sloganlarıyla eylem bölgesinden uzaklaştılar. Yine Mersin'de Gazi Lisesi'nde, okul idaresinin öğrencilerden zorla para toplamasını, keyfi olarak disiplin cezaları verilmesini ve öğrencilere dayak atılmasını protesto için TMLGB 29 Mart'ta okula "Akademik Demokratik Hakkımıza Uzanan Elleri Kıracağız" yazılı bomba süsü verilmiş pankart astı. Pankarta polis bir saate yakın dokunamazken, eylem öğrencilerce ilgilyle karşılandı.

İstanbul: TKP/ML'nin kuruluş yıldönümü (24 Nisan) dolayısıyla TMLGB 21 Nisan'da 7 banka ve 1 sigorta şirketine molotof kokteyli attı. Akbank'ın Beşiktaş'ta bir, Kadıköy'de iki şubesi, Vakıflar Bankası'nın Zincirlikuyu ve Haznedar şubeleri, Halk Bankası'nın Kurtuluş, Yapı Kredi Bankası'nın Bağdat Caddesi Şubeleri'nin ve Halk Sigorta Şirketi'nin Zincirlikuyu Şubesi'ne molotof kokteyli atıldı. Eylemler burjuva basınında yankı buldu.

TKP/ML'nin 21. kuruluş yıldönümü ve 1 Mayıs'la ilgili olarak Örnektepe'de duvarlara yazılama yapıldı. Polis sabahın erken saatlerinde kovalarla sloganları silmeye çalıştı. Polisler çevrede gerici olarak bilinen bir market sahibinin duvarına yazılan YAŞASIN ORDUMUZ TIKKO sloganının ise sadece TIKKO kısmını sildiler. Yaşasın Ordumuz ibaresine dokunmadılar. Anlaşılan TC'nin de duvar yazılarına ihtiyacı var.

Kamu emekçileri 24 Nisan'da TKP/ML-TIKKO'yu selamladı

Haber Merkezi/Kamu emekçileri çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasının öncü müfrezesinin 21'nci kuruluş yıldönümü olan, 24 Nisan günü, İstanbul-Esenler, Ümraniye-Santral, 1 Mayıs mahallesi ve Dudullu da olmak üzere dört adet TKP/ML bayrağını asarak kuruluş yıldönümünü selamladı.

Kamu emekçilerinin asması olduğu bomba montajlı TKP/ML bayrakları (özellikle Ümraniye-Santral, 1 Mayıs Mahallesi'ndeki) ertesi sabah polis tarafından indirme çabalarının uzun sürmesi kalabalık kitlelerin birikmesine neden oldu. Ayrıca eylemin birinin polis ekip aracının yanbaşındaki cereyan etmesi insanlar tarafından alay konusu edildi. Kitlelerde büyük heyecan ve sempati yarattı.

Firarilere özgürlük

Haber Merkezi/Sağmalcılar cezaevinden firar ettikten sonra Atina'ya giden Süleyman Şahin ve Ali Gülmez'in tekrar Türkiye'ye iade edilmemeleri için Bursa Özel E Tipi Cezaevindeki tüm tutsaklar, BM Müzavirler Komiserliği Atina Bürosu'na ortak imzalı bir protesto metni gönderdiler.

GERÇEK DERGİSİ YÖNETİCİLERİNE AÇIK MEKTUP

'Dostlar, desteğinizi göremedik'

Haber Merkezi/Malatya E Tipi Cezaevindeki TKP/ML davası tutsaklarından Gerçek dergisine gönderilen ama yayınlanmayan bir Açık Mektup'u kısaltarak okurlarımıza sunuyoruz.

Derginizin 17 nisan tarihli sayısında Malatya Cezaevi ile ilgili gerçekleri ifade etmeyen, karamsarlığı yayan bir yazı okuduk.

Maalesef bizi destekleyenler içinde "Gerçek Dergisi"ni göremedik. Üzülük tabii, çünkü eğer direniş içinde dostlar desteklerini esirgiyorlarsa bu bizim için ciddi bir üzüntü kaynağıdır.

Dostlar, ya Malatya cezaevinde meydana gelen uzun ve şanlı direnişimiz hakkında hiç bilginiz yoktur, ya da bilginiz olduğu halde bilerek gelişmeleri çarpıtıyorsunuz. Biz ikinci şıkkı düşünmek bile istemiyoruz. İyimserliğimizi koruyarak elinizde bilgi olmadığınızı düşünerek sizi kısaca bilgilendirelim. Belki derginizin sayfalarında yer vererek sizin yaratığınız karamsar durumu, yine kendiniz ortadan kaldırırsınız.

Ölüm Orucu eylemimizden sonra hakim sınıfların düştüğü çaresiz durumu sanırım sizler de hatırlarsınız. Bizleri teslim almaya çalışanların kendi kalelerinde nasıl yenildiklerini herkes gördü, buna tanıklık etti. Devletin iki Bakanı (Sağlık ve Adalet Bakanı) ve Başbakanı'nın çıkıp televizyonda eylemimizi anlatmaları ve sorunların çözümünü için gerekeni yapacaklarını söylemeleri devletin en üst kademesinin nasıl dize geldiğinin açık bir göstergesiydi. Cumhuriyet Gazetesi "Ölüm Orucu ölüme koşuyor" başlığını atmıştı. Aslında o başlık

Ölüm Orucu direnişçilerinin kararlı tutumunu çok açık bir şekilde ifade ediyordu. İşte devleti dize getiren bu kararlı tutumdur.

Dostlar, Türkiye tarihinde ilk defa bir Adalet Bakanı direnişçilerin ayağına gidip onlarla konuşuyor. Sanız ki bu bile direnişimizin verdiği boyutu göstermek için yeterlidir. Ama nedense dostlarımız bütün bu gelişmeleri görmemekte ısrar ediyorlar. Burda insanın aklına ister istemez "acaba Ölüm Orucu direnişçileri TKP/ML-TIKKO davasından değil de başka davadan yargılanan arkadaşlar olsaydı sizler yine bu gelişmeleri böyle görmemezlikten mi gelecektiniz" sorusu takılıyor. Biz, sosyalist güçler arasında "benim yapmadığım şey kötüdür" mantığının sona ermesi gerektiğini düşünürüz. "Ben'im dışımda da iyi şeylerin yapılabileceğini görmeliyiz. Yoksa bir arpa boyu bile yol gidemeyiz.

Malatya Cezaevindeki direniş döneminde bir kısım "Sosyalist" basın üstüne düşeni yapmadı. Direniş boyunca "Sosyalist" basını yanımızda göreceğimizi düşünüyorduk, ama maalesef düşündüğümüz gibi olmadı. Gerçek Sosyalist basını üstüne düşeni yaptı, gerek yayınlarla bizimle ilgili yazdıkları yazılarla, gerekse de verdikleri ilanlarla sonuna kadar yanımızda olduklarını gösterdi, ama diğerleri ise yapılması gerekeni yapmadılar. Gerçek Dergisi haftalık bir dergidir. Kamuoyunu daha erken bilgilendirme şansına sahiptir, direnişimizle ilgili daha çok kamuoyunu bilgilendirmesi gerekirken, tam aksi davranmış, kamuoyunda direnişimiz hakkında tereddütlere yol açan yayınlar yapmıştır. Bu durumu

fazlasıyla yadırgadık. Gerçek Dergisi, kendine farklı bir misyon biçtiği için gerçek dışı yayınları haklı olarak bizi rahatsız etmektedir.

Bakın yazınızda şöyle diyorsunuz: "Malatya cezaevindeki açlık grevi (bir kısım tutuklunun da süresiz) 12 Nisan'da sona erdi... Malatya Cezaevindeki Açlık Grevi hangi koşullarda bitirildiği henüz belli değil." El insaf, Açlık Grevimizin hangi koşullarda bittiğinin belli olmadığını söylerken hiç vicdanınızda mı sızlamıyor? Dünyaalem Ölüm Orucu eylemimizin başarıyla sona erdiğini, tatmin edici bir şekilde haklarımızı aldığımızı ve bunun üzerine eylemimizin sona erdiğini biliyoruz. Ama "ilerici" hatta "Sosyalist" olduğunu söyleyen Gerçek Dergisi hangi koşullarda eylemimizin bittiğini nedense bilmiyor. Peki arkadaşlar, öğrenmek için çaba gösterdiniz mi? Sonra "bir kısım tutuklunun süresiz" başladığını söylerken adeta alaycı davranıyorsunuz. Biz bu küçük-burjuva kibirliliğinizden vazgeçmenizi tavsiye ediyoruz. Sizin alaycı bir edayla "bir kısım tutuklu" dediğiniz bir avuç militan, devleti dize getirdi. Abartı değil, gerçeğin kendisi böyledir. Sizlerin (işinize gelmediği için) görmediğiniz, duymadığınız bilmediğiniz bu gerçek, değişmiyor. Ama bizler hayalci değiliz, devletin artık burada bir saldırı yapmayacağını iddia etmiyoruz. Malatya Cezaevinde yenilen devlet, tekrar saldırabilir, direnişimizle kazandığımız haklarımızı elimizden alabilir. Ama o zaman da karşısında eskisi kadar direngen, eskisi kadar kararlı o bir kısım tutukluyu görecektir. İdare ile görüşmelerimizde SHP il başkanı, İHD

Malatya Şube Sekreteri ve bir Avukat da vardı. Ama bütün bunlara rağmen, biz hiç kimseyi teminat olarak görüp direnişi bırakmadık. Biz kimselerin teminatına değil, kendi gücümüze ve bizi destekleyen halkımızın gücüne güveniyorduk.

Daha önce de söyledik yineleyelim: direnişimiz boyunca çok aktif bir şekilde desteğinizi bekliyorduk, ama sizi hiç yanımızda görmedik. Dostlardan destek beklemenin hakkımız olduğunu düşünüyorduk. Ama yazdığınız yazıyı okuyunca desteğinizi beklemenin hayal olduğunu anladık. Bari eylemimizi ne idüğü belirsiz bir duruma sokmayın. Devrimciler de ve halk ta, özellikle de baştan sona eylemimizi destekleyen geniş kitleler de Malatya Cezaevindeki direniş yenilmiştir gibi bir izlenim vererek karamsar bir hava yaratmayın. Malatya Cezaevinde olup bitenleri bilmiyor olabilirsiniz, ama öğrenme imkanınız var, öğrenin, ve gerçekleri, sadece gerçekleri yazın. Bunu sizden istemek hakkımızdır. Çünkü çok ağır bedellerle kazanılan bu direniş için boşaltmanızı görmezlikten gelemeyiz. Gerçekleri yazmadığınız zaman sizi uyarmak görevimiz. Biz bu yazıyı size yollayarak görevimizi ve devrimci sorumluluğumuzu yerine getiriyoruz. Okurlarımızı ve devrimci Kamuoyunu yanlış bilgilendirdiğiniz düşüncesiyle bu yazıyı Derginizde yayınlamanızı bekliyoruz.

Devrimci selamlarımızı yollar çalışmalarınızda başarılarınızı dileriz.

İnsan Hakları Derneği'nden imza kampanyası

İstanbul İHD'nin 9 Kasım 1992'de Tüyap kitap fuarında başlattığı "Yaşama Hakkına Güvence", "Kültürel Haklara Saygı" ve "Sanata Özgürlük" sloganlarıyla sürdürülen imza kampanyası tamamlandı.

50 kadar insan hakları savunucusu 17 Nisan 1993'te yine Tüyap önünde toplanarak devletin kültür ve sanat politikalarına değinildi, hükümetin bu alandaki icraatlarının dökümü verildi: "Devlet 92 yılında 20 kitabı yasaklamış, gazeteci ve yazarlara 5 milyar lira para cezası vermişti. Bu dönemde öldürülen gazeteci sayısı ise 14'tü. Yine 1992 yılı içerisinde 195 gazete ve dergi toplatılmıştır". Topluluk konuşmalarından sonra ellerindeki imza metinlerini açtılar ve istiklal caddesi boyunca yürüyerek Ga-

1992'de 14 gazeteci öldürüldü, 195 gazete ve dergi toplatıldı, 20 kitap yasaklandı

latasaray postanesine geldiler. Burada kasım 1992'den bu yana toplanan imzalar Kültür Bakanı Fikri Sağlar ile TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'a postalandı.

İnsan Hakları Derneği: Burjuva basını yalancı

Haber Merkezi/İHD Malatya şubesi Malatya cezaevindeki açlık greviyle ilgili asılsız yazılar yayınlayan Milliyet ve Zaman gazetelerine karşı tazminat davası açıyor.

Haber Merkezi/Malatya İHD şubesi 14 Nisan'da yaptığı bir basın açıklamasıyla, Milliyet ve Zaman gazetelerinin Malatya E Tipi Cezaevi'deki açlık grevi ile ilgili olarak yaptıkları haber yorum yazılarını protesto etti. Bu gazetelerin yorumlarını asılsız, 5680 sayılı Basın Yasasına, Anayasaya ve evrensel hukuk kurallarına, basın ahlak ilkelerine aykırı olarak nitelleyen Malatya İHD yönetimi konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı:

Zaman Gazetesi'nin haberinde; Gazete, Adalet Bakanı Seyfi Oktay'ın Malatya cezaevine gelerek teröristlerle pazarlık yaptığını hem ertesinde açlık grevinin bitirilmesinin Bakan'ın tutukluların isteklerini kabul ettiği biçiminde

yorumlandığını bildirerek 360 kişiden sadece 340'i tutuklu olarak yargılanan ve haklarında hiçbir mahkumiyet kararı olmayan tutuklulara manşetten 'terörist' demektedir. Bir kez, açlık grevi 12 Nisan akşamı saat 22.30'de sona ermiştir. Adalet Bakanı Seyfi Oktay ise 11 Nisan günü öğleden sonra cezaevinde incelemelerde bulunmuştur. Bakanın incelemelerinin 'teröristlerle pazarlık manşetiyle kamuoyuna duyurulması Zaman gazetesinin siyasal çıkar beklentisinden ibaret olup gerçek dışıdır.

Yine Zaman gazetesi aynı haber yazısının ilk sayfasında 'teröristlerin istekleri' başlığının altına 'her ay düzenli olarak genelevden kadın getirilmesi' gibi asılsız ve bütün ahlak ilkelerini çiğneyen bir madde eklemiştir. Şubemiz üyesi tutuklu vekilleri adı geçen gazete müvekkilleri adına tazminat davası açacaklardır.

Milliyet Gazetesi'nin ilk sayfa-da manşet olarak verilen Yalçın Doğan imzalı yazı'nın aynı nüshadaki tutuklularca idareye iletilen 'bayanlarla denetim olmaksızın serbestçe görüşmek' olduğu, tutukluların bu isteği idareye 'cinsel özgürlük' talebi olarak ilettikleri yazılı. Aynı yazının ilk sayfadaki başlığı ise 'CİNSEL AÇLIK GREVİ'.

Tutukluların böyle bir talebi olmadığı gibi onların insani taleplerini cinselliğe indirgemek yazarlık niteliği ile bağdaşmaz. Adı geçen gazetenin açlık grevi sürerken hiçbir haber yapmaması, olayın insani boyutundan özellikle uzak durması, bitiminde böyle bir yorum yazısı yayınlaması tutumunu protesto ediyor, yazar ve gazete hakkında tazminat davası açacağımızı kamuoyuna bildiriyoruz."

Emekçi Kadınlar Kurultayı engellenemedi

Kadının kurtuluşunu sınıfın kurtuluşunda gören çeşitli kesimlerin yapmak istedikleri Emekçi Kadınlar Kurultayı hiçbir gerekçe gösterilmeden valilikçe yasaklandı. Ama kurultaya katılmak için gelen işçi, emekçi ezilen kadınlar bu yasaklamayı reddederek yeniden yapılmasına karar verdiler.

Çalışmalarına kalınan yerden başlayan emekçi kadınlar kurultayı girişimcileri "sınıfsal tavır alınış pek çok ilde yankılanması doğal bir biçimde karşı tavır alışta da geliştirdi. Kazanan biziz. Büyük bir coşku ve özveriyle berrak bir giriş açısıyla yürütülen çalışmalar meyvelerini veriyor, saflaşmanın belirginleşmesi bizim ilerleyişimizi anlatıyor" diye seslenerek demokratik kuruluşları destek vermeye çağırıldılar.

Yurt Temsilciliği seçimini devrimciler kazandı

İZMİR, Özgür Gelecek/18 Nisan 1993'de Bornova Öğrenci Yurtları'nda yapılan Yurt Temsilciliği seçimlerini devrimci-demokrat öğrencilerin adayları kazandı. Yurt yönetiminin oldu bittiye getirmeye çalıştığı seçimlere faşistler ve dinciler ancak ittifak yaparak katıldılar. Yurt idaresinin onları desteklemesine rağmen devrimci-demokrat öğrencilerin adayının kazanması yurtlarda kalan öğrenciler tarafından sevinçle karşılandı.

Hasan Durna ile birlikte gözaltına alınan Gültekin Gölçek infaz edilmek isteniyor

Haber Merkezi/22 Nisan'da İstanbul siyasi şube polislerinin başlattığı bir operasyon sonucu, Nevşehir cezaevi firarisi Hasan Durna ile birlikte Cafer Oral, Saime Bölükçüoğlu, Nurattın Topuz, Düzgün Gök, Özcan Özer, ve Gültekin Gölçek gözaltına alındılar.

İstanbul Gayrettepe'deki Siyasi Şube'de yoğun işkencede oldukları bilinmesine rağmen, ailelerinin ve avukatlarının bütün çabalarına rağmen gözaltı olayı polis tarafından inkar edildi.

27 Nisan'da İstanbul İHD'de bir basın açıklaması yapan aileler ve avukatlar, gözaltındakilere yapılan işkencenin son bulmasını ve bir an önce mahkemeye çıkarılmalarını istediler. Aileler DGM savcısının yakınları için "Onlar birinci subede. Gültekin Gölçek'in kimliği sahte olabilir. Hiçbir şey kabul etmiyor, kaldığı evi vermiyor. Sorulan sorulara da cevap vermiyor." biçimindeki açıklamalarını deşet verici bulduklarını, yakınlarının hayatlarından endişe ettiklerini belirttiler.

Gültekin Gölçek'in adının resmi ağzılara bu denli ön plana çıkarılması düşündürücüdür. Devlet Gültekin Gölçek'i öldürmeyi planlıyor. Böyle açıklamalarla, adeta infaz senaryolarına "meşru zemin" oluşturmaya çalışıyor.

Aynı konuyla ilgili olarak gazetemize faxlanan TKP/ML Basın Bürosu imzalı basın açıklamasında ise; "Halklarımızın özgürlüğü için, halk savaşı yürüten partimiz, yoldaşlarımızın ve gözaltına alınmış bulunan halkımızın diğer evlatlarına karşı işlenmesi ihtimali bulunan vahim bir suçla karşılıksız bırakmayacağız bütün dünyanın ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin bilmesini istiyoruz." denilmektedir.

Dersim'in dağları kuşatma altında

DERSİM, Özgür Gelecek/PKK'nın '93 Newroz sürecine girilirken silah bıraktığını açıklaması ve reformizmin potasına girmesiyle birlikte, TC'nin daha önceleri Kürdistan'ın dört bir yanında uygulamaya koymak için uğraştığı "İç Harekat" tamamen Dersim'e kaydırıldı.

Bolu ve Kayseri'den de binlerce takviye güç alan faşist Türk ordusu birlikleri TKP/ML-TIKKO önderliğindeki gerilla savaşını yok etmek için Dersim'in dağlarını kuşatma altına aldılar.

Dersim'de ayrıca başta Munzur Dağı olmak üzere, gerillaların bulunacağı varsayılan her yer havadan yoğun bir bombardımana tutuldu. Şu ana kadar Tunceli ve Erzincan'daki çeşitli çatışmalarda 10'un üzerinde TIKKO gerillası şehit düştü. Ayrıca bu merkezi operasyonlara bağlı olarak TKP/ML'yi destekleyen yoksul Dersim köylüsü de yoğun işkencelerden geçiriliyor. Tunceli il merkezinde ve köylerinde nisan ayı içerisinde onlarca insan gözaltına alındı. Yine şehirlerde ise özellikle Dev-Sol'un son zamanlarda aldığı darbeler TC güçlerinin TKP/ML'nin üstüne yoğun operasyonlar yönetmesine neden oldu. Nevşehir cezaevi firarisi Hasan Durna ve 6 kişi bu operasyonlar sonucu gözaltına alındı.

ALAATTİN KOŞAR 'İFLAS ETMEK ÜZEREYİM' DİYOR AMA...

İşçiye ayda 1 milyon partide gecede 100 milyon

İSTANBUL, Özgür Gelecek/Tuzla Organize Deri Sanayii Bölgesi'nde çalışan deri işçilerinin elinde bir gazete elde ele dolaştı. "Gecede yüz milyon!" İşçilerin okuduğu gazete 2 Nisan tarihli Meydan gazetesiydi. Ancak söz konusu haber, bütün gazetelerin sosyete yaşamını anlatan sayfalarında yer alıyordu.

İşçilerin ilgisini çeken haber, Alaattin ve Ela Koşar çiftinin evlilik yıldönümü partisinden söz ediyordu. Taksim Night Park adlı gece kulübünde düzenlenen partiye katılan 350 kişiyle birlikte işçilerin sırtından kazanılan paralar bir gecede yemmişti!

1 Nisan gecesi yapılan partide 100 milyon harcayan Alaattin Koşar'ın işçilerini ziyaret etmek için Tuzla'daki fabrikaya doğru yol aldık. Önce Aydın Köyü'ndeki Deri-İş Sendikası'na gittik. İşçiler bizden önce davranmış ve basında partiye ilişkin haberleri kesip panoya yapıştırmışlar. Altına da şunu yazmışlar: "İşte, iflas ettim diyerek çalışan işçilerin sigorta primini ödemeyen, işçisini ayda sadece on gün sigortalı gösteren Deri İşveren Sendikası Başkanı Alaattin Koşar'ın gerçek yüzü!"

Koşar'ın fabrikası Koşar Deri'ye öğle tatilinde gidiyoruz. Fabrika'nın arkasındaki toprak alanda yere oturmuş işçilerle görüşüyoruz. 15 dakikalık öğle tatillerinin bitmesini bekliyorlar. (Yemek tatili yarım saat: 15 dakikada yemek yiyorlar. Diğer 15 dakikayı ise dinlenmekle!) geçiriyorlar!

Koşar Deri'nin yorgun işçileri aynı zamanda öfkeli. Aradan günler geçmesine rağmen Koşarlar'ın yüz milyonluk daveti hala konuşuluyor. Alaattin Koşar Ramazan Bayramı'nda işçilerin ikramiyelerini vermemiş. İşçilerden biri sözü hemen sigortaya getiriyor: "Bizi ayda kaç gün sigortalı gösteriyorlar biliyor musunuz? Sadece on gün". Peki sigorta müfettişleri ne diyor bu işe? İşçinin yanıtı şöyle: "Sigortanın kabahati çok. Ben gidip sigorta müfettişinin ayağını mı öpeceğim. 'Ne olur abicim gel şu Koşar'ı kontrol et' diye." Koşar Deri'nin işçileri çok dolu. Pespeşe geliyor şikayetler:

-Kazlıçesme'den buraya taşınırken hepimizi giriş-çıkış yaptı. Hala tazminatlarımızı vermedi.

-Üç ay sonra tazminatları verecekti. Aylar geçti hala kuruluş vermedi.

-Koşarlar'ın bir gecede harcadığı 100 milyonla neler yaparlar?

-Başımı sokacak bir ev yapardım.

-Kendime güzel bir gelecek hazırlardım.

-Arsa alırdım... Gerisinle de... çocuğuma güzel bir gelecek hazırlardım.

-Yüz milyonum olsa önce kendime bir barınak yapardım.

TOPLUSÖZLEŞME TIKANDI

Deri İşverenleri Sendikası her yıl olduğu gibi bu yıl da Deri-İş Sendi-

Deri İşverenleri Sendikası Başkanı Alaattin Koşar, Kazlıçesme'deyken "Belediye işyerlerimizi yıkıyor, üretim yapamıyoruz, kazanamıyoruz, ölüğün bittik, mahvolduk" diye sızlanırken şimdiki Tuzla'da şu masalı okuyor: "Belediye Kazlı'da fabrikayı başımıza yıktı. Hala kendimize gelemedik. İflas etmek üzereyiz." Koşar, bu sızlanmalarına rağmen 1 Nisan gecesi Night Park'ta 100 milyonluk bir davet verdi. Partinin haberini sosyete sayfalarında okuyan işçiler çok öfkelendiler.

kası'nın toplu sözleşme taslağında yer alan ücretler için "Astronomik" diyor. Bu yıl, 1 Mart'ta başlayan TİS görüşmelerinde yüzdelik zam değil, seyyanen ücret isteniyor: Günlük 160 bin TL. Deri-İş Aydın Köyü Şube Başkanı Musa Servi işçilerin ortalama ücretlerinin yaklaşık bir milyon olduğunu söylüyor.

Musa Servi bir aylık sürede Deri İşverenleri Sendikası'nın hiç bir teklif getirmediklerini altını çiziyor. "Var olan ücrete yüzde 66 zam yaptıklarını söylüyor. Onların taleplerimizi ciddiye almadığını görünce 3 Nisan günü 47 işyerinde 4 saat iş bıraktık."

Musa servi "İstanbul sosyetesinin ileri gelenlerinden" olan Koşarlar'ın yanında çalışan işçileri on gün sigortalı göstermesinin şartı olmadığını söylüyor. "Bunlar" diyor "çıkarttıkları işçilerin tazminatlarını da vermiyorlar."

Tuzla da işverenlerin hepsi söz birliği etmişcesine sendikaların istediği rakamların falza olduğunu söylüyorlar. Sendika işçileri greve sokarsa "kendi bilir" diyor adını ver-

meyen bir patron. Kendisine bir gecede 100 milyon harcayan işveren bu parayı ödeyebileceğini hatırlatıyor. İşveren o zaman şöyle diyor. "Ha evet. Onu gazetede okumuştum. Bu adam kendi işçilerinin ikramiyelerini vermedi. Düşünün ben bile 'bu nasıl iş' dedim." Patron, aslında küçük bir işveren olduğunu Deri İşverenleri Sendikası'na üye olmadığını anlatıyor. Alaattin Koşar'a ise söyleyecek tek sözü var. "Buna zalimlik derim başka ne diyeceğim."

Servi ise patronların bu tavrının tamamen aldatmaca olduğunu bildiğini söylüyor:

"Kazlıçesme'den buraya taşınırken işverenlerimizi dikensiz gül bahçesi yaratmaktı. Tuzla'da da Bursa ve Çorlu'da olduğu gibi sigortasız, sendikası işçi cenneti yaratmayı hedefliyorlardı. Kazlıçesme'dan fabrikaları taşınırken sözleşme gereği işçilerin de götürülmesi gerekiyordu. Bu yüzden biz daha taşınma işlemleri bitmeden Tuzla şubemizi açtık. Amacımız geçmişteki kazanımların kaybolmaması idi. Kazlıçesme'de sendikalı olanlar sürekli işten atılıyor. Burada da sendikalı işçileri atmaya yeltendiler. Bir çok işyerinde kıyım oldu. Fakat işçiler çekip gitmedi. Örneğin Servet Deri'de 220 gün direndiler. Yükseller Deri'de 70 gün sürdü. Şimdiye kadar örgütlü olduğumuz 47 işyerinden 37'sinde işçi kıyımlarına karşı direnişler oldu. Servet Deri hariç, diğer işyerlerinden atılan işçiler bu direnişler sonucu geri alındı."

1 MAYIS'A HERKES KATILACAK

Tuzla'da fabrikaların arasında dolaşarak rastladığımız işçilere 1 Mayıs'ı soruyoruz. "Sıkıyönetimden bu yana" işçi hakları diye bir şey kalmadığı için mutlaka katılacaklarını söylüyorlar. 1 Mayıs'ın "işçinin hakkı" olduğuna hemen hepsi inanıyor. İşçiler sendikalarına güveniyor. Onun çağrısına pek çoğu uyacak. Tuzla'daki işçiler işten atılmaktan korkmuyorlar. Çünkü öyle bir gelenek yerleşmiş ki, bir işyerinden atılma oldu mu diğerleri dayanışma eylemlerine geçiyor.

Musa Servi "Örgütlü örgütsüz bütün işçilerle Aydın Köyü'nde toplanıp Çağlayan'daki 1 Mayıs mitingine katılacağız" diyor. Deri işçileri daha 1 Mayıs gelmeden o günün heyecanını duyuyor.

Patronları Koşar'ın bir gecede harcadığı yüz milyon ancak hayallerini süslüyor: "Yüz milyonum olsa arsa alırdım... gerisinle de... çocuğuma güzel bir gelecek hazırlardım..."

Şavşat'ta öğretmen olmak zor iş

ARTVİN, Özgür Gelecek/Faşizm kendisinden olmayan herkesi düşman ilan ediyor. Feodal-faşist devlet artık burjuva reformist aydınlarla bile tahammülü kalmamıştır. Devrimciler görüldükleri yerde düzmece senaryolarla katledilmektedir. Aşağıda anlatacağımız olaylar Artvin'in şirin ilçesi Şavşat'ta faşist-feodal zorun uygulamalarını sergilemeye yönelik.

1991 yılında Şavşat Lisesi'nde okuyan öğrenciler ve velileriyle söyleşi yapan devrimci-demokrat öğretmenler varlıklarının bu insanları çok sevindirdiğini gözlemlediler. Çünkü ilk kez öğrencileriyle arkadaşlık kuran, dersleriyle ilgilenen, üniversite sınavlarına motive olmalarını sağlayan birileri ile karşılaşmışlardı. Bu öğretmenler Şavşat Lisesi'nde bir avuçtular. ama yine de öğrenciler, feodal, ortaçağ zihniyeti eli sopalı despot hizbulahçılar yetiştirmeyi meslek edinmiş okul idaresinin, gerici öğretmenlerin elinden birkaç ders için bile olsa kurtulmanın sevincini gizlemiyorlardı.

İlerici özelliklere sahip olan Şavşat halkı da çocukları için uğraşan demokrat öğretmenlerin evlerine dek gelmesinden sevinçliydi.

Bu güzel kaynaşma ortamı 1991 sonbaharında bozuldu. Sürgünler, gözaltılar, işkencelerle devrimci öğretmenleri sindirmeyi denediler. Üç öğretmen Şavşat'tan sürgün edildi. Bu öğretmenlerden biri Tunceli'ye sürgün için sürüldü. Bir diğeri öğrencilerine gönderdiği tebrik kartında yazılan "Gelecek güzel günlerin sizin olması dileğiyle" ibaresinden dolayı aynı akibete uğramıştı. Böylece öğrencilerin bilinçlenmesi Milli Eğitim Müdürlüğü, idare, polis, mahkeme dörtlüsü tarafından yok edilirken okulun Hizbullahçı eğitim zemini de sağlamlaştırılıyordu.

Devrimci öğretmenlere yönelik baskılar bununla bitmedi. 1992 ilkbaharında bu kez de Eğitim-Sen'i Şavşat'ta örgütlemeye çalışan beş öğretmen gözaltına alınarak işkenceye tabi tutuldular. Daha sonra ise açığa alındılar, bir süre sonra da sürüldüler.

1993 yılına gelindiğinde Şavşat Lisesi'nde artık sadece bir iki devrimci-demokrat öğretmen bulunmaktadı. Gerici okul yönetimi amaçları önünde engel olarak gördükleri bu öğretmenleri etkisiz kılmak için aramayı sürdürüyor. Köy ilkokullarında öğrencileri vekil öğretmenlere terkeden Milli Eğitim Müdürü, yoksul öğrencilerin başarısız olması için üniversite sınavında temel olan Matematik, Kimya, Edebiyat gibi dersleri arka plana atıyor. Din, Milli Tarih ve nereden çıkarıldığı belli olmayan İslam Tarihi derslerine ağırlık veriliyor. Tarih dersi Muhammet'in doğumundan başlayarak gerici propagandaya dönüştürülüyor.

Şavşat'ta öğretmenlik yapan devrimci-demokrat insanlar bütün bu yaşadıklarının esasta Şavşat'taki yoksul, emekçi halkın çocuklarının bilinçlenmesini köreltilmesine yönelik olduğunu düşünüyorlar. Baskılar, sürgünler gerçeği halka ulaştırma mücadelelerini engelleyemeyeceğini söylüyorlar.

Tarım-Sen başkanlar kurulu toplandı

Haber Merkezi/Tarım-Sen 3. Başkanlar Kurulu Ankara'da toplandı. 19 il'den şube ve il temsilcilerinin katıldığı başkanlar kurulunda, 1- TİS taslağı ve politikası 2- Tüzük değişikliği 3-1 Mayıs 4- Ekonomik sorunlar ve Örgütlenme sorunları gündemleri görüşüldü.

TİS taslağı ve politikası ile ilgili gündemde, "TİS taslağının hazırlanmasında işin sadece biçimsel yanını oluşturduğu, esas yanını ise TİS'in yasama geçirilişindeki mücadelelerin bu yönde kanalizasyonu, kitlelerin aktif bir mücadele hattı içine sokulması ve işverenleri toplu sözleşme masalarına oturmaya zorlamak yönünde kitlesel eylemliliklere hazır olunması gerektiği vurgulandı. Tüzük değişikliği ile ilgili olarak da Haziran ayı içinde Tüzük Kurulayı örgütleme çalışmalarının başlanmasına karar verildi.

Ankara üniversitelerinde devrimci öğrencilere yönelik faşist saldırılar yoğunlaştı

ANKARA, Özgür Gelecek/ Ankara-Özgür Gelecek- Nisan ayı içerisinde, Ankara Üniversitelerinde devrimci öğrenciler üzerinde sivil-faşist, polis-idare işbirliği çerçevesinde bir dizi gözaltı, saldırı, disiplin soruşturması olayına tanık olundu. Mart ayında ODTÜ'de gelişen olaylardan sonra, diğer üniversitelerde de benzeri provakasyon ortamlarının yaratılacağı sinyali yukarıda adı geçen güçler tarafından verilmişti. Nitekim, Nisan ayındaki gelişmelerde bu gerçeği kanıtıyor.

GAZİ ÜNİVERSİTESİNDE SİVİL-FAŞİSTLER SALDIRDI

İlk saldırı Gazi Üniversitesinde yaşandı. Önceleri kantin baskınları biçiminde gelişen saldırılar, üniversitede sınavların olduğu 10-20 Nisan arası en üst seviyeye ulaştı. 12 Nisan'da Azerbeycan-Ermenistan çatışması gerekçe gösterilerek, bir grup faşist öğrenci tarafından forum düzenlendi. Forumu yaptıkları kantinde bulunan 4-5 kadar devrimci öğrenciye 'savaş' ve 'Allah Allah' sesleriyle saldırılar. Ertesi gün olayın geçtiği Teknik Eğitim Fakültesinde 70-80 kadar devrimci öğrenci saldırıyı knamak amacıyla karşı forum düzenlediler. Polis foruma müdahale ederek bazı öğrencileri gözaltına aldı. Aynı saatlerde 50 yada 60 kadar olduğu sanılan Beden Eğitim Fakültesi'nden gelen faşist eğilimli öğrenciler fakültenin kantinini bastı.

Gazi üniversitesi'ndeki bu gelişmeler okulda gergin bir bekleyişi de beraberinde getirdi. Saldırıya uğrayan öğrenciler, İHD'de bir basın açıklaması yaparak kendilerine yapılan saldırılara, bundan sonra sessiz kalmayacaklarını kamuoyuna duyurdular.

Gazi Üniversitesi öğrencileri Ankara İHD'de düzenledikleri basın toplantısında faşist saldırılara karşı tavirsiz kalmayacaklarını açıkladılar.

DTCF'DE PROVAKASYON ORTAMI

Sivil-Faşist öğrenci, polis-idare işbirliği biçiminde gelişen olaylar Gazi Üniversitesi'nden sonra benzeri bir biçimde DTCF'de sergilenmeye çalışıldı. DTCF'de polis iki öğrenciyi nedeni bilinmeyen bir şekilde gözaltına almasının ardından bazı öğrencilerin tehdit edilmesi fakültede, daha önce 6 Mart'ta olduğu gibi bir provakasyonun yapılacağı kaygısı öğrencilere egemen oldu. Özellikle Kadir Aydoğdu ve Vahap Çınar adlı iki faşist öğrencinin, fakülte yakınındaki Necatibey Caddesinde bir devrimci öğrenciyi silah çekerek tehdit etmesi, yaratılmak istenen ortamın nasıl olacağını gösteriyor. Öğrenciler fakültelelerinde bu gelişmeler üzerine bir basın açıklaması yaptılar. Basın

açıklaması sırasında CHP milletvekili Hasan Akyol'da oradaydı. Öğrencilerin basın açıklamasını yaptığı sıralarda fakülte içerisinde bir grup öğrencinin ellerinde jopla dolaştığı görüldü. Bazı öğrenciler bu jopları polisine verdiğini gördüklerini söylediler.

Gazi ve DTCF'de saldırı ve gözaltılar yaşanırken A. Ü. Cebeci Kampüsünde bulunan Hukuk Fakültesi ve Eğitim Fakültesi'nde de çok sayıda öğrenciye disiplin soruşturması açılarak, okuldan uzaklaştırma cezaları verildi.

CEBECİ KAMPÜSÜNDE DISİPLİN SORUŞTURMASI

Hukuk Fakültesi'nde Öğrenci Derneği Başkanı İlker Kılıç dahil olmak üzere toplam 21 öğrenciye disiplin soruşturması açıldı. Açılan

bu soruşturmalardan iki öğrenciye okuldan uzaklaştırma cezası verildi. Gerekece olarak ise okul içinde afiş, bildiri dağıtmak, Uğur Mumcu'nun ölümünün ardından düzenlenen konferansın adabını bozmak olarak gösterildi.

Eğitim Fakültesi'nde de öğrenci Derneği yöneticileri, afiş asma, bildiri dağıtma gerekçesi ile Emniyet Müdürlüğü'ne götürülerek denekler masasında ifadeleri alındı. Öğrenci Derneği yöneticileri 6 Kasım da YÖK'ü boykot etmek için asılan afiş ve bildirilerden sorumlu tutuyorlar Aynı fakültede bir başka bildiri dağıtma ve afiş asma iddiası ile haklarında soruşturma açılan iki öğrenci polis tarafından gözaltına alındı. Bu öğrencilerin gözaltı süreci devam etmekte.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİNDE ÖĞRENCİLERE TEHDİT

Ankara'daki, bütün üniversitelerde 14 Nisan'dan itibaren başlatılan "Paralı eğitime Hayır" kampanyası çerçevesinde yürütülen faaliyetlerde de bazı Polis-idare-sivil faşist öğrenci saldırısı ile karşılaşılıyor.

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi'nde yaşananlar bunun ilk örneği oldu. 21 Nisan'da Fakülte de yapılan afişlemeler sonrasında Öğrenci Derneği'ne yönelik baskılar da arttı. Fakülte kantinlerine asılan afişleri kaldırmaya çalışan Dekan yardımcısı Ali Bilgesu ve Akif Şenelt, o anda kantinde bulunan devrimci öğrencilere tehditler savurdu. Ali Bilgesu öğrencilere "sizlerin bu kantinde bulunmaya hakları yok, beyinsizler! Sizin kafanızı ezeceğim, oğlum sen yandı!..." gibi tehditlerde bulundu.

TÜM SAĞLIK-SEN'DEN İKİ KONGRE

İstanbulda Tüm Sağlık-Sen'in kongre günleri

İSTANBUL, Özgür Gelecek/ Tüm Sağlık-Sen'in İstanbul Şube Genel Kurul'larından ikisi geçtiğimiz haftasonu yapıldı.

AKSARAY ŞUBE GENEL KURULU

Tüm Sağlık-Sen Sendikası Aksaray Şubesi'nin 1. Olağanüstü Genel Kurulu 24 Nisan'da yapıldı. Aksaray Petrol, İstanbul Şubesinde yapılan Kongre'ye yaklaşık 70 sağlıkçı katıldı. Delegelerin konuşmalarında faaliyet raporunu eleştirildi. Önümüzdeki dönem Tüm Sağlık-Sen'in nasıl bir kimliğe kavuşacağı konusu en çok tartışılan konular oldu. Bir delege, Aksaray Şube yönetiminin özellikle örgütlenme, eğitim ve basın-yayın

sekreterliğinin somut olarak bugüne kadar üzerine düşen görevleri yerine getirmediğini vurguladı.

Önümüzdeki dönemde özelleştirme, ve sözleşmeli personel politikalarının kamu çalışanlarını daha zor durumda bırakacağını anlatan bir başka delege ise sınıf sendikacılığına vurgu yaptı ve sözlerini şu şiarla noktaladı: "Hak verilmez alınır."

Kongre'de yapılan seçim sonucu yönetim kurulu belirlendi. Yeni yönetim şu isimlerde oluşuyor: Derya Soy, Ayten Aslan, Gülpınar Olgun, Nurten Mergi, Serpil Karapınar, Şehsat Kur, Celalettin Yıldız, Sedat Güney, Hasan Güney.

Delegelerden biri şunları söyledi: "Geçtiğimiz sürecin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyma-

dan, eksik ve zaafılarını tespit etmeden önümüzdeki süreci doğru değerlendiremeyiz. Kamu çalışanları bütün baskı, gözaltı jop ve sürgünlere rağmen "hak verilmez alınır" şiarıyla hareket ederek örgütlülüklerini yarattılar."

ŞİŞLİ SUBESİ GENEL KURULU

25 Nisan günü Kağıthane SHP ilçe binasında, 27 delegenin katılımıyla gerçekleşen Genel Kurul'da yapılan konuşmalarda faaliyet raporuna ve yönetime yönelik eleştiriler ağırlıktaydı. Yönetimin organizasyonda yetersizliği ve hastanelerde çalışmanın, sendikalarda insanların eğitimi konusunda hiçbir çalışmanın yapılmadığı

belirtili.

Yönetim gelen eleştirilere yanıt verdi. Bugüne kadar sağlıklı ve yeterli çalışma yapamayışlarının nedeni olarak insan yetersizliğini gösterdi.

Genel Kurul'da 1 Mayıs tartışıldı. Yönetimin DISK'in yanında tavır alması eleştirildi. Ve "Ne Türk-İş Ne DISK olmalı, kamu çalışanları işçi sınıfının yanında yer almalı" denildi.

Yapılan seçimde yönetime 13 kişi aday oldu, 9 aday seçildi. Seçilen liste şu isimlerden oluşuyor: Ali Osman Buğdaycı, Ali Bayık, Mihriban Emek, Hayri Erdoğan, Hafız Gemici, Baki Karasu, Nursel Özkan, Yıldız Özhım, Zeki Şahin. Alınan kararla delege sayısı 27'den 36'ya çıkarıldı.

Hak verilmez alınır

Haber Merkezi— Adana-Ceyhan Meslek Yüksekokulu Kız Öğrenci Yurdunda kantin yok. Bu yüzden yemek sorunu ciddi boyutlarda. Öğrenciler banyo ihtiyaçlarını da düzenli bir şekilde karşılayamıyorlar. Yurt idaresinin kız öğrenciler üzerinde baskı ve yıldırma var. Öğrencilerin hafta sonlarında izne çıkmaları da engellenmeye çalışılıyor. Giriş saatleri 19.00. Kız öğrenciler yurda giriş saatlerini protesto etmek için yurt binası önünde oturma eylemi yaptılar. Yurt idaresi, kız öğrencilerin eylemini hakaret ve tehditlerle engellemeye çalıştıysa da başaramadı. Sonunda Ceyhan Meslek Yüksekokulu'nun kız öğrencileri, yurda giriş saatini 19.00'dan 21.00'e aldınmayı başardılar.

Özelleştirmelerden nasibini alan Baytaş işçileri sancılı

İSTANBUL, Özgür Gelecek/ Bayrampaşa Belediyesi'nin yan kuruluşlarından olan Baytaş İstop'a (İstanbul Toptancıları) devredildi. "Yeniden yapılanma süreci içerisinde görülen lüzum üzerine" 25 işçi Baktas ve İmtaş'a kaydırıldı. Baytaş Hiper Market'te çalışan işçiler bu yer kaydırmaya karşı çıkarak, Belediye Başkanıyla görüşmek istediler. Görüşme talepleri kabul edilmeyen işçilerden Ahmet Kıl, Güngör Taşkın ve Bora Aksu'yla birlikte Tez Koop-İş Sendikası 2 Nolu Şube Başkanı Faruk Üstün, Belediye Başkanı'yla görüşene kadar "Belediye binasından çıkmayacaklarını" ifade ettiler.

Tez Koop-İş İstanbul 2 Nolu Şube Başkanı Faruk Üstün'le yaptığımız görüşmede; "Biz, işyeri başka bir kuruluşa devredildiğinde, dev-

reden işveren işçilerin iş güvenliğini sağlamakla yükümlüdür" şeklinde görüş belirtirken; işçiler de "bizi İmtaş ve Baktas'a kaydırırken yerimize yeni işçiler alınıyor. Bizi başka yere kaydıracaklarına ya belediyede kadrolu yapınlar ya da kendi işyerimizde kalmak istiyoruz" dediler.

Özellikle Refah Partili Kağıthane Belediyesi'nin, kendi yolsuzluklarını kapatmak ve yandaş kuruluşlara kar sağlamak amacıyla başlattıkları özelleştirme ve taşeronlaşma sisteminin ardından gelen işçi kıyımına DSP'li belediye ve diğer belediyelerde katıldı. Özellikle yer kaydırma işlerine tabi tutulan işçilerin tamamına yakını iş yerinde sendikal faaliyeti yürüten ve işyerine sendika getirmek isteyen işçilerden oluşuyor. İşyeri-

nin % 60 hisseyle İstop'a devredilmesini, "Baytaş kendisini finanse etmediği için devrediyoruz" diyen belediye başkanının bu sözüne işçiler şu karşılığı veriyor: "Baytaş, İstop'a devredilmeden 15 gün öncesine kadar, 25 DSP Meclis üyesinin her biri -çalışmaksızın Baytaş'tan net 2,5 milyon lira maaş aldıklarını" ifade ettiler. Bu da ayda 75 milyon liralık bir miktar tutuyor. Bu para belediye başkanının cebinden doğru Baytaş'ın kârından ödeniyor.

Özcesi belediye kuruluşları kendisini finanse etmiyor yollu demagoji ve yalanlar çürüten somut bir ornektir bu.

Daha sonraki günlerde belediyeden ayrılan işçiler İmtaş'a gitmedikleri gibi, kıdem tazminatlarını alma dan evlerine döndüler.

Savcı ve koruması öldürüldü

ADANA, Özgür Gelecek/ Adana Cumhuriyet Savcısı Ethem Ekim ve koruma polisi memuru Mehmet Kenar, 20 Nisan Salı günü TİKB tarafından cezalandırıldı.

Cemalpaşa mahallesindeki evinden aracına doğru yürürken biri kadın 3 militan tarafından çapraz ateş açılarak vurulan Ekim ve koruması, Numune Hastanesinde öldüler.

Adana Cumhuriyet Savcısı Ethem Ekim, Kurtuluş mahallesindeki Dev-Sol hücrevi başkanına katılmıştı. Ekim, Tekel deposu soygunu sırasında yakalanan Remzi Basalak'ın işkence sonucu katledilmesinden sonra, özellikle TİKB tarafından gerçekleri açıklamamakla sorumlu tutulmuş ve uyarılmıştı. Nisan ayı başlarında TİKB, "Katilleri biliyoruz, cezalandıracağız" yazılı bir pankart asmıştı. Olaydan sonra gazeteleri arayan militanlar "Savcıyı, olayları kamuoyundan gizlediği için cezalandırdık." dediler.

Cinayet işleyen devlet

Haber Merkezi/Çağdaş Avukatlar Grubu İstanbul Adliyesi'nde 15 Nisan günü bir basın toplantısı düzenleyerek 8 Devrimci-Sol savaşçısının katledildiği Kartal ve Bahçelievler operasyonlarından sorumlu tuttukları İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir hakkında suç duyurusunda bulundular.

85 Avukatın imzası bulunan suç duyurusu Kartal ve Bahçelievler Cumhuriyet Savcılıklar verildi. Suç duyurusu metninde polisin yargısız infazlar gerçekleştirdiği, 8 devrimcinin katledilmesiyle sonuçlanan operasyonların yapıldığı biçiminin hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmadığı vurgulanarak doğrudan yaşama hakkının yok edilmesine yönelik bu tür infazlar kinandı, kamuoyu duyarlı olmaya çağrıldı.

Tokat'ta gezi dönüşü liselilere gözaltı

TOKAT, Özgür Gelecek/ Liseliler ve Üniversitelerin 18 Nisan'da Tokat'ın Yağmurlu kasabasına düzenlediği gezinin dönüşünde Tokat girişini polis çatışma olacağı gibi otomatik silahlarla kesti. Herkesi arabalardan indirerek arabayı aradı. Polis telsizlerinden anlaşılacağına göre "silah vb. şeyler" arıyorlardı. Aramadın sonra hiçbir şey bulamayınca kimlik kontrolü yaptılar. Neden kimlik kontrolü yaptıklarını sorunca da "biz her zaman giriş çıkışlarda bu uygulamayı yaparız" diyerek kendilerini haklı göstermeye çalıştılar. Hüviyeti olmayan 5 kişiyi emniyete götürdüler. Tokat siyasi şube ekipleri gözaltına aldıkları 5 kişiye, gezideki diğer insanları nerden tanıdıklarını sorup "Burda gazeteci var. Onu da tanyör musunuz. O teröristtir. Bir daha sizi onunla görüşsek tutuklarız" diyerek tehdit edip gözlerini korkutmaya çalıştı. Polislerin öğrencilere terörist olarak tanıttığı kişi Özgür Gelecek muhabiridir. Gözaltına alınanlar, kimlikleri götürüldüğünde serbest bırakıldılar.

'Devrimci örgütler arasındaki şiddeti reddedelim'

Yurtdışında TKP/ML (YDB), TKP/ML Hareketi (YDK), TIKB Taraftarları, MLSPB Taraftarları, Devrimci Partizan (YDK), EKİM (YDK), KAWA (Avrupa), Devrimci İşçi (Ruhr), TKİH Taraftarları'dan oluşan devrimci yapıların, Devrimci Sol içindeki şiddete yönelik yaptığı basın açıklamasını kısaltarak yayınlıyoruz.

Türkiye Devrimci Hareketinin olumsuz bir yönünü teşkil eden sol içi çatışmalar dönem dönem de olsa gündeme geldiğine tanık olduk, olmaya da devam ediyoruz. Devrimci örgütler arasındaki dostluğu ve güveni zedeleyen bu tür tuumların devrimci harekete hiçbir faydasının olmadığı açık bir gerçektir. Mücadeleyi zayıflatan, halk kitleleri üzerinde olumsuz bir etki bırakan, bu tür tutumlardan çıkarılması gereken çokça derslere sahibiz.

Genel mücadeleye zarar veren böyleli tutum ve davranışlardan kaçınılmadan bundan yararlanacak olan hakim sınıflardır.

İşte bu olumsuzluklardan biri de Devrimci-Sol'un iki kanadı arasında yaşanmaktadır. Devrimci-Sol arasındaki bölünmenin kamuoyuna yansımından bu yana yaşanan olumsuz durum bugün giderek farklı bir boyut almış durumdadır.

Belirtilmek, dost örgüt ve partiler olarak, Devrimci-Sol'da yaşanan bu bölünmeden üzüntü duymaktayız.

Sorumuz burada ayrılık üzerinde durarak kimin haklı kimin haksız olduğunu irdelenmek değildir. Çok farklı bir boyutu olan bu sorunun tartışılacağı platformlar ayndır. Ancak bizi yakından ilgilendiren bu ayrılıkla birlik-

te, yer yer kullanılan ve kullanılmaya devam edileceği söylenen şiddet olayıdır. Yapılan görüşmelerde, kamuoyunda DK'nin önderliğinde yapılanmasını devam ettiren Devrimci-Sol'un şiddet olayını savunması ve devam ettireceğini ilan etmesidir.

Sınıf mücadelesinde ayrıtlıklar ve bölünmeler kaçınılmaz değildir. İstemekte sınıf mücadelesi yürüten bir hareketin içinde ayrıtlıklar ve bölünmeler yaşanabilir. Bu irademizin dışındaki bir olgudur. Güçlenen, gelişen ve sınıf mücadelesinde daha aktif rol oynamak isteyen bir hareket elbette bölünmek ve ayrılmak istemez. Ancak böyleli bir durumun yaşanması halinde, yapılması gereken tek bir doğru yöntem vardır. O da siyasi ve ideolojik mücadelenin yürütülmesidir. Eleştiri ve dönüştürme yolu budur. Bunun dışında sorunu şiddetle çözmeye kalkışmak ise, sorunu çözümsüzleştirir.

Bugün hakim sınıflar, devrimci örgütler arasındaki yaşanan böyleli olaylardan yararlanmak için pusuda beklemektedir. Devrimci Hareketi zayıflatmanın, halk kitleleri nezdinde devrimcileri farklı göstermeye çalışan girişimlerine kendi ellerimizle zemin hazırlanmamalıdır. Bilmeliyiz ki; faşist TC'nin, MIT ve Kontr-Gerillası açık provakasyonlar hazırlamak için her fırsatı kullanıyorlar.

Hiç uzağa gitmeden Devrimci Sol ve Bolşevik Partizan arasında yaşanan olumsuzluk ardından örgütler adına, MIT'in dağıttığı bildiriler ve yine kısa bir süre önce TKP/ML ve PKK arasında yayın bültenlerindeki karşılıklı eleştiriler üzerine MIT'in TKP/ML'nin

ismini kullanarak çıkardığı bildiriye hepimiz okuduk. Bundan da anlaşıldığı gibi hakim sınıflar bir tek şeyi amaçlıyor. Provakasyon yaparak devrimci örgütleri bir birine düşürmek, böyleli ortamlardan yararlanarak kendisi de fiili saldırılara girişmek istemektedir. Bunun da kimlerin işine yarayacağı açıktır.

Bizler aşağıda imzası bulunan örgüt ve partiler olarak, hakim sınıfların bu tür oyunlarını bozmanın yolunun devrimci örgütler arasında şiddetin reddedilmesinden geçtiğini belirtiyoruz.

Devrimci-Sol'un her iki kanadından

Devrimciler, Arkadaşlar;

Bugüne kadar olduğu gibi, şiddeti düşman güçlerine karşı kullanın! Dost örgüt, kişi ve kurumlar arasındaki şiddet meşru değildir. Devrim mücadelemize zarar vermektedir. Düşmanı ise sevindirmektedir. Aranızdaki çelişkiler halk içindeki çelişkilerdir, uzlaşır çelişkilerdir. Bunları çözmenin yöntemi, eleştiri-ikna ve dönüştürmedir. Tek ilke ve doğru olan yöntem budur. Bu yöntemi benimseyin. Devrim ve halkın çıkarları bunu emretmektedir.

Devrimci Sol arasında meydana gelen bölünmeden bu yana yer yer karşılıklı yaşanan şiddet olayına son verilmesini istiyor ve hangi kesimden gelirse gelsin, uygulanacak şiddetin karşısında olduğumuzu açık bir şekilde belirtiyoruz. Şiddetin devam ettirilmesi ve hangi gerekçeyle olursa olsun bunun teorisinin yapılmasını doğru görmüyoruz. Tüm bunlara rağmen şiddet ve fiili saldırıları

hangi kesim devam ettirirse bizler, aşağıda imzası bulunan örgüt ve partiler olarak şiddeti uygulayanlarla ilişkilerimizi yeniden gözden geçireceğimizi ve tutum alacağımızı açık bir dille belirtiyoruz.

KARARLAR

Özgür Gelecek'in notu:Bütün uyarılara rağmen Devrimci Sol içiresinde tırmannmaya devam eden şiddete dur demek için, aynı örgütler 7 Nisan'da aşağıdaki kararları aldılar:

Devrimci Sol arasında meydana gelen bölünmeden bu yana yer yer karşılıklı yaşanan şiddet olayına son verilmesini istiyor ve hangi kesimden gelirse gelsin, uygulanacak şiddetin karşısında olduğumuzu açık bir şekilde belirtiyoruz. Şiddetin devam ettirilmesi ve hangi gerekçeyle olursa olsun bunun teorisinin yapılmasını doğru görmüyoruz. Tüm bunlara rağmen şiddet ve fiili saldırıları hangi kesim devam ettirirse bizler, aşağıda imzası bulunan örgüt ve partiler olarak şiddeti uygulayanlarla ilişkilerimizi yeniden gözden geçireceğimizi ve tutum alacağımızı açık bir dille belirtiyoruz. Bu tutuma bağlı olarak; şiddet olayının bundan sonra da devam ettirilmesi durumunda;

- 1) Yurt dışında eylem birlikleri platformunda ortak hareket etmeme.
- 2) Gecelerimizde Stand açtırılmayacak.
- 3) Gecelelerinize destek vermeyeceğiz.
- 4) Yayınlarımızı boykot edeceğiz.
- 5) Saldırıya uğrayan tarafların yanında olacağız.

İki devrimcinin ölümüne kadar uzanan Dev-Sol içi şiddet

22 Nisan günü Dursun Karataş çevresinden oldukları ileri sürülen bazı kişiler, İstanbul Gaziosmanpaşa-Taşlıtarla mahallesinde bir eve düzenledikleri baskında Ercan Temelli ve Muharrem Aydın adlı devrimcileri öldürdüler.

Bu olayı, devrimci-demokrat kamuoyunda oluşan tepkileri nötralize etmek için, D.K. tarafı hemen bir açıklama yaptı.

Aslında kendilerinin sözkonusu eve çağrılarak pusuya düşürüldüklerini; kendilerini savunmak için silah kullandıklarını ve bu arada karşıdakilerin vurulduğunu ve hatı, birisine isabet eden ilk merminin, onların kendi arkadaşının silahından çıktığını belirten açıklama güven verici olmaktan uzak olduğu gibi, aynı açıklamada ayrıca; Ercan, Muammer ve İsmail için "de-

farlarca aynı cezayı haklemelerine rağmen ölümle cezalandıracağımız hedeflerimiz arasında olan darbeciler değildiler" denerek, devrimcilik açısından ürpertici açıklamalar yer alıyor. Ercan, Muammer, İsmail değil ama..... lar "ölümle cezalandıracağımız hedeflerimiz arasındadır" anlayışına sahip olmanın ürünü olan bu açıklama, zaten sorunu tüm çıplaklığıyla ortaya seriyor. Bu, devrimciler arasındaki sorunları ölümle cezalandırarak çözmeye anlayışdır ve sadece öldürülenler açısından değil, bir bütün olarak devrimci-demokratlar açısından mahkum edilmesi ve tavır alınması gereken bir sorundur.

Düşmanın provakasyonlar yapmasına zemin hazırlayan, devrimci ilkeleri çiğneyen ve halkın devrimcilere güvenini sarsan bu olumsuz-

luklar nedeniyle, ilişkiler yeniden gözden geçirilmeli, tavırsız kalınmamalı, özeleştirilme istenmelidir. Yurtdışında çeşitli örgütlerin ortak imzasıyla açıkladıkları anlayış ve tutum, bu konuda olumlu bir örnek olarak görülmeli, desteklenmelidir. Bu, devrimciler açısından devrimci olmanın da bir göstergesi olacaktır.

Ercan Temelli, ailesi tarafından memleketinde gömülürken, Muharrem Aydın'ın cenazesini Marksist-Leninist'ler sahiplendiler. 27 Nisan'da yapılan cenaze törenine katılan 200'e yakın insanın ezici bir çoğunluğu ML'lerden oluşuyordu. Darbeciler olarak adlandırılan çevrenin kendi cenazelerine sahip çık-maması, gelişen olayların bir başka garip yanı olarak ele alınıp tartışıl-malıdır.

Ercan Temelli ve Muharrem Aydın'ın cenazelerine Marksist-Leninistler sahip çıktı.

Darbeciler olarak adlandırılan çevreye yönelik şiddet eylemleri

Aşağıdaki metin Av. Fethiye Pekşenin 17 Nisan'da İstanbul İHD'de yaptığı basın açıklamasından alınmıştır.

7 Mart 1993'de Malatya'da bir bayan arkadaşımız 7 kişilik bir grubun saldırısına uğramış ve derhanede bulunan çevreden insanların olaya müdahalesiyle saldırıdan yara almadan kurtulmuştur.

10 Mart 93 günü İ.U. Edebiyat Fakültesinde, 6 Mart Katliamı sonrası okulda anma yaptıkları ve 3 Mart kararları gerekçe gösterilerek dövülmüştür.

11 Mart 93 günü DK hizibini desteklemeyeceğini açıklayan Av. Fethiye Pekşen gözaltına alınmak istenmiştir.

12 Mart günü Ali Çağlayan, evine gelen bir grup tarafından dışarıya çağrılarak dövülmüş, "ben bir şerefsizim, ben bir köpeğim" demesi için kendisine işkence yapılmış, elleri yere konularak ayakta topuğuyla ezilmiş ve bir dişi kırılmıştır.

15 Mart 93 günü İsmet ve Nurten Ercan evlerine gelen silahlı 5 kişi tarafından tehdit edilmiştir. Aynı gün Malatya'da bir arkadaşımız bu çevre tarafından gözaltına alınarak kendisine zorla devrimciliği bıraktığına dair bir yazı yazdırılmış ve ancak bu şekilde salıverilmiştir.

18 Mart 93 günü Av. Fethiye Pekşen 6 Mart operasyonundan tutuklanan müvekkilleri ile görüşürülmemiş ve bundan böyle de görüşemeyeceği açıklanmış, katliama ilişkin bilgiler verilmiş, gözaltında kayıp bulunan cezaevi firasisi Ali Kırılmalı'nın gözaltında olduğunu dair sağlıklı bilgilerin elde edilmesi engellenmiştir. (Daha sonra bu hizip Ali Kırılmalı hakkında hain ve işbirlikçi olduğuna ilişkin bir açıklama yapmış, bir süre sonra ise açıklamayı yanlış-

bilgilenmeden kaynaklandığını belirterek yine kendileri tekzip etmişlerdir. Yine aynı gün (18 Mart) İsmet Ercan, özeleştirilme verip sessizce bir kenara oturmadığı takdirde vücudunda kırılmadık kemik bırakılmayacağı şeklinde tehdit edilmiştir. Aynı gün Küçükarmutlu'da halktan bir insan olan Mehmet Doğan'ın evi basılmış, evde bulunan bir arkadaşımıza silah çekilmiş, 3 Mart kararlarına uymayacağını belirtmesi üzerine demir çubuklarla dövülmüş, kafası dört yerinden kırılmış, kolları demir çubuk ve tornavida ile delinmiş, sırtına 25-30 demir çubuk darbesi almış, her iki ayak bileği sakatlanmıştır. Ev halkının müdahalesi üzerine ev halkına saldırılmış 60 yaşındaki Hüseyin Doğan ve ev halkından iki insan yaralanmıştır.

19 Mart günü Küçükarmutlu'da Mehmet Doğan'ın evi ikinci kez basılmış ve ev halkı dayaktan geçirilmiş, evdeki tüm eşyalar tahrip edilmiş ve ev kundaklanmıştır.

19 Mart 93 İsmet ve Merter Ercan'ın evine gelen bir kısmı silahlı 8-10 kişilik bir grup önceki tehditleri tekrarlamış ve devrimciliği bırakmayı kabul etmelerini halinde, kendilerini yurtdışına götürebilecekleri teklifini yapmış; kabul etmemeleri üzerine bunun son ihtar olduğu belirtilerek gitmişlerdir. (Bu olay sonrası İsmet ve Merter Ercan'ın evi silahlı kişiler tarafından ablukaya alınmış ve arkadaşlarımızın olayların tırmannmasına meydan vermemek için evlerini terk etmişlerdir).

23 Mart 93 günü Özgür-Der'li ailelerimizden Saniye Güzel'in evi basılmış 2'si silahlı 12 kişi tarafından evin çevresi sarılarak, içeriye girilmeye çalışılmış, komşuların dışarda birikmesi ve tepki göstermesi üzerine grup çekip gitmiştir.

25 Mart 93 günü Bahçelievler katliamında şehit düşen devrimcilerle ilgilenmek üzere morg önüne giden ikisi şehit ailesi üç ailemiz tehdit ve hakarete maruz kalmıştır.

26 Mart 93 günü cenazelerle ilgilenmek amacıyla Eminönü HEP binasına giden Av. Fethiye Pekşen burada bulunan bir grup tarafından dövülmüş, elleri, ayakları ve ağzı bağlanarak çatıda bir yerde 6 saat süreyle gözaltında tutulmuş, binadan çıkarken sesini çıkarmaması konusunda silahla tehdit edilmiş, binadaki olağanüstüleri sezen ve bir şeyler olduğunu farkeden HEP li yöneticilerinin de olaya müdahalesiyle saldırganların elinden kurtarılmıştır. Bu olay nedeniyle HEP li yönetimi de tehdit edilmiştir.

27 Mart 93 Malatya'da bir arkadaşımızın evi basılmış, saldırıya uğramış, eşinin de yardımıyla saldırganlar evden uzaklaştırılmıştır.

29 Mart 93 günü Malatya'da daha önce saldırıya uğrayan bir bayan arkadaşımız ikinci kez 7 kişilik bir grubun saldırısına uğramıştır.

30 Mart 93 günü Av. Fethiye Pekşen'in müvekkilleriyle görüşürülmemesi sorununun siyasi temsilciler konseyi ile görüşmek üzere giden devrimci-demokrat uç avukat "Fethiye suçludur, şu anda siz de suç işliyorsunuz" vb. ifadeler kullanılarak konseydeki C 15-16 temsilcisi tarafından tehdit edilmiştir.

31 Mart 93 günü Aksaray'da yolda yürüyen Ali Çağlayan saldırıya uğrayarak dövülmüştür. Aynı gün Çağdaş Hukukçular Derneği girişinde Av. Fethiye Pekşen saldırıya uğramış, gözaltına alınmak istenmiş, sesleri duyup aşağı inen dernekteki avukatların olaya müdahalesiyle saldırganların

elinden alınmıştır.

7 Nisan 93 günü Beyazıt'ta bir fotokopide Erol Çam ve Nurcan Güzel bir grubun saldırısına uğrayarak dövülmüş, dükkan sahibinin fotokopi makinaları tahrip edilmiştir.

9 Nisan 93 günü Av. Fethiye Pekşen'in Bakırköydeki evi silahlı 4 kişi tarafından basılmış, kapı kırılarak içeri girilmiş, silah tehdidi ile evdeki insanlar etkisizleştirilerek Fethiye Pekşen gözaltına alınmak istenmiş, olaydan haberdar olan bir arkadaşın yardım getirmeye gitmesi ve gürültüler üzerine komşuların polise haber vermesi üzerine, polis gelmesinden önce evdeki insanlar dayaktan geçirilmiş ve gözaltı girişiminin başarısız olması üzerine evden kaçmışlardır. Bu olayda evde bulunan 4 kişiden ikisi ağır olmak üzere dördü de yara almış, olay polisiye olmuş ve yerallılar polis tarafından hastaneye sevk edilmiştir. Aynı gün Bağcılar'da bir bayan iki arkadaşımız silahlı bir grup tarafından çembere alınarak caddede kovalanmıştır.

11 Nisan 93 günü konuşmak üzere Gülcen Güzel bir kafeteryaya davet edilmiş, gittiği kafeteryada kendisine tuzak kurulmuş ve 6-7 kişilik bir grubun saldırısına uğramış, ağır bir şekilde dövülerek burun kemiği kırılmış, çevredeki insanların müdahalesiyle saldırganların elinden alınarak hastaneye götürülmüştür.

12 Nisan 93 günü saldırılar nedeniyle evini taşımak isteyen Av. Fethiye Pekşen ve yanında bulunan ailelerden 7 kişi polis tarafından gözaltına alınmış, saldırganlarla ilgili ifade vermeye zorlanmış ve kabul etmedikleri için 4 gün süreyle keyfi biçimde gözaltında tutulmuşlardır.

ÖZGÜR GÜNDEM YAYIN KOORDİNATÖRÜ MEHMET OĞUZ:

'Kürdistan'daki savaşa tarafız, halktan yanayız'

Tek taraflı ateşkesin tartışıldığı şu günlerde Özgür Gündem yeniden yayın hayatına atılıyor. 15 Ocak 1993'den beri yayınına ara veren gazete, artık daha iddiasız ama daha homojen bir yapı sergiliyor. Özellikle muhabir kadrosu açısından bu daha geçerli. Homojen olma eğilimi gazetenin ismini değiştirme noktasında bile uç verdi. Özgür Ülke isminin gazeteye konacağı duyuldu tartışılmış. Özgür Gündem'in yazar kadrosunun bir kısmı artık Aydınlık'ta çalışıyor. Yetkin, kendine özgü bir yazar olan Haluk Gerger'de artık kadroda yok. Özgür Gündem yayın koordinatörü Mehmet Oğuz'la Özgür Gündem üzerine konuştuk.

— Gündem neden kapatıldı?

— Gündem'in kapatılmasının bir kaç nedeni var. Bunlar son sayımızda da yer almıştı. Bunlardan biri yayın politikasının tam olarak oturulamayıydı. İkincisi, kadro yapısıydı. Üçüncüsü ise, devletin saldırılarının sonucunda içerisine girdiğimiz maddi zorluktu.

— Peki bu sorunlar halledildi mi?

— Bu sorunlar büyük ölçüde çözümlendi. Tabi devlet baskısının elbetteki garantisi olmaday. Ancak biz saldırılara daha hazır durumdayız. Yani daha bir hesaplı çıkıyoruz. Kadro daha amatör ruhlu kişilerden oluşuyor. Daha devrimci bir kadro sayılabilir. Onun dışında yayın politikası konusunda da artık pek belirsizlik yok.

— Geçmişte bir belirsizlik mi vardı?

— Yo, belirsizlikten ziyade, kadroyla ilgili bir sorun. Söz konusu kadro yayın politikasını tümüyle hareket geçirecek koşullara sahip değildi. Birincisi bu. İkincisi, böyle bir gazete nerdeyse ilk kez deniyor. Bir gelecek yok. Bir yerinden başlatıyorsun. Büyük zorluklarla başlatıyorsun. Aksamaların olması doğal bunlardan dolayı...

— Devletin saldırılarına karşı daha hesaplı olmak bahsettiniz. Daha hesaplı olmaktan kastınız ne?

— Mesela, Kürdistan'da dağıtım engellediler. Başlangıçta olduğu gibi yine Birleşik Yayın-Dağıtım dağıtacak bu gazeteyi. Ama yarın öbür gün yeni gelişmeler oldu, kamyonlarını yaktılar, devlet gazetemizin Kürdistan'a girmesini istemiyor... Bu durumda eskisi gibi dağıtım ortada kalmayacak. Çünkü daha önce Diyarbakır'da oluşturduğumuz bölgesel bir dağıtım ağı vardı. Biz onu biraz daha yetkinleştirdik. Bu dağıtım organizasyonu bir süre daha devam edecek. Öyle bir durum da (engelleme) biz kendi kendimize gazeteyi dağıtacak duruma Kürdistan'da bile geleceğiz, çok profesyonel olmasa da okuyucuya, yani Kürdistan'daki okuyucunun önemli bir kısmına ulaşabilecek koşullara sahip olacağız.

— Özgür Gündem eskiden sadece İstanbul ve Adana'da basılıyordu. Bu yüzden mesela Ankaralıları İstanbullulardan daha farklı bir Özgür Gündem okuyordu. Bu sorun halledilecek mi?

— Bu teknik değil, maddi bir sorun aynı zamanda. Mesela Ankara'nın dağıtım yaptığı yerlerde o sıralar 10 bin kadar bir gazete satılabiliyorduk. Ancak matbaacılar 20 binin altına düşerse basmayız diyorlar. 10 bin gazete so-kağa dökülmekle karşı karşıya kalıyor. İkinci-

si bu bize ek bir baskı külfeti getiriyor. Koşullarımız buna uygun değil.

— Özgür Gündem'de nasıl bir kadro gençleşmesi yaşanıyor?

— Daha çok muhabir, yayın kadrosundan sözedilebilir. Daha genç daha dinamik... Böyle olması tecrübesizliği de beraberinde getiriyor. Ancak ileride Gündem'in muhabir kadrosu, yayın kadrosu olabilirler. Biz bunun hesabı, çalışması içindeyiz. Kadromuzu oluşturmak için onları gazetecilik konusunda eğitmek istiyoruz. Gazeteyi bir işyeri olarak değil de bir mevzi olarak bakacak kadro düşünüyoruz. Bu anlamda avantaj. Daha önce bunu ihmal ettik yapamadık.

— Bu iş için Yeni Ülke'nin kadrolarından yararlanacak mısınız?

— Tabi Yeni Ülke'nin eski kadrosunun tümü şu anda Gündem bünyesinde çalışıyor.

— Yeni Ülke kapanacak mı?

— Tabi. Son sayısı çıkacak.

— Özgür Gündem'in 8 aylık geçmişini, artıları ve eksileriyle nasıl değerlendiriyorsun?

— Her artılar var hem eksiler var. Tabi, tümüyle olumsuz eleştirilerde bulunmak haksızlık olur, insafsızlık olur. Cesur bir çıkış yaptık. Çok sayıda şehit verdik. Devlete, düzene kafa taktık. Dolayısıyla Gündem olumlu bir geçmişe sahiptir. Ancak bazı yanlışlar da olmuştur. Belli bir haber anlayışını, yayın politikasını tümüyle yedirememek, etkin bir habercilik yapamamak gibi. Habercilik yönünden zayıf kaldık. Yan üniteler oluşturup kendi kendine yeterli duruma çok az geldik. İşte artıları eksileri kıyasladığında artılar daha fazla. Eksileri de var. Bu eksiler ayakbağı olacak eksiler olduğu için gazeteye ara verilmesi gündeme geldi...

— Özgür Gündem bu eksileri silmek amacıyla geçmişten farklı olarak neler yapmayı planlıyor? İddiası ne?

— İddialar\$ Bundan sonra, yeni gazete pratiğinde Kürdistan'a, Türkiye'ye daha devrimci tarzda bakacağız. Habercilik olgusu içerisinde ne kadar devrimci bakılabiliirse, o kadar bakmaya çalışacağız. Gerçi bunu söylerken, kadromuz güçlü bir kadro değil. Demin gelecekte söz ettim, geleceğin ikinci halkası olacak. Ama kuşatılmışlık ve dünyada devrimci bir esinti, rüzgar olmaması dolayısıyla biraz da kısır kalabilir.

— Farkın ayrışmasını soruyorum.

— Olumsuzluğumuz habercilikteki zayıflıktı, gündem oluşturamamaktı. Aynı tuzığa düşmek istemiyoruz. Yani, kendi kendimize habercilik konusunda oluşturduğumuz bir tuzaktı.

— Geçmiş aşmak için neye güveniyor sunuz?

— Güvenimiz... Geçmişin halkaları önümüzde duruyor. Biz, neden-sonuç ilişkisini kurabiliyoruz. Üst yönetimde eskisine göre bu işi daha bir ön plana alıyor ve daha avantajlı. Kurulu bir düzenin içerisinde gazete çıkardığı için daha derli toplu... Ve bu haliyle çıkarmayı düşünüyoruz. Kürdistan'daki savaşa tarafız, haklı haksız ayrımını yapabiliyoruz. Ancak biz bunu slogan düzeyinde vermek gibi bir eğilim içerisinde değiliz. Tarafli-

Olumsuzluğumuz habercilikteki zayıflıktı, gündem oluşturamamaktı. Aynı tuzığa düşmek istemiyoruz.

liğimizi çıkaracağımız nesnel gerçeklikle vereceğiz. Mesela Gündem'in pratiğinden "İnsanlık sürükleniyor" haberi buna örnek sayılabilir. Bu örnekleri çoğaltmak gayesindeyiz. Türkiye'deki sorunlara pek eğilinmemiştir. Şimdi, Türkiye örgütlenme ağını daha iyi bir düzeye getirdik. Ege, Karadeniz, Marmara, Trakya'da çok sayıda muhabirimiz var.

— Türkiye'ye yüzünüzü istediğiniz anlamda dönemeyişiniz kadro eksikliğinden mi kaynaklanıyordu sadece? Yoksa Kürt Ulusal Hareketi'ne odaklanmış bir yayın politikasından mı?

— Yo, ona da pek bakılamaz. Yani, işte Kürdistan'daki savaş, Türkiye'nin bir numaralı gündemi. Ortadoğu'da ilk sıralarda, dünyada zaman zaman ilk sıralarda ciddi bir olgu. Hangi gazeteyi açarsanız açın, bu olgu ayrıntılarıyla işleniyor. Karşı bir bakışla bizden iyi işliyorlar. Haberleri bizden daha iyi alıyorlar ve çarpıtıyorlar. Yani meseleden, olgudan kaynaklanıyor: Çok ciddi, çok global bir olgu. Dolayısıyla, biz bırak yayın politikasını, sıradan bir gazete olsak bile, habercilik dolayısıyla Kürdistan'daki savaşı ön plana almak zorundayız.

— Kürdistan'da gelişen savaş sizi buna yönlendiriyor öyle mi?

— Gelişen savaş ister istemez basının dikatini çekiyor. Basının en çok üzerinde duracağı konulardan biri. Öte yandan, biz, yayın politikamızda da o savaşı bir tarafıyız. Yani biz halktan yanayız. Halktan ve haklıdan. Biz Kürt halkının yanındayız. Kürt halkının değerlerinin ve ihtiyaçlarının savaşı, basın alanında destek vermek gibi bir zorunluluk içerisindeyiz. O yüzden ön planda.

— Özgür Gündem'de Türk solu olarak nitelediğiniz çeşitli yapılardan birçok köşe yazarı vardı. Muhabirler vardı. Özgür Gündem belki bir Kürt gazetesi imajını silmeye çalışıyordu, böyle bir kadroyu elinde tutarak. Ama yine de gazetede çok seslilik yaratılmadı. Konular, haberler, Kürt ağırlıklı oldu! Dizi yazılarda Kürt önderlerinin ya da Kürt geçmişinin sahipliği yapıldı. Kültür-Sanat sayfalarında da Kürt motifleri, temaları ağırlıklı oldu. Hem çok-sesli olmaya çalışıp hem de böyle olmak nerden kaynaklanıyor?

— Çok seslilik gibi şu anda temel bir hedefimiz yok. Geçmişte zaman zaman böyle kaygılar, çabalar oldu. O, netsizlikten, arayıştan kaynaklanıyor. Şimdi biz devrimci bir bakış açısıyla devrimci bir yaklaşım içindeyiz.

— Herkese seslenmekten çok, "belli bir politikanın" elverdiği ölçüde seslenmek öyle mi?

— Yok, tam öyle denilemez. Şimdi Türkiye'nin sorunları var. Kürdistan'ın sorunları var. Bir de, biz bir gazeteyiz, bir kadro dergisi falan değiliz. Gazete burada ne yapar? O sorunları su yüzüne, gün yüzüne çıkarmaya çalışır, savaşı bütün boyutlarıyla alır. Enflasyonu inceler, neden-sonuç ilişkilerini kurar. Bunun halka zararlarını dile getirir. Bütün an-

ti-demokratik uygulamalara karşı böyle bir gazete, habercilik alanında muhalif bir ses olmaya çalışıyor. Bir konsensus oluşturmaktan ziyade, kitleyle bütünleşmek gibi, kitleye mesaj vermek gibi bir gaye ile karşı karşıyadır. Günlük gazete...

— Özgür Gündem geçmişte sık sık genel yayın yönetmeni değiştiriyordu. Bazı dönemlerde yayın kurulunu da denedi. Gündem'in kapanmadan önceki genel yayın yönetmeni Şükrü Gülmüş'ün daha geniş bir kitleye, Türkiye'ye de yüzünü dönme eğilimi vardı. Bunu yazdı ve ardından Gündem'in spotlarında, birinci sayfasında Gülmüş'ün dedikleri olmaya başladı. Bu yöneliş vurgu yapmak istiyordum.

— Herkes hakettiği ölçüde, hem olay, hem durum, hem kurum, gazetede yerini alacak. Mesela birilerinin ciddi bir işi, bir eylemliliği varsa tabiki çaba gösteririz. Sadece Kürdistan'ı ömek gibi bir gayemiz yok. Türkiye'yi ömek gibi bir kaygımız yok. Ayrıca ikisi de bulunsun diye, bir doğal haberi, bir yapay haberle dengelemek gibi bir gayemiz de yok. Habercilik ve devrimcilik gazetecilik. Bu terimlerle yola çıkarsak kavramlarda ön açıcı olabilir.

— Kürdistan'da bir "barış sürecinden" söz ediliyor PKK sürekli bir ateşkes ilan etti. Ateşkes'le birlikte HEP'li, Bulkan'lı, Talabani'li bir "Barış Cephesi" oluşturma çabaları da başladı.

— Özgür Gündem, Kürdistan'a yönelik "barış sürecine" ayarlı bir yayın politikasını sürdürecektir? Kürdistan'daki kirliliği savaş bizler önemli ölçüde Gündem'den öğrendik. Sizce devlet Kürdistan'da politikasını değiştirecek mi? Gündem bütün bu gelişmelere ayarlı olarak "hassas dengeleri" gözeticek mi?

— Fiili durum neyse biz onu yansıtmaya çalışırız. Şu anda orda çatışmaların, insan hakları ihlallerinin biraz daha azaldığı gün gibi aşık. Bunlar kısa vadeli ya da uzun vadeli politikalar olabilir. Bunlar siyasal yapıların hesaplayacağı şeyler. Özgür Gündem ise, orda var olduğu müddetçe çarpıklıkları, ihlalleri, haksızlıkları yazmayı ilke edinecek. Bunun hassas dengesi olmaz. Orda oluşabilecek en küçük kıvılcım bile biz okurlarımıza yansıtırız. Hassasiyetten biz bunu anlıyoruz. Orda gerillalar ateşkes rağmen öldürülüyorsa biz, gazetemizde buna karşı çıkarız, ateşkesin ihlal edildiğini söyleriz. Tek taraflı ilan edilmiş olsa da, ilan eden haklı olan tarafır. Halkın tarafıdır. Ben kişi olarak öyle görüyorum.

— 26 Nisan'da çıkıyorsunuz. 1 Mayıs'ta da Aydınlık çıkacak. Aydınlık sizi, yayın politikaları, hedef kitle ve tiraj anlamında etkiler mi? Aydınlık'ta tartışıyor musunuz?

— Yo... Doğallıkla tabi ki o da konuşulan bir durum olduğu için biz de konuşuyoruz. Biz gazeteciyiz, onlarda yeni bir gazete çıkaracaklar. Tabi bu tartışılıyor, konuşuluyor ama, kulvarlarımız bizim biraz farklı. Aydınlık'ın bizi etkileyeceğini pek düşünmüyoruz. Biz de, Aydınlık'ta Cumhuriyet'i etkileriz ama Aydınlık'ın bizi etkileme şansı pek az.

— Solun belli bir okur kitlesi var. 120 bin dolayında. Bu bir dönem Cumhuriyet'in ulaştığı düzeydi. Çünkü gizli okurları arasında devrimciler de vardı. Şu sıralar oda 50-60 bin gibi tiraja sahip. Bu tiraj uzun vadede artabilir ama şu anda öyle artacak gibi gözüküyor. Özgür Gündem ve Aydınlık'ın bu tirajı paylaşması nasıl bir handikap yaratabilir?

— Ben 120 bini statik bir rakam olarak görmüyorum. Ancak onunla bağlantılı olarak yanıtlayayım. Biz Türkiye ve Kürdistan'da 40-50 bin satırız. Avrupa'da da işte 20-25 bin satır olacak koşullarımız var. Aydınlık ne kadar satır, ne ölçüde okuyucuya ulaşır, gündeme girer onu görmek lazım.

— Fazla bir kaygınız yok

— Yok. Hatta şöyle diyoruz. Keşke yapılabilecekse dört, beş altı... ne kadar çıkarılabilecekse (olaylara demokrat bakabilir, devrimci bakabilir) o kadar gazete çıkarılsın. Biz bir gazeteyle her ihtiyaca yanıt veremeyiz. Karşımızda devletin ağızıyla yazan 10-12 gazete var. Devrimci basına örnek gösterilebilecek bir Özgür Gündem var. 4-5 gazete olursa dört beş ses olacaktır.

"Ateşkes, tek taraflı ilan edilmiş olsa da ilan eden, haklı olan tarafır. Halkın tarafıdır."

insan düşünebildiği andan itibaren hep yaşamın gizini çözmeye çalışmış; neden, niçin sorularının çengelini beyninden çıkartmak için çaba göstermiştir. Bilginin elde edilmiş süreçleri olan; üretim süreci, sınıf mücadelesi süreci ve bilimsel deney olgusu geliştikçe insan bilgisi de gelişmiş ve herşeyin temelini oluşturan maddi yaşama etkide bulunma fırsatı yakalanabilmiştir. "**Çözümlemeyecek hiçbir şey yok, sadece bugün henüz çözümleyemediğimiz şeyler var**" sözcüğü yaşamın giz'inin yakalandığının değişik bir ifadesidir. Bin yıllardır doğaüstü güçlerden yaşamın açıklamasını bekleyen insan, çözümü sağlayacak olanın kendisi olduğunun ve hatta bu çözümün aynı zamanda kendisini de insan tadında yaşatacak toplumsal düzen olduğunun bilincine erdikçe, daha da yücelmiştir.

Ancak ne yazık ki yaşam ve insan bu "uyumu" sağlarken sorunsuz, engelsiz bir süreç izlememiş, tam tersine acıların çekildiği, kanların akıtıldığı acılı bir süreç olmuştur. Ve bu acılı süreç bugün halâ devam etmektedir.

Yaşama "uyum" sağlayan, daha doğru bir ifadeyle yaşamın yasalarını kavrayıp o yasalarla yaşama hükmeden insan, karşısında hem cinslerini bulmuştur. Zira, yaşamış olan yaşamın kendisi insanları üretim ve paylaşımında eşitsizlik temelinde bölmüş ve günümüze dek böyle getirmiştir. Bugün neredeyse bilimsel bir incelemeye gerek kalmaksızın çıplak gözle de görülebildiği gibi; ezen-ezilen insanlar, ezen-ezilen sınıflar, ezen-ezilen cinsler, ezen-ezilen uluslar vardır. Ve her iki tarafta yaşama kendi açısından müdahale etmekte, yön vermeye çalışmaktadır.

Yatmaktadır. Var olan bilincimiz mi maddeyi yaratıyor, var olan madde mi bilincimizi?

Marxizmin, değişik bir ifadeyle diyalektik materyalizmin ortaya çıkışına kadar olan süreçte hep bilincimizin (düşüncenin) maddeyi yarattığı varsayılmıştı. Zira düşünce, bilinç doğaüstü güçler tarafından zaten bize bahşedilmişti? Ortada duran masa ve sandal-

ye, biz onları düşüncemizde ürettiğimiz için vardılar vb. vb. Madde düşünce ilişkisi sadece var olma noktasında değil, gelişme ve sona erme (dönüşme) noktalarında da önemli anlayış farklarına neden oluyordu.

Maddenin birincil, düşüncenin ondan doğan ikincil olgu olduğu (ayrıca düşüncenin yine kendisi bir madde olan beynin ürünü olduğu) materyalist yorum, olay ve olguları inceleme metodu olarak diyalektik yol bir bütün olarak (diyalektik materyalizm) ortaya çıktığında insanlığın kendi geleceğini yaratma ve hükmetmesinin yolu bilimsel olarak da açılıyordu. O güne kadar yaşamı değerlendiren, yorumlayan bir dizi idealist anlayışın bastığı zeminin boş olduğu ortaya çıkıyor, kimi yeni ideolojik akımlar ortaya çıktığı gibi kimileri de kendisini sözde düzuma uyduruyordu.

Atın ağızındaki diş sayısını en basitinden sayarak tespit etmek varken kutsal kitaptan araştırıp orada yazdığını iddia eden, tersini söyleyenleri cezalandıran anlayış evrimleşerek ve çeşitlenerek yaşamını sürdürmüştür. Sadece kendi gördüğü, duyduğu, tadıp dokunabildiği maddenin varlığını kabul edip, çevresi dışındaki dış dünyayı reddeden bir "aşama" ve çeşitliliğe kavuşsa da idealist anlayışın temeli değişmemiştir.

Diyalektik materyalizmin karşısına çıkarılan tüm idealist anlayışlar bilimsel olarak mahkum edilmişlerse de kitleler tarafından kavranıp-benimsenerek maddi bir güce dönüşmediğinden bugün diyalektik materyalizm anlayışında olanlar, kitleleri kiskacına almış binbir çeşit idealist anlayışa karşı mücadeleyi son hızıyla sürdürmek göreviyle yüz yüzedirler.

Konuyu ideoloji üzerine getirmek istiyoruz. Sözlük anlamıyla; "siyasal ya da toplumsal bir öğretiyi oluşturan, bir hükümetin, bir partinin, bir toplumsal sınıfın davranışlarına yön veren, politik, hukuksal, bilimsel, felsefi, dinsel, moral, estetik düşünceler bütünü"nü ifade eden ideoloji, cinslerin, sınıfların, ulusların, ülkelerin yaşamına yön veren "ilkeleri" içermektedir. Fakat bütün çeşitliliğine rağmen çağımızın özelliği açı-

Yaşamın kavranışı ve yeni insan

sından söyleyecek olursak her anlayış, her fikir, her pratik iki ana sınıfın, proletarya ve burjuvaziden birisinin damgasını taşımaktadır. Her toplumsal sistemde, sistemin iki zıt kutuplarını temsil eden sınıflardan, onların ideolojilerinden bağımsız hiçbir sosyal olay gösterilemez. Gösterme çabası anti-bilimsel ve başarısız bir girişimden öteye geçemez.

İnsanlığın sınıflara ayrıştığı aşamadan beri ortaya çıkan idealist anlayışın sürecini o günden bugüne sıralamaya kalkışmak bu yazının kapsamı ve hedefi dışına çıkmak olacaktır. Zira aynı şey diyalektik materyalizm anlayışının (bir başka ifadeyle proleter ideolojinin, ML (Marksist-Leninist) bilimin ve geldiği son aşama Mao Zedung Düşüncesi'nin) temelleri ve değişim-gelişim süreci açısından da geçerli olmaktadır. Burada altı çizilecek ilk nokta, sınıftan bağımsız hiçbir olayın olamayacağıdır. İkinci nokta; yaşamın anlaşılabilir ve yön verilebilir olduğudur. Bunu yapacak silah ise ML-MZD bilimi, yani proletaryanın sınıf ideolojisidir.

Proleter ideoloji, hiçbir zaman varolan olgunun değişmezliğini ya da değişmemesini mümkün görmez ve zaten böyle bir istemi de taşımaz. Sosyalizm, proletaryanın sınıf ikti-

darıdır ancak proletarya bunun da değişmesini, sınıfsız ve devletsiz bir düzene evrilmesini istemek, ve hatta bunu gerçekleştirmek tarihi göreviyle yüzyüzedir. Burada üçüncü bir olgu olarak karşımıza şu çıkmaktadır; düşüncemizi belirleyen maddi yaşamımızdır ancak aynı zamanda sahip olunan düşünce maddi yaşamın değiştirilmesi için bir klavuzdur da. Proletarya açısından bu klavuz bilimdir, sınıf bilimidir, ML-MZD'dir.

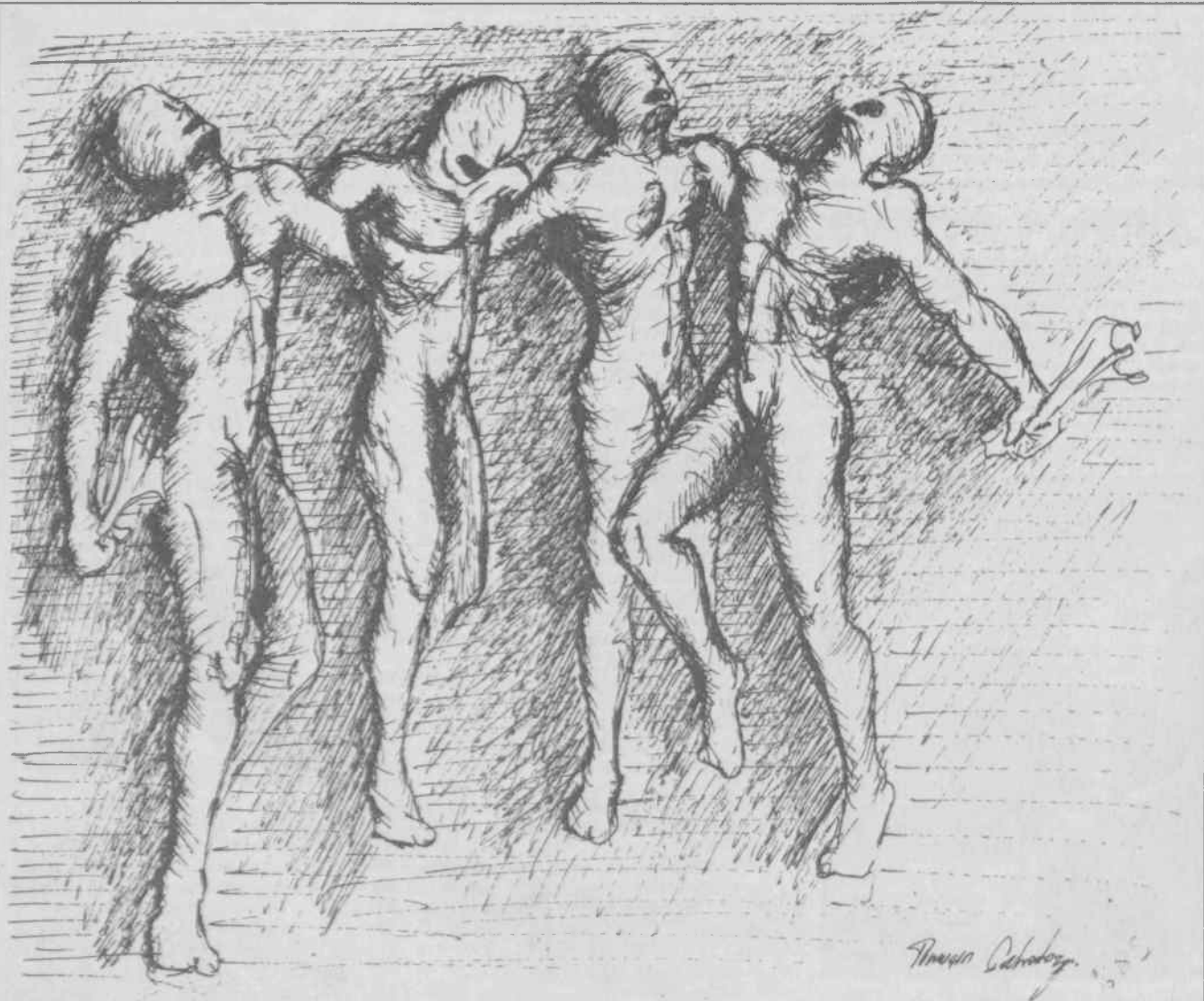
Bilinçli ya da bilinçsiz, iradi ya da içgüdüsel olarak yapılınsın her davranış, her düşünce eğer bir sınıfın damgasını taşıyor ona hizmet ediyorsa, sınıf açısından bilimsel bir klavuzla sahip olmak belirleyici bir faktör olacaktır. "Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz" ya da "ideolojik saflığın korunması", "siyasal çalışmanın bütün çalışmaların candamarı" olması olgusunu işte tam da bu noktada kavrayabilir, anlayabiliriz.

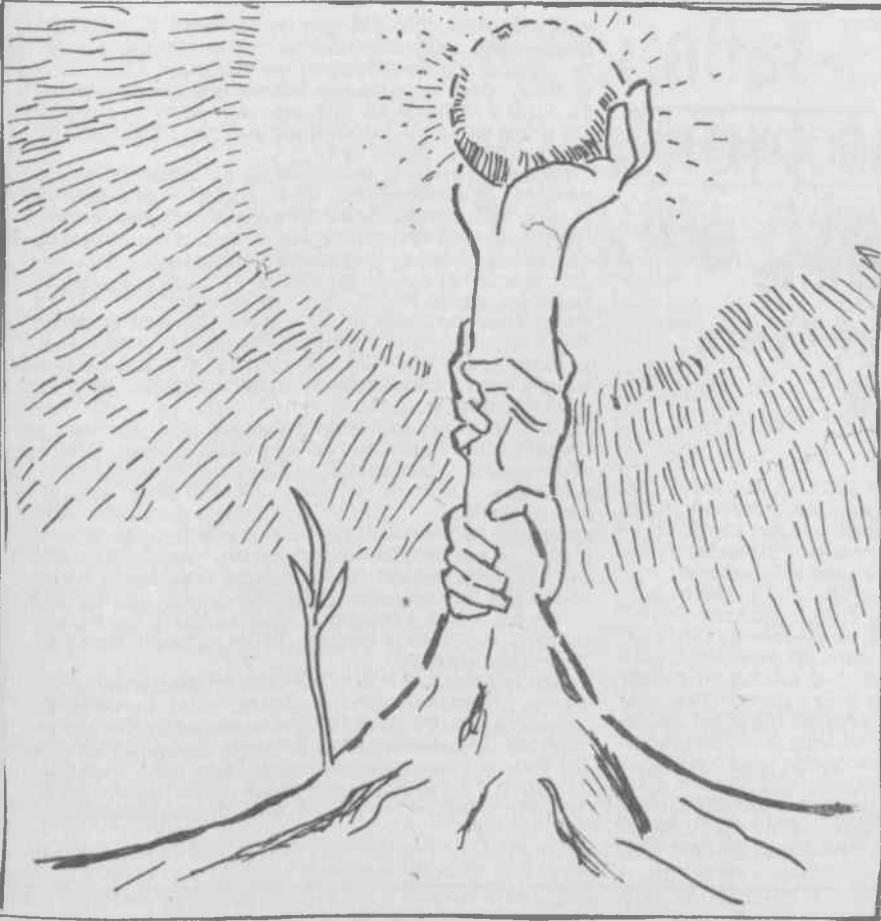
İdeolojiyi "düşünceler bütünü" olarak ifade ettik, eğer böyleyse ideolojiler öğrenilebilir demektir.

Sınıflı toplumlar tarihi boyunca öğrenilen, her duruma göre yeniden uyarlanan, çeşitlere ayrılarak aldatan, oyaltan, beyni dumura uğratan ve giderek içgüdüsel bir anlayış ve yaşayış bütünü gibi insanları etkisi altına alan bireyci burjuva ideolojisi halâ aileden okula, televizyondan basınına kadar insanları inandırmak için çaba gösteriyorsa bu, karıştırmızı alt etmek için daha bir bilimle donanmamızı, donandığımız oranda savaşıma katılmamızı gerekli kılıyor demektir. Her türlü riyakarlığı, kendisine rehber edinmiş, can çekişirken bile çevresine mikroplar saçarak insanlığı zehirleme çabasını sürdüren burjuva ideolojisinin, toplumda egemen ideoloji olmasının ve yüz yıllardır elde edilen kazanımının avantajıyla aslında insan kazanmak için fazla da bir çabaya gereksiniminin olmadığı düşünülebilir. Bu düşünce yanlış ve bunun yanlış olmasının bilincinde olan burjuvazi hiç te boş durmaz. Düzeninin sürmesi için elinden geleni ardına komaz. Din de bu çabanın önemli bir parçası olarak sahnedeki yerini alır. Zira halen ne kadar iyi hesaplanır ve güçlü olursa olsun sesi cılız da olsa dile gelen doğrunun etkisi karanlığın bağına saplanan ince bir ışık huzmesinin yaptığı şok etki kadar etkili olabilmekte ve bütün dengesini altüst edebilmektedir. Kral'ın çıplaklığını yanlışlıkla açıklayan çocuğun olaydaki rolü ne ise, yalan bataklığının içinde doğrunun dile getirilmesinin de rolü odur.

Fakat bu durum bizi yanıltmamalıdır. Yalanlar, zorbalıklar yumağı olan, düzensizliği, anarşiyi düzen kabul eden ve her tarafından çürümesinin burun direklerini kırarcasına kokular saldığı bu ideoloji, kurulu düzeni yaralı-yedi canlı bir canavar sadakatiyle koruyup-kollamaya çalışır. Ve işin önemli bir yanı da şudur; yalanla karnını ve beynini doyurmaya yatkınlaştırılmış insanlar doğruyla karşılaştıklarında hemen kabul edip onun maddi bir güce dönüşmesi için derhal harekete geçmezler. Doğrunun güçlü kılınması için daha "bir çok fırın ekmek yenmesi" gerekir.

"Birçok fırın ekmek yenmesi"; öğren-

mek, sınamak, daha üst düzeyde bilgiye sahip olmak, yeniden uygulamak sarmalı anlamına gelir, gelmektedir. Güçlü bir düşmanı altetmenin yolu parça parça da olsa ondan daha güçlü olmaktan geçmektedir. Minderde olanı minderde, minder dışına kaçanı yakaladığımız yerde; zora başvurmanı daha büyük zorla altetmeyi emreden proleter ideoloji, haklılığından ve gerçekliğinden al-

Proleter ideoloji, hiçbir zaman varolan olgunun değişmezliğini ya da değişmemesini mümkün görmez ve zaten böyle bir istemi de taşımaz. Sosyalizm, proletaryanın sınıf iktidarını ancak proletarya bunun da değişmesini, sınıfsız ve devletsiz bir düzene evrilmesini istemek, ve hatta bunu gerçekleştirmek tarihi göreviyle yüzyüzedir.

diği güçle sadece sınıf olarak kendisini değil, kendisiyle birlikte tüm insanlığı kurtuluşa götürecektir tarihsel bir güçtür de.

Bu noktada altı çizilecek bir diğer olgu da proletaryanın sadece olumsuz yıkıcı değil aynı zamanda olumlu yapıcı rolünün de vurgulanmalıdır.

Bunca güçlüklerle dolu tarihsel bir görevi üstlenen proletarya ve proleter ideolojiyi öğrenmek-kavramak ve yaşama geçirmek büyük bir azim, samimiyet ve kararlılığı gerekli kılmaktadır.

Var olanı, kitleleri etkisi altına almış olanı korumak kolaydır, bunu değiştirmek ise zordur. Hele değiştirme girişiminin dizginsiz zorbalıkla yanıtlandığı bir ortamda değiştiriciler cellat korkusunu da yenmek zorundadırlar.

İDEOLOJİK SAĞLAMLIK NEDİR? NE YAPMALI?

Yukarıda kabaca ifade edilen olgu-

lar temel olgulardır. Ve değiştirilip-dönüştürücü bir yaşam anlayışı olarak kullanılabilirleri için ciddi ve bilimsel bir ideolojik formasyon ve eğitimi gerekli kılmaktadır. Ve öğrenildiği kadar savaşmayı... Sadece devrimi savunmak veya istemekle devrimci olunamayacağı açıktır. "Biz sınıfların ortadan kaldırılmasını istiyoruz. Bunu gerçekleştirmenin yolu nedir? Proletaryanın siyasal egemenliğidir. Bunun herkesçe teslim ediliyor olmasına karşın, gene de, siyasete karışmamamız söyleniyor! "Tarfatsızlık"çılar, kendilerinin devrimci olduklarını söylüyorlar, hem de par excellence (eksiksiz devrimci)! Ama devrim en yüce siyasal eylemdir, ve devrim isteyen kişi onu gerçekleştirmenin aracını da, yani devrimi hazırlayan ve işçilerin devrimci bir eğitimden geçmelerini sağlayan... siyasal eylemi de istemek zorundadır." Engels. (M.E, Seçme yapıtlar 2, sf. 295 Sol Yayınları 1. baskı).

İdeolojik olarak yetkin ya da sağlam olmanın yolu, proletarya biliminin ve bunun ifadeleri olan siyasasının ve tarihsel yaşam içinden süzülüp gelen ilkelere bilinmesi yaşama uygulanması ve bunun bir yaşam biçimi haline getirilmesidir.

Bilmek, asgari de olsa bilmek şarttır. ML bilimi bilmeden inanılacak bir olgu değildir. **İdeolojik yetkinlik/sağamlık genel olarak "kavganın içinde olmak" ya da "çözülmemek" boyutuyla tek yanlı ele alınma tehlikesi taşıdığından bilmek/öğrenmek kavramı üzerinde özellikle duruyoruz.** Zira ML'ler açısından ideolojik sağamlık, inancı bilgiye dayalı olarak ele alındığında ancak gerçek yerini bulacak ve anti-ML ideolojilere karşı da hakıyla savaşımını sürdürecektir. Bütün saldırılara, olumsuz koşullara, yokluklara, acı ve ölümlere rağmen, örneğin tanrıya inancını yitirmeyen proletarya bilimine inancını yitirmeyen arasında fark olmalıdır. Örnekte görüldüğü gibi her ikisi de kendi ideolojik çizgisinde tutarlı, sağlamdır. Herşeye rağmen davasını sürdürmektedir. Ama aynı devrimcinin örneğin dünyanın şu koşullarında revaçta olan legal Marksizm'e karşı ML çizgiyi savunmadığı ve onun etki sahasına girdiğini varsayalım, bu ideolojik zayıflık ve sapma olmayacak mıdır? Olacaktır ve bu noktada ML-MZD bilimi açısından ideolojik sağamlıktan söz etmek mümkün değildir. O halde sorun düşmanın yıldırma çabaları karşısında, "davayı

sürdürüyor" olmakla bitmiyor. Burjuvazinin değirmenine su taşıyan anti-ML akım ve sapsalara karşı da donanımlı olmak, savaşmak ve mahkum etmek de gerekli ve zorunludur.

Örneğin, bireycilikten etkilenen, tembel, savurgan, liberal, sekte, işleri kendiliğine bırakan, kitleleri kazanmak ve zafere ilerlemek için çaba göstermeyen insanlar "davayı sürdürüyor" pozisyonunda olduğu için ideolojik olarak sağlam kabul edilebilirler mi?

Görevlerini "koşulları yoktu, şartlarım kötüydü" gerekçesiyle bir türlü yapamayan, koşullara teslimiyeti meşru gören, ağır, hantal, güncel gelişmeleri izlemeyen, tartışmayan, coşkumsuz bir devrimciyi gözlerinizin önüne getirin... ML eserleri, politik yazı ve araştırmaları okumayan, günlük basını dahi takip etmeyen, roman, şiir, öykü ile tanışıklığı olmayan -hadı haksızlık olmasın- ortalama olarak herşeyden çat pat anlayan ve bu durmuştan hoşnut olan; tanıştığı insanları bırak, birlikte yaşadığı insanları bile mücadele saflarına kazanma uğraşına girmeyen, erkese evin burjuvazisi kadınsa evişleri kölesi olma konumuna yatkın insanların ideolojik olarak sağlam ve sağlıklı olduğu kabul edilebilir mi?

Türkiye devrimci hareketi halâ "adam çok ama adam yokki" olgusunu yaşıyorsa bu, ideolojik sağamlığın ve donanımın öneminin yeterince bilince çıkarılmadığı ve önemsenmediği anlamına geliyordur.

İdeolojik olarak iyi olan birisi ne tür değerlere sahip olmalıdır? Burada erişilmez, soyut bir tiplere yapacak değiliz. Çünkü olayı hem kalıplaşmış olarak ele almıyoruz, hem de ideal insan olumluluğunun bir sınırının olacağını varsaymıyoruz.

Lenin, "hatasız insan aramanın ahmaklık olacağını" söyler ve. "Önemli olan büyük hata yapmamak ve hatasını kısa zamanda düzeltmek" der.

Buradan hareketle sorunu, "hergün her bakımdan biraz daha ilerlemek" perspektifine sahip olmakta ve bu çabayı samimiyetle göstermekte görüyoruz.

İdeolojik mücadelede donanımsız olan ve kendisini silahlandırma çabasını ciddi olarak vermeyen insanların nasıl olupta revizyonizme, oportünizme, "legal Marksizm" ve her türden sapmaya karşı tavır alabileceği, kitleleri silahlandırabileceği koskocaman bir soru olarak kendisini dayatacaktır. Kuşku yoktur ki sempatanlarla kadroları aynı kefeye koyup değerlendirmiyoruz. Ancak, ideolojik sağamlık eğer "kessen kanı sarı-kırmızı akacak" ve yine "takımı

için herşeyini feda edecek" kadar takımına sadık olan fanatik bir tarafın sadakati ve bağlılığı ile karşılaşmayı bile hak etmeyen yüce Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung düşüncesi ile ilgiliyse, bilmekten, kavramaktan, araştırmaktan, savaşmaktan da söz etmemiz kaçınılmazdır.

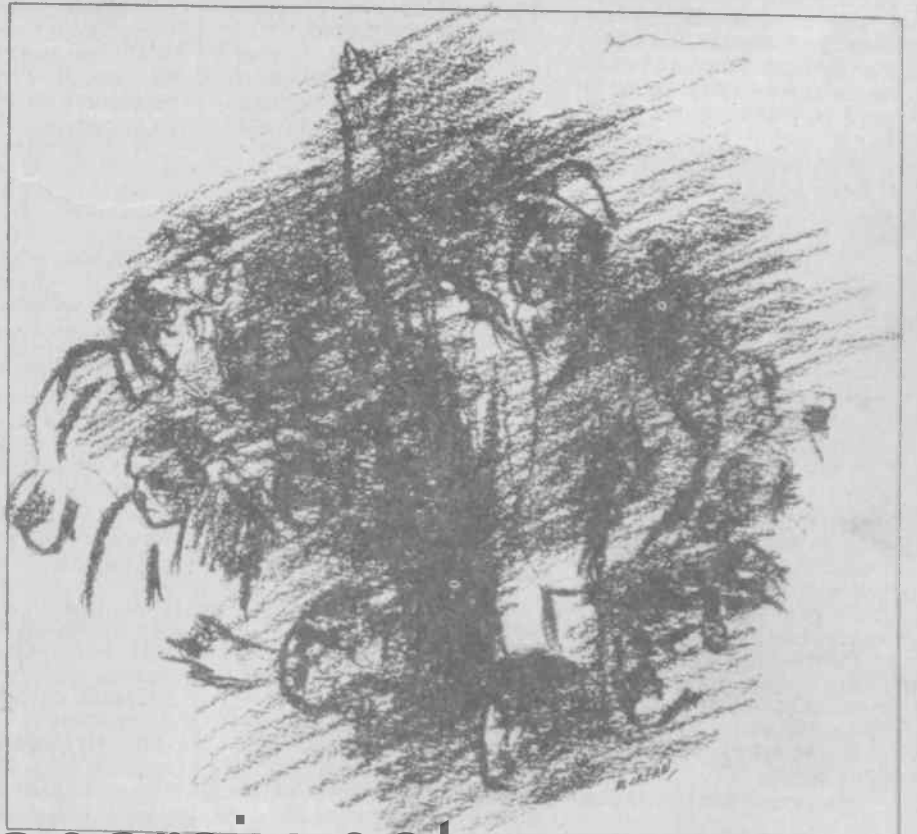
İnanmak, inancının adamı olmak iyi güzel de neye niçin inandığının bilinmesi -hele de bilimsel bir ideolojiden söz ediliyorsa bu- zorunlu değil mi? Bu nokta da kadronun düzeyi ve ondan beklentimiz ile sempatanın düzeyi ve ondan beklentimiz farklı olacaktır. Soruyu, "ideolojik gelişmenin neresinde diye soracak, ona göre yanıt arayacağız. Doğru olan da budur.

Özet olarak söyleyecek olursak **ideolojik sağamlık, ML-hattan sapsamak, ve hattın gereğini pratikte yerine getirmektir. Teori ile pratiğin birliğini kendi yaşamında sağlamaktır. Ve bu tutarlılık/sağamlık devrimciliğe yönelik olarak daha ilk basamakta hemen kazanılacak birşey değildir. Bunu sağlayacak olan sınıf mücadelesi ve komünist partidir.**

İnsanlar doğuştan komünist olmaz, hatta kendiliğinden de olamazlar. ML bilimi ve komünistlerle tanışana kadar o insanları şekillendiren şey maddi yaşam koşulları, ilişkide olduğu toplum kesimleri ve bombardımanı altında olduğu egemen sınıfın (bizim ülkemiz açısından emperyalist-feodal-faşist) klütürdür. Bu atmosfer içerisinde halka devrimci ve komünistlerin toplumdaki etkinlikleri düzeyinde kazandırabildikleri bazı olumlu değer yargıları da sözkonusu olabilir. İşte sorun, bu etkiyi geliştirmek, o kişi açısından tali durumda olan bir yönü (zira kişinin içinde de çelişme vardır) esas yön haline getirmektir.

Marksist-Leninist parti çok iyi bilirki, toplumda hiçbir sınıf ve sınıfın üyesi diğer sınıflardan yalıtılmış değildir. Herşey birbiriyle etkileşim içindedir. Bu nedenle "kalıba dökme" işiyle "yeniden kalıba dökme" mücadelesi birarada yürütülmek zorundadır. Bu hem bireyler hem de parti açısından gerekli ve kaçınılmaz olan ideolojik arınma, ideolojik sağamlık demektir. Sonraki sayılarımızda ideolojik mücadele ve "ideolojik hastalıklar" diye ifade edebileceğimiz çeşitli konuları işlemek üzere bu "giriş" yazısını Lenin yoldaşın bir sözüyle noktallıyoruz.

"Emperyalizm ve sosyal devrimler çağında proletaryanın birliği ancak proletaryanın kendi karşıtlarına karşı amansız bir ideolojik mücadele ile mümkün olabilir.

12 Eylül'ün yasaklama ve baskılarından, diğer demokratik kurum ve kuruluşlar gibi payını alan DİSK, "Yeni DİSK" kavramıyla örgütlenmek için yeniden sınıfın karşısına çıkmıştır.

Yazıya 12 Eylül ile başlamamın nedeni DİSK'in mücadele seyrinde öncesi ve sonrasıyla bu tarihin önemli bir dönüm noktası veya dönüşüm noktası teşkil etmesindedir. 12 Eylül'ün baskıları ve anti-demokratik "hukuku"na tavır almak, hata tavır almanın ötesinde silinip süpürülmesi yönünde çaba içinde olmak her devrimcinin, demokratın, insanın diyenin başta gelen görevi olmalıdır. Bu bakımdan DİSK'in açılması ve mal varlığını iade edilmesinin desteklenmesi doğru bir yaklaşımdır ve böyle davranılmalıdır.

Peki aynı yaklaşımı bugün örgütlenme çabasında olan "Yeni DİSK" için mutlaklaştırmak doğru mu? İşte bu noktada çok sağlıklı düşünmek, sorgulamak, irdelemek bir zorunluluktur. Bu yapılmadığı takdirde; kendi çabamızla, ileride mücadelemizin önüne ciddi bir engel dikebiliriz. DİSK'in bir konfederasyon olarak örgütlenme hakkına ne denilebilir ki? Burada irdelemek istediğimiz yeni DİSK nasıl örgütleniyor veya kimler nasıl bir yaklaşımla DİSK'i örgütlenme çabası içindedir?

Yeni DİSK ören tezleriyle burjuvaziye özeleştirisini vermiş, sendikal anlayışını "çağdaş sendikacılık" olarak kamuoyuna duyurmuştu. "Çağdaş Sendikacılık" sarı sendikacılığın cilalanmış biçimidir diyerek (Çağdaş Sendikacılık geniş bir yazıyı gerektirmektedir) konumuza dönelim.

DİSK yasal faaliyetlerine başladığı günden bu güne; çalışmalarıyla, mücadelesiyle kendisini işçiler için bir çekim merkezi haline getirememiştir. İşçiler üye olmak için DİSK'i aramıyor... DİSK onları arıyor. Bu işin bir yanı.

İşin diğer yanı da bugün DİSK'i örgütlemek isteyen ya da örgütlenmesinde katkıda bulunan yaklaşımlardır. Bu yaklaşımları şöyle bölümlendirmek

Bilinç

Mahmut Dedeoğlu

Örgütlenme sürecindeki "Yeni" Disk

mümkündür. Bir grup, 'yeni DİSK'in sendikal anlayışını yani Çağdaş Sendikal anlayışı savunan çevrelerdir. Bunlarla Çağdaş Sendikacılığın ideolojik ve politik olarak mahkum edilmesi temelinde tartışmalara girmek her zaman gündemde tutulmalıdır.

İkinci grup yeni DİSK'in sendikal anlayışını taşımadığını söyleyen ama yeni DİSK'i, işçilerin DİSK'i yapmak iddiasında olan grup ve çevrelerdir. Bu yaklaşımın üzerinde ciddiyetle durmak gerekiyor. Çünkü ilanda; işçi sınıfının olduğu her alanda sınıf çıkarına uygun örgütlenmek gibi doğru görünen bu yaklaşımı, pratik süreçte farklı yönleri görüyor. Bu iddiada olanlar TÜRK-İŞ'te kazanılmış mevzileri terkedip ya da DİSK'e taşınmasını önüne esas hedef olarak koymak, yukardaki tesbitimizi doğruluyor. Çünkü DİSK'i DİSK yapma iddiasında olan bir çalışmanın (örgütlenme, eğitim, pratik mücadele vb.) özünün sınıfa hizmet etmesi ve onun mevzilerine genç

katması gereklidir. Bu gün bu çevreler yeni DİSK'i örgütlerken başvurdukları yol ve yöntemlerle hiçte bu konuda olumlu bir mesaj vermiyorlar. DİSK mevzi kazanarak ve mücadele ederek örgütlenmezse veya DİSK'i işçilerin DİSK'i yapma iddiasında olanlar böyle bir anlayışla hareket etmezlerse DİSK nasıl işçilerin DİSK'i olabilirler?

Böyle bir yöntem izlenilmediği takdirde, TÜRK-İŞ ve diğer konfederasyon ve bağımsız sendikalarda oluşan muhalefetin bölünüp etkisiz hale getirilerek, egemenlere ve işveren sınıfına, saldırı ve manevra olanaklarını kendi çabamızla sunmuş olacağız. Bugün bazı iş kollarında ve özellikle belediye işkolunda yaşanan tamda budur. Buna değinirken DİSK içinde varolduğu söylenen muhalefete değinmek gerekir. Böyle olumsuz bir örgütlenme politikasına karşı niye tavır almıyorlar? Bunlar yeni DİSK'in neyine muhalefet peki? Yoksa özünde onlarda DİSK'in DİSK olmasını istemiyorlar mı?

DİSK'in örgütlenmesine ilgi duyan diğer bir kesimde hala DİSK'i devrimci ve eski DİSK çağrışımıyla algılayanlardır. İncelendiği ve izlendiği zaman görülecek ki yeni DİSK'in Devrimcilikle eski DİSK'le uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Çünkü yeni DİSK eski mirasını, mücadelesini red ederek şekillenmiştir.

Çok az bir grupta koltuk, kariyer ve DİSK'in mal varlığında gözleri olanlardır. Bunları sendikal örgütlenmenin her alanında görmek mümkün. Ne DİSK'e ne de bir başka konfederasyona bunların bir katkısı olamaz. Her alanda bunları teşhir ve tecrit etmek en doğru yaklaşımdır.

Sonuç olarak, DİSK'in yeniden örgütlenmesine duyarlı kalmamak gerekir. Amaç; diğer konfederasyonlarda olduğu gibi DİSK'te de sınıf sendikacılığı temelinde egemen Sendikal anlayışa alternatif mevziler genişletmek, çoğaltmak olmalıdır. DİSK'in bu anki yapısı ve ilkeleriyle egemen sendikal anlayış çehresinde olduğu gerçeği asla gözardı edilmemelidir.

Rıdvan Budak'a Göre Sınıf Sendikacılığı..

Kayseri-Ozgür Gelecek — Disk-tekstil sendikası Kayseri şubesi 25 Mart günü Kayseri Belediye Tiyatrosu'nda bir seminer düzenledi. Toplantıya bir çok siyasi parti yöneticileri, sendika yöneticileri, bine yakın işçi ve Disk-Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak da katıldı.

İşçilerin davullu-zurnalı halayla başlayan toplantısı işçilerin ve başkanın konuşmasıyla sürdü.

Toplantıda konuşan işçiler, kendi sorunlarına, sendikal mücadeleye değinirken, Türk-İŞ'e bağlı Teksif sendikası ve başkanı Tahir Horoz hakkında şunları söylediler: "Biz işverenden değil, Teksif sendikasından korkuyoruz, işçi aidaı ödediği sendikadan korkar mı?" İşçiler, sarı-kırmızı kart gösteren Teksif şube Başkanı Tahir Horoz'a "hodri meydan" dediler. Devamla sendikal mücadelenin toplumsal mücadeleden ayrı tutulmayacağı, tabanın söz ve karar sahibi olması gerektiğini de vurguladılar.

Söz alan bir kadın işçi de kadınların işçi sendikalarında söz ve karar hakkına sahip olması gerektiğini söyleyerek sözlerini "Selam olsun Türkiye işçi sınıfına" sloganıyla bitirdi.

Bir başka işçi ise işçi yaşamının getirdiği zorlukları, baskıları Sarı sınıf sendikacılığını işçiler üzerindeki yarattığı olumsuzluğu dile getiren bir şiir okudu. Bu işçinin doğal tavırları salonda bulunan diğer işçi kitlesi üzerinde oldukça olumlu bir etki uyandırdı.

İşçilerin konuşmalarının bitmesiyle konuşmaya başlayan Disk-Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak Disk'in yeni sürecini işçilere açıkladı. Yaptığı açıklamada, sendikandan işlevini değiştireceğini, eğitim kadroları kuracaklarını, sendika binaları yapacaklarını, Yapı tüketim kooperatifleri kuracaklarını, sağlık tesisleri kuracaklarını belirtti.

Konuşmasında Sendikal

mücadeleye de değinirken "uzlaşmacı-reformist" anlayışı gizenemiyordu. Sendikal mücadeleyi sadece ekonomik mücadeleyle sınırlayan ve sadece Toplu İş sözleşmesi yapan yerler olarak gören başkan, sınıf sendikacılığının burjuvaziye karşı mücadele örgütleri olarak doğduğu gerçeğini yadsıyordu.

Tabi ki ekonomik mücadele işçi sınıfının mücadele biçimlerinden biri olarak önemli bir konuma sahiptir. Ekonomik mücadeleyi önemsemek ekonomizm değildir. Mücadeleyi ekonomik mücadeleyle sınırlamak ekonomizm, aynı zamanda reformizm'dir. Rıdvan Budak Şöyle diyor; "Sınıf sendikacılığı diyorum, bunu siyasi anlamda değil. Ben siyasetçi değilim, sendikacıyım" derken, ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleyi birbirinden ayırıyordu. Böylece reformizm temellerini oturtuyordu.

Sınıf sendikacılığı ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleden ayrı tutulmayacağı, sınıf mücadelesinde, kapitalizm sonucularıyla mücadele ederken, aynı zamanda kapitalizmin ve sömürünün ortadan kaldırılmasının nihai kuruluş olacağını benimser ve savunur. Sınıf sendikacılığı, işçilerin sınıfsal eğitimine başladıkları kapitalist sömürü ve baskıya karşı faal olarak mücadeleye etikleri ve bilinçlerini geliştirdikleri bir okul olarak görür.

Tabanın söz ve karar sahibi olmasını lafta değil somut olarak uygular. Sendikal demokrasinin ve demokratik merkeziyetçiliği, eleştiri-özeleştir mekanizmasını savunur. Aynı zamanda işçinin kurtuluşunu ücretli köleliğin kalkmasıyla olduğunu savunur.

Bu tür bürokrat reformist sendika yönetimlerine alternatif olarak Sınıf ilincisi almış öncü işçiler her zaman "Devrimci Demokrat işçiler sendika yönetimine" şiarını savunmalı ve bunu pratik geçirmek için var güçleriyle çalışmalıdır.

Gebze Sendikalar Birliği nedir?

Gebze Sendikalar Birliği, Gebze yöresinde bulunan sendika şubelerinin bir araya gelerek oluşturdukları bir bölgesel (yerel) sendikal platformdur. Edindiğimiz bilgiler bu platformun konfederasyon ve federasyon ayrımı yapılmadan TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK ve bağımsız işçi sendikalarıyla, kamu çalışanları, sendikalarına bağlı Gebze şubeleri ve temsilcilikleriyle oluştuğunu göstermektedir. Bu sendikalar şunlardır:

Eğit-Sen, Kristal-İş, Petrol-İş, Çimse-İş, Eğitim-İş, Otomobil-İş, Öz Çelik -İş, Genel-İş ve Belediye-İş (temsilciliği) Gebze şubeleri

Kristal-İş Gebze şube Başkanı Cemal SİMLİOVA'yla yaptığımız görüşmede SİMLİOVA birliğin amaçları ve çalışma tarzı ile ilgili şu bilgileri özetledi:

Bu birlik başta bölgedeki işçi sorunlarına çözüm arama olmak üzere, yöre işçi sınıfının bölgede etkin güç haline gelerek yerel yönetimler üzerinde baskı gücü oluşturmak, ülke işçi sınıfının sorunlarına çözüm yönünde katkı sağlamak, yörede bulunan DKÖ'leriyle dayanışma içinde olma ve demokrasi mücadelesinde bölgesel bir mevzi olma; bu kapsamda sınıf sorunlarını, taleplerini gündeme getirme ve kamuoyu oluşturma gibi amaçlar doğrultusunda gündeme getirildi. Bunların yanı sıra çeşitli etkinliklerle hem yöre işçi sınıfı hem de emekçi halkı kültürel ve eğitimsel faaliyetlerle eğitmede çalışmaların hedefi durumundadır.

Bunun için Gebze Belediyesi ile yapılan görüşmeler sonucu, Gebze belediye kültür salonu her ayın bir cumartesi gününü çeşitli etkinlikler için bu platforma ücretsiz ayrılmış, sağlanmış, bu doğrultuda panel, gece, tiyatro, oyun gibi etkinlikler programlanmıştır. Yan sütünlarda konu ettiğimiz panel bu kapsamda düzenlenmiştir. Yörenin sosyal durumu dikkate alındığında, Gebze bölgesinin yoğun işçi bölgesi olmasından dolayı, yerel yönetimler üzerinde önemli etkileri sahip olabilecek olan platformun, doğru bir yönelimle belediye başkanlığı bile çıkarabilecek potansiyeli harekete geçirebilecektir.

Birliğin çalışma tarzı konusunda ise şöyle bir yöntem söz konusu: Normalde ayda bir toplanılıyor.

Gebze Sendikalar Birliği Gebze yöresinde bulunan sendika şubelerinin oluşturdukları yerel bir platform olarak bir çok etkinliğe imzasını attı

Her toplantı ayrı ayrı şubelerde gerçekleşiyor. Olağanüstü toplantılabiliyor. Yapılan toplantılarda alınan kararlar şubelerde tartışmaya açılıyor, eğer karar kitleleşmişse ilgilendiriyorsa şubelerin temsilciler kurulu toplanıyor. Karar orada tartışılıp oradan iş yerlerine ulaşıyor. Üç ayda bir ortak temsilciler kurulu yapıyor ve kararların kitlesel olarak çıkması sağlanıyor. Temsilciler kanalıyla karar iş yerlerine ulaşıyor.

Sözünü ettiğimiz platform akademik olarak bakıldığında olumlu bir görünüme sahiptir. Ancak yörede platformu oluşturan bazı şubelerden işçilerle konuşulduğunda, platformun pratik olarak olayların gerisinde koşan günü birlik davranan ve pratik mücadelede etkin olmayan bir niteliğe sahip olduğunu; dolayısıyla işlevsiz kaldığını dile getirdiler. Platformun belirli ilkeler etrafında sürdürülen tartışmalar neticesinde oluşmayıp, ilkesizce kendiliğinden ve her renkten sendikacının platformda yer aldığı ileri süren işçiler; bu yöndeki çabaların olumsuzluğunun; ancak doğru temellerde ve bürokrat sarı sendikal anlayışa karşı sınıf sendikacılığı perspektifiyle yükseltilecek mücadele ile birleşmesiyle somut bir işlev ve anlam kazanacağını belirtmektedirler.

İşçi sınıfının mevcut egemen

sendikal harekete karşı sınıf mevzilerini oluşturma anlamında, bölgesel (yerel) platformların önemli olduğu gerçeğini vurgulayalım. Ancak bu platformlar başta devrimci-demokrat, öncü işçi ve duyarlı sendika önderlerince sınıf sendikacılığı perspektifiyle gelişmeli ve işçi sınıfını başta baskı, sömürü ve zulüm olmak üzere her türlü anti-demokratik uygulamalara ve bürokrat sarı sendika ağalarına karşı seferber edebilmelidir. Bu anlayıştan uzak platform ve birlikler, kısa vadede olumlu olsalar bile uzun vadede kendilerine ve sınıfa zarar verecek çalışmalardan öte bir şey olmayacaktır. Bu anlamda platform belirli ilkeler etrafında mücadele sürecini düzenleyerek gerçek işlevine oturmalıdır.

GEBZE'DE SENDİKAL PANEL

Gebze Sendikalar Birliğinin 17 Nisan'da düzenlediği panel bu platformun etkinlerinden birisi olarak Gebze'de yankı yarattı. Kalabalık bir dinleyici topluluğu önünde gerçekleşen paneli Gebze Sendikalar Birliği adına Kristal-İş Gebze şube başkanı Cemal SİMLİOVA yönetti. Panelde ülke sendikalar hareketinin içinde bulunduğu sorunlar tartışıldı.

Kapitalist-Emperyalist sistemin yarattığı kaçınılmaz sorun; İşsizliğe Türkiye özelinde genel bir bakış

Ülkemizde unutulmuş ya da kanıksanmış gibi görünen işsizlik sorunu, 2 Nisan Avrupa Eylem günüyle birlikte hatırlandı gibi. Bugün Avrupalıların çeşitli illerinde istihdam, işsizlik, iş güvencesi vs. karşı protesto eylemlilikleri gerçekleşti. Avrupa'da işsizlik %10'lara yaklaştı. Fransa'da iktidarın düşmesinin en önemli etkenlerinden biri işsizliğin artması olgusudur.

Türkiye'de işsizlikle ilgili araştırmalar yok denecek kadar azdır. Resmi işsizlik istatistiği yayınlayan tek kuruluş Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE). Bu da çalışmasına 1988 yılında Hane Halkı İşgücü Anketi ile başladı. Ayrıca sanayi ve işyeri sayım anketleri, tarım sayımları, iş ve işçi Bulma Kurumu (İİBK), Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Emekli sandığı, SSK'nın yıllık kayıtları işsizlik hakkında cılız da olsa bir fikir verebiliyor.

Bir toplumun belli bir işgücü talebi ve belli bir işgücü arzı vardır. Bunlar arasındaki fark basit olarak işgücü fazlası olarak tanımlanır. Bu işgücü fazlası bilinen işsizlik sorunu şeklinde algılanır ve bu sorunu doğurur. Ülkede işsizlik ordusunun doğmasına sebep işgücü fazlasının yüksek olmasıdır.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve BM işsizliği şöyle tanımlar; "Belirli bir süre içerisinde herhangi bir işte çalışmayan, bir işle ilgisi olmayan ve sürekli biçimde iş arayan kişi işsizdir."

Görüldüğü gibi bu tanıma göre kişi sürekli iş araması ve bir işle ilgisinin olmaması gerekmektedir. Ülkemizde de nüfus sayımı ve Hane Halkı İşgücü Anketlerinde de bu tanım kullanılmaktadır. Ayrıca iş ve işçi Bulma Kurumu (İİBK) ya iş bulmak maksadıyla başvuranlar açık işsiz olarak nitelenmekte fakat kendi isteğiyle çalışmayanlar ve gizli işsizleri, bu yöntemle belirlemek mümkün görünmemektedir. Bu yaklaşımla belirlenen işsizlik rakamları gerçek durumu yansıtmadığı ve düşük göstermesinden ötürü güvenilir görülmemektedir.

DİE'nin anketine göre işsizlik tanımından dolayı; öğrenciler, ev kadınları, mevsimlik işçiler, özürhüleri, yaşlılar, emekliler ve askere gidenler iş gücü tanımına sokulmayarak, toplam iş gücü rakamı düşük gösterilmiştir. Yani 60 milyon nüfusu olan Türkiye'de 20 milyon kişi çalışabilir nitelikte görülüyor. Böylece işsizlik oranı doğrudan aşağı çekilmiş oluyor. Ayrıca DİE haftada bir saat çalışan ev kadını ve öğrencilerde istihdam alanı içerisinde saydığı varsayılırsa işsizlik rakamlarının daha yüksek olacağı muhtemeldir. Gerçekte Türkiye'de aktif nüfusun 1/3'nün işsiz olduğu bunu da her bir çalışanın yaklaşık 3 kişiye bakmak zorunda olduğu anlamına gelir. (Petrol-İş 1990 yılı, Tablo-1)

Türkiye'de işsizlik hükümete göre %8, OECD'nin yıllık raporlarında %11, IMF raporlarında ise %22 görülmektedir. DİE'nin hesaplarına göre 1992 Nisan ayında Türkiye'de 1 Milyon 611 bin işsiz mevcut. (Cumhuriyet, 6 Şubat 1993)

İŞSİZLİK RAKAMLARI GERÇEĞİ YANSITMIYOR

Türkiye'de görülen işsizlik rakamının inandırıcılıktan ne kadar çok uzak olduğu hemen anlaşılmaktadır. 1992 yılı verilerine göre bu günkü işsizliğin 10 milyon civarında olduğu bir gerçektir.

Halen Türkiye, OECD ülkelerinde işsizlik sigortasının uygulanmadığı tek ülke. İşsizlik sigortasının olmayışı gerçek işsiz sayısının tespit edilmesini zorlaştırıyor. İşgücü içerisinde 'çalışıyor' görünmesine rağmen üretime hiçbir katkısı olmayan geniş bir kesimin yanı sıra, 'işbulma umudu' olmadığı için açıkça iş istemeyen gizli (potansiyel) iş gücü kaynağıda bulunmaktadır. Diğer taraftan Yugoslavya ve Romanya'dan sonra en fazla ilticanın olduğu ülkemizden iş bulma umuduyla Avrupa'ya giden binlerce işsiz olduğu gözönünde bulundurulmalıdır.

Her yıl işten atılan işçileri de hesaba kattığımız zaman işsizlik %7-8 değil, %22'lerinde üzerinde olacaktır. "İşverenlerin, sendikasıyla ilişki ve maliyetleri azaltma amacıyla son 4-5 yıl içerisinde 465 bin 160 sendikalı işçinin işine son verildi. Bu rakam orta büyüklükteki 10 sendikanın yok edilmesi anlamına gelir" (Milli-

	BAĞIMLILIK ORANLARI		
	Nüfus(000)	İstihdam(000)	Bağımlılık oranları
1960	27.775	12.993	114
1972	37.132	14.160	162
1980	44.737	13.813	224
1981	45.540	14.106	222
1982	46.688	14.393	224
1983	47.864	14.649	226
1984	49.070	15.019	226
1985	50.664	15.360	229
1986	51.630	15.843	225
1987	52.747	16.316	223
1988	53.969	16.550	226
1989	55.256	16.733	230
1990	56.969	17.118	223

Bağımlılık Oranı: İstihdam edilen her 100 kişinin ortalama yükümlü olduğu kişi sayısıdır (Tablo-1)

yet, 24 Kasım 1992)

DİSK-AR'ın son araştırmalarına göre işsizlerin %56.4'ü 24 yaşın altında, %80'i 35 yaşın altında. İşsizlerin yüzde 58.2'si ilk kez iş arıyor. İşsizlerin yüzde 10.3'ü imalat, 7.6'sı inşaat, 7.6'sı tarım, 6.3'ü ticaret ve turizm, 5.9'u toplum hizmetleri sektöründe görülüyor. (Cumhuriyet, ekonomi)

İİBK'ya başvuran işsizler arasında 14-29 yaş arasındaki gençlerin oranı 1989'da %78.6'yi bulmuştur. (Petrol-İş 1990 yılı) Yılda çağ nüfusunun işgücüne katılma oranı 1989'da %64 olarak sabit tutulmuştur. Bu da gösteriyor ki toplumun işsizlikten en çok etkilenen kesimini genç kuşak oluşturuyor. (Petrol-İş 1990 yılı, Tablo-2)

1989 YILINDA İİBK BAŞVURANLAR (15-29 Yaşlararası)				
	Erkek	Kadın	Toplam	%
14 yaş ve küçük	226	488	714	0.12
15-19	23.409	20.678	44.107	7.97
20-24	160.06	24.459	184.521	33.40
25-29	130.78	73.987	204.764	37.05

Tablo-2

İstisnasız her hükümet işsizlik sorunu çözeceği vaadiyle iktidara gelmiştir. Şüphesiz halkın en yakıcı sorunlarından biri de işsizliktir. Bunu bilen egemen sınıflar yalan-dolan ve demogojilerle halkı kandırarak iktidara gelirler ve verdiği sözleri her nedense hatırlamaz olurlar. Gerçi hatırlama samimiyetini gösterecekleri de yapabilecekleri pek fazla birşey yoktur. Çünkü emperyalist-kapitalist sisteme bağımlılıktan kaynaklanan yarı-sömürgeci konumu işsizlik sorununa köklü bir çözüm getirecek bağımsız bir siyaset, ekonomi ve politika izlenmesinin önünde engeldir.

1990 Petrol-İş yılı, istihdamın sektörel dağılımında değişme yokken, tarımda artmış, sanayide ise azalmıştır. İmalat sanayinde istihdam azalma eğilimi göstermiştir.

İşsizliği mevcut hükümetlerin çözeceğini söylüyoruz. Çünkü milyonlarca dolar iç ve dış borcu bulunan, emperyalizm bağımlı bir devletin, işsizliğe çözüm bulacağını beklemek biraz hayal olur. Borçların yıllık ödemeleri dahi borçlanarak karşılanmaktadır. Beraberinde derinleşen ekonomik krizi gizlemeye çalışan egemenler, halkın sisteme karşı yükselen hoşnutsuzluğunu da hesaba katmak zorundadır. Bu yüzden çeşitli entrikalarla, göstermelik açılışlarla günü kapatmaya çalışmaktadırlar. İşsizliğe, yatırımları artırarak istihdam alanı yaratarak sanayileşme ve sanayileşmenin alt yapısını oluşturan imalat sanayini geliştirerek çözüm aramak yerine kamu kuruluşlarını özelleştirerek istihdam daraltmasına gitmektedir.

Zamanın Özal'ı Doğu Avrupa ve Sovyetlerdeki büyük fabrika ve mega kuruluşları kendilerini yenileyemeyen işletmeler olarak nitelerek, yerine küçük, kap-

samlı fabrikaları, ithal teknolojiye dayalı az istihdamlı işletmeleri tercih edilmesi gerektiğini belirterek devletin niyetini açığa vuruyor. Amaç; iş alanları yaratmak, sanayileşmenin önündeki engelleri kaldırmak olmayıp kuruluşun her ne pahasına olursa olsun kâr etmesidir.

İŞSİZLİK EMPERYALİST DÜNYANIN SORUNU

Dünya ölçeğinde işsizlik gelişmiş ülkelerde ortalama % 7 iken Doğu Avrupa'da % 20, Afrikada ise % 31'e ulaşıyor.

ILO araştırmalarına göre dünyada 100 milyon işçi işsiz ve 600-700 milyon işçi ancak hayatta kalabilecek kadar para kazanabiliyor.

1980'lerde dünya genelinde yükselişe geçen, liberalizm, büyüyen işsiz orduyu karşısında gelişmiş ülkelerin hükümetleri çareyi mali politikalarda arıyorlar. Hükümetler ekonomiyi para pompalamak zorunda kalıyorlar.

Avrupa topluluğu ülkelerinde toplam işsiz sayısı 18 milyon, Almanya'da 3.5 milyon, Fransa ve İngiltere'de üçer milyon işsiz var. Özellikle gelişmiş ülkeler %10'ları aşan işsizlik karşısında para politikasının bir parçası olan faiz indiriminde bulunuyorlar. İstihdamın az olduğu bölgelerde vergi indirimine gidilmesi ve bütçe açığını kapatmaya yönelik olarak harcamalarını kısma yolunu tercih ediyorlar.

Bazı burjuva politikacılar göre ekonomide dünya genelindeki durgunluk Liberalizmi haksız çıkarmış, sosyal devlet anlayışını zorunluluk haline gelmiştir görüşünü savunuyorlar.

Proletaryanın çıkarı ne Liberalizmde ne de burjuva anlamda sosyal devlettedir.

Bütün bu gelişmeler gösteriyor ki çözüm Demokratik Halk Devriminin yol açmasıyla birlikte sosyalizmedir.

İŞSİZLİĞİN DOĞURDUĞU SONUÇLAR

Her insan bünyesinde barındırdığı bilgi, beceri, yetene, ve ustalıklarını kullanmak ister. İnsanlık tarihinin başlangıcından bu yana emek sarfederek doğaya egemen olmuş, değiştirmiş, yeni yeni kültürler yaratmıştır. O günün insanı emeğini özgürce değerlendirebiliyordu. Bugün ise kişi taşıdığı bezeri ve yeteneklerini kullanabileceği alan bulamamaktadır. Bırakalım yeteneklerini geliştirmeyi kişi sadece yaşamaları için gerekli iş imkanını arzulamaktadır.

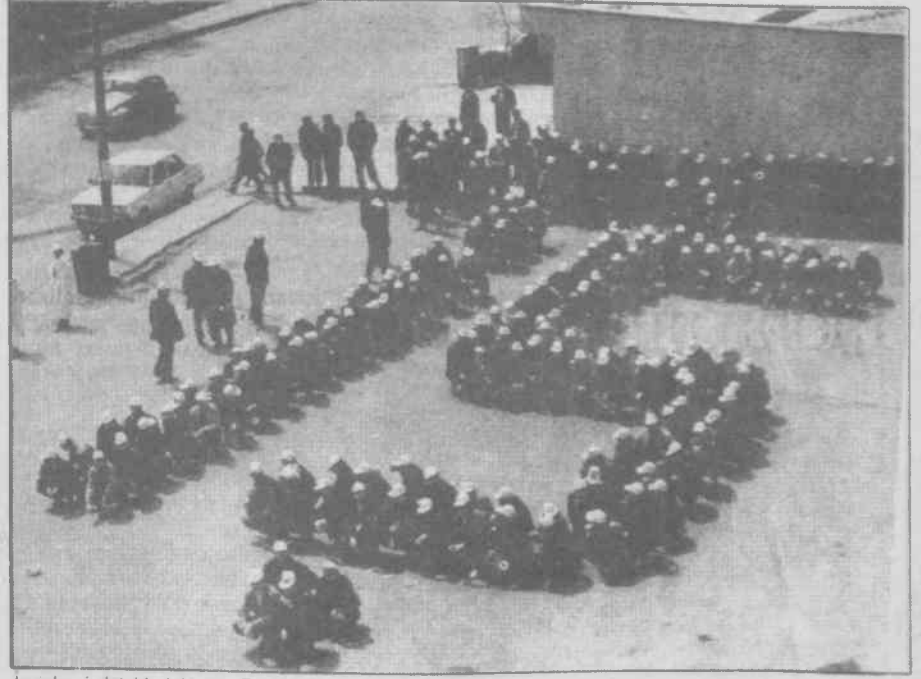
Çoğu zaman gazetelerde işsizlikten bunalıma girerek intihara yeltenen ve intihar eden pekçok insan görmüşüzdür. Kimisi yaşamının anlamsızlaştığı sonucuna vararak intiharı seçmiş, kimisi ise olay mahalline gelen o anki yetkilinin vadeleriyle intihardan vazgeçmiştir. Ayrıca Disk-Ar araştırması işsiz ve eşlerinin toplumdaki diğer insanlara göre daha fazla hastalandıkları ve öldüklerini, psikolojik bunalıma girdiklerini koyuyor.

İşsizlik bu haliyle bir kıyım, yıkım makinesi işlevi görmekle birlikte diğer yandan kişinin düzenle olan bağının zayıflamasına ve sorunların çözüm yolunu görmesiyle birlikte de devrime yüzünü dönmesine neden olur.

Toplumsal bir problem olan işsizliğe devrimci bir gözle bakıldığında, işsizliğin hükümetlerin ekonomisi ve politikalarındaki yanlışlıktan çok sistemin kendisinin kaynaklanan bir sorun olduğu sonucu çıkıyor. Yani işsizlik düzen içi halledilebilecek bir sorun değildir. İşsizlik kapitalist-emperyalist sistemin yarattığı bir sorundur. Planlı merkezi ekonomi yerine, kapitalist kâr endeksli ekonomi-politika işsizliği doğurur. Emperyalistler ucuz işgücünü tercih eder. Bu yüzden dünya genelinde işsizler emperyalizmin yedek ordusu durumundadır.

Verilerden de görüldüğü gibi işsizlik en yoğun 14-35 yaş arasında olduğu görülürse, kişiliğin olumsuz yönde gelişmesine en çok maruz kalan genç kesimdir. Yeni ufuklar, yeni dünyalar keşfetme azminde olması gereken gençlik bu kez ekmek kavgası vermek zorunda kalmaktadır. Ne acıdır ki insanlık bu gün karnının gurultusunu bastırabilme şavaşı vermektedir.

Aslanan, olması gereken ihtiyaçları temin etme çabası olmayıp, insanlığın ve proletaryanın hizmetinde değerler ortaya çıkarmanın çabası içerisinde olmaktadır.

İşsizler, iş isteklerini bedenleriyle dile getirdiler

Devrimci ateşle sanat arasında nasıl bir ilişki vardır? Devrimci ateş, uyuyan büyük zenginliği açığa çıkarır. Bin yıllık sırları, benzerini görmediğimiz harikaları, öğretici ihanetleri; prizmanın yakalayamadığı renkleri, yaratıcı entrikaları; geleceği yüklenen, beklenmedik karıştıkları, meydanlara döker. Kuşkucu, cesur ve meraklı yığınlarla tanışırız bizleri. Eleştiriler, sorular, öneriler ve kararlarla ilerleyen acayip kalabalıkların içinde buluruz kendimizi.

Devrim, sanatı çağırır. Açığa çıkardığımız zenginlikleri kavra, özümle ve sanata dönüştür, der ona. Doğru dikkat et, değişen karakterleri yakala. İnsanın gelişen yeni yeteneklerine yer ver, çok uzak geleceğin açığa çıkan tohumlarını eserin özüne ek, der ona. Devrimin çağrısı çok güçlüdür. Bu çağrı, sanatın, koltuğa yerleşen poposunu güç bela kılmıştır. O, devrimin alanına, yarattığı sürprizler deryasına dalıncaya kadar (dalarsa tabii), devrim kendi bağrından kendi sanatını doğurur. Geğencecik, atak, devinleşme arzusuyla yanan, arkadan gelen ve eski olan her şeyi salduran belalı sanatını...

Don Kişot, memleketin en akılalmaz zirvesine fîrar etmiş. Tüfeğinin nazarı, çoban yıldızı gibi parlıyor ve memleketin gündemini bozuyor. "İnsanın ve doğanın tahribatını iptal edelim, insanı değil eşyayı güdelim!" diye bağıyor Don Kişot. Kuşatılmış, bin kez ölmüş dağlarda. Gökten yağan ateş, sac gibi ısıtmış, akkorlandırılmış toprağı. Bu bir destan durumudur. Uçuruma yuvalanan topal serçenin bile dikkatini çekiyor bu durum. Homeros ya da Cervantes, mezarından kalksa bu durumu yazar. Ama mevcut ciddi, oturaklı, ilerici sanatın kılı bile kıpırdamıyor. Neden? Çok mu ciddi işlerle uğraşılıyor yoksa o?

En güzel şeylerden birisi de, devrimci ateşin sektir ve "serseri" olmamasıdır. Kendi bağrından kendi sanatını doğurması aslolandır. Ama bir de, bir başka şey var. Bir başka, bir büyük hüner: Kendi dışındaki sanatı etkilemesi, onu, yaşamın yaratıcıları ve tüm insanlık için yeniden yaratılması uğruna seferber etmesidir. Bir şeyi dönüştürmek, yaratmak daha zordur. Bilgi ve deneyim hazinesinin, gücünün ve birikiminin, dönüşmesi güzeldir. Bu ise keramette olmaz. Sırf, sanat alanında, onların perspektifini açarak, onlara dönüşme ve atılım yollarını göstererek de olmaz. Devrimci kıvılcımın ya da ateşin, herşeyden önce, tüm alanlarda doğru bir politika iz-

Bakış

Muzaffer Oruçoğlu

Ateş ve Sanat

lemesiyle olur. Yankısını, yığınların özverisinde ve vicdanında bulabileceğ, onları mimarlar ordusuna dönüştürebilecek doğru taktiklerle olur. O sarsılma, dönüşmez gibi görünen oturaklı sanatın dönüşmesi, yaşamın köklü bir tarzda dönüştürülmesine bağlıdır. Genç dönüşen şeylerden korkmamalıyız.

Eski, oturaklı, muhterem sanat hazretleri, filizlenmekte olan devrime, yani, halkın bağrında parlayan çığır kıvılcıma, ürpererek bakar. Gerdanı seçirirken, "Terörü" diye mırıldanır. Yedi kat yeraltındaki kıpırtıları, narın estetik duygusunun ve sezgi yeteneğinin neşteriyle ayan eden zat-ı alileri, kıvılcımda gizlenen büyük geleceği göremez. Niye göremez? Niye göremez sorusunu, sanatın kutsal resmîyet dünyasında, devletle olan ilişkiler ağında, gezen cillerle sormak gerekiyor.

Kıvılcımın, saygıdeğer sanata güven vermediği bir gerçekdir. Yadırganacak davranışlar içindedir kıvılcım. Marş okur gibi sarkı söylüyor. Kurşun ısıtılarak donatıyor gülümseyişini. Şiiri baskına gönderiyor. Eski olan her şeyi saldırmış, onun bağrında ki büyük değerleri görme yeteneğini her zaman gösteremiyor. Kalın kitaplar okuyor ama kalın romanlar okumaya zaman bulamıyor. Şafağın söküştüyle birlikte, geceye sığınıyor. Açlığını inançıyla doyuru-

yor.

Eski, demokratik sanat, kendinden önceki devrimci kıvılcımlara sempatiyle bakar. Kendinden sonrakileri ise, farkında olmadan hazırlar. Onun aykırılığını, muhalefet güdüsünü, güçlü demokratik dokusunu, ilmik ilmik örür. Bolşevik ateşte ve onun ilk kıvılcımında, Radışçev'den Puşkin'e ve giderek Dostoyevski'ye, Turgenyev'e, Tolstoy'a ve Çehov'a kadar uzanan güçlü demokratik zenginliğin, besleyici yapıcı payı büyüktür. Cumhuriyet dönemi edebiyatının, özellikle de, Köy Enstitüleri sonrası edebiyatının, 71'lerin hazırlanışındaki payı çok büyüktür. 71'lerin ruhunu, mizacını iyi kavrayan bir kimse, bu ruhta, demokratik kültüre ve edebiyata ait olan öğeleri, renkleri, ışıkları kolayca görebilir. Kıvılcımın bu noktaya dikkat etmesi gerekiyor. Neye saldıracak, neyi savunacak? Özümlediği şeyleri, kendisini besleyen, var eden öğelere saldırmırsa, eski sanatı kendisine güldürür. Saldırı tatlı bir şeydir. Halk, öfkenin baldan tatlı olduğunu ve yüzü kızarttığı söyler. Geçtikten sonra, yüzü kızartmayan öfkelerin erbabi olmaktadır en iyisi.

Eski, demokratik sanat, kıvılcımın ilk çıkışını, delişmenliğini, deneyimsizliğini, acayip ışıklarını, yadırgayabilir. Hatta ona "terör" diyebilir. Kıvılcımın yangın haline gelerek milyonları sarması durumunda ise, ürkek adımlarla ona yaklaşır, onun sağ cenahında, onunla birlikte yürümeye başlar. Hiç belli olmaz. Onun karşısında yer alabileceği gibi, dönüşerek, onun en zinde, en radikal ögesi haline de gelebilir. Büyük kargaşalar, büyük ve afallatıcı sürprizlerle birlikte gelir.

Sosyalist sanat da dahil, tüm sanatlar, kendilerinden sonra ortaya çıkan parlak kıvılcımlara (bu ister bir sanatçının ürünüde, isterse toplumun sağrında ortaya çıksın) kuşkuyla bakarlar. Çin sosyalist sanatı, milyonların bağrında, filizlenmekte olan kültür devrimine, bu yıkıcı, ele avuçta sığmaz belaya, hilkat garibesine, kuşkuyla, ürpertiyle yaklaştı. Kendisini onun saflarında buldu, ama birden değil, onun milyonlara mal olmasıyla birlikte yavaş...

Her devrimin ilk kıvılcımında, insanı çarpan, ürperten, korkutan, kaçırın bir yan vardır. Yaşamlarını, sürekli devrimlerle yenilemeyenler, bu kıvılcımı, kendi nabızlarına, gözbebeklerine yerleştiremezler.

Kayzersultan'ın ettikleri

Benim de masal anlatıcı bir demem vardı. Zamanın yerel valisini teslim alıp ata tersten bindirdi. Adı Aydın'dı. Herkes ona Aydınağa derdi.

Anımsarım. Biz bir doruğa çıkardık sırtımızı tarihe yaslar uzun uzun söyledik. Arkamızda Hozat geceleri önümüzde Eğin türkükleri akardı.

Aslında dünyanın tüm sabahları bir ve aynı değildir. Herkes önünde sonunda kendi sabahına uyanır. Ve herkesin bir masal anlatıcısı mutlaka vardır. Çünkü Pascal der ki: "hiç kimse öldüğünde arkasında bir şey bırakmayacak kadar yoksul değildir."

Ornek mi?

İşte size Xelat Hatun!

Xelat Hatun da kim diyeceksiniz? Xelat Hatun son günlerde okuduğum bir kitabın baş kişisi. Kitabın adı "Nenemin Masalları". Yazar "Serdar Can".

Serdar'ın nenesi ona her masal anlatışta dermiş ki: "bak yavrum, aslında bütün bu anlatıklarımı pek de sevmediğini biliyorum. Ama benden geriye hatıra kalacak bir şey varsa oda bu masallar ve destanlardır. Çünkü sana bunların dışında bırakacak başka hiçbir şeyim yok. Bu yüzden beni mümkün mertebe iyi dinlemelisin!"

Gerçekte bir Ermeni kızı olan bu yaşlı bilgenin ilk adı Xelat'muş. İlk kocası öldürüldükten sonra müslüman olmuş adına bu kez Rımdê demişler. Üçüncü kocası ise adını Rımdê'den Ayşe'ye çevirmiş. Yazar Rımdê'den bahsederken "kıvalı saçlarında katledilen dillerin ve kültürlerin tarihi yazılıydı" der.

"Nenemin Masalları'nda nemi anlatılır?

Bir zamanlar derin nehirlerin

çoşkunca ve de güzelce aktığı bir ülkede iki tatlı kavim yaşamış. Ayırı putlara tapınma dışında her yerde ve her şeyde hep beraberlermiş. Kavimlerden biri sarı diğeri yeşil puta taparmış. Birbirlerine kız alıp vermezlermiş ama çayırda bayırlarda ve dağlarda göz süzmelerle işmarlarla türkükü tadında bir hayat sürerlermiş.

...Ve bir de Kayzersultan varmış, Kayzersultan oranın, ülkede paranın, talanın ve kötülüğün timsaliymiş. Askerleri fermanı ve haremi varmış. Ordusuyla ve zulmüyle halkların baş belasıymış.

Kitap Kayzersultan askerliğinin ki o zalim Dehaq'ın askerlerinin bu yeryüzü cennetini kasıp kavurmaya karar verdikleri dönemi anlatıyor.

Bir taraftan ordunun fermanı öbür taraftan ağanın softanın fetvası ve o bildik xela(kıtlık) zamanı...

Kayzersultan askerleri yetiremediği topraklarda dinsel ayrılıkları da körükleyerek yeşilput-severlerin sarıputsever kavime yapacağı her şeyi mübah sayar ve iki halk arasındaki destansı güzelliği asgari zamanda bozarlar. Artık halkların kardeşliği yerine kinin nefretin ve intikamın kötülüğü geçmiştir. Bir zamanlar aşkın yüzü sayılan bu ülke acılarıyla kıtlıklarla ve o büyük Ermeni tehiriyle bir çırpıda bir büyük tarihsel haksızlığa garkolur gider.

Yazar, nenesinin ağzından duyduğu tüm bu olup bitenleri aynı zamanda kafasında bir kimlik sorgulamasına dönüştürür. Ve yaşlı bilgenin o ünlü tekerlemesini (O yiğit ki soyunu tarihini tanıtmıyor bilmiyor! Unutma, sakın unutma! İki cihanda da o

eşektir eşek!) bize anımsatarak kitabını ta baştan "bir buçuk milyon mazluma" adadığını ilan eder. Böylece nenesinin kah döverek kah söverek kah severek dinlettirdiği o trajik masalların öz sahibine de vefasızlık etmemiş olur. Çünkü anımsarsak, yaşlı nene bunların dışında geride hatıra sayılabilecek başka hiçbir şeyinin olmadığını söyleyip dururdu.

"Nenemin Masalları" aslında milliyetçilik sendromunun alabileceğine kabardığı şu son yıllarda, bir zamanlar halklar arasındaki naif güzelliğin, kardeşliğin ve barışın egemenlerce nasıl da bozulup yokedildiğini, oysa bu tür oyunlara gelmenin bedelinin halklara neleme mal olduğunu - bir nenenin ağzından üstelik- son derece trajik anlatımlarla dış vuran ilginç, çarpıcı ve bir o kadar da mütevazi bir ilk öykü çalışması. Yer yer sıradanlığa (anlatı tekniği açısından) dilsel eklektizme ve saireye düşse de akışı serbest ve de rahat.

Yazarın kendi etnik kimliğini de sorguladığı böyle bir ilk çalışmada öyle alım şahım bir edebî tat aramanın boşunahığını bilmem anımsatmaya gerek var mı? Haydar OĞUR

GİTARLAR, FLÜTLER TUTSAK

Ekin Sanat Merkezi basıldı

Ekin Sanat Merkezi 18.Nisan.1993 günü birkez daha polis tarafından basıldı. Pazar günü saat 16.00'da çok sayıda sivil ve resmi polis önceki adı Ankara Kültür Merkezi olan Ekin Sanat Merkezi'ni kuşattılar. Çalışmalarını aynı büroda sürdüren Kültür Sanat'ta Tavr Dergisi çalışanları, Grup Ekin, Ankara Halk Sahnesi, Grup Güne Türkü, Ankara FOSEM, Ekin Korosu elemanları, ESM'yi ziyaret gelen çok sayıda misafirle toplam birlikte 85 kişi gözaltına alındı.

Sanatçılar suçlu bulunursa suç aletleri de malum. Grup Ekin ve Grup Güne Türkü'nün estrümanlarını, AHS'nin kostümlerini, Ankara FOSEM'in fotoğraf ve diğer arşivlerini Slayt makinası, kamera ve kitapları çuvalhara doldurarak gözaltına alınmıştır.

Kültür Sanatta Tavr bürosu, 1991 Şubat'ında yine buna benzer bir saldırıya uğramış, gözaltına alınan sanatçılar 16 gün süreyle işkence görmüş, TV'de boyunlarında yaftalarla isimleri yazılıp terörist olarak lanse edilmişlerdi. Daha sonra suçsuz bulunarak bırakılmışlardı.

Ekin Sanat merkezi, Ortaköy Kültür Merkezi, Grup Yorum, Grup Ekim/Ayşe Gülen Halk Sahnesi, AHS, FOSEM, Tavr Dergisi, Grup

Özgürlük Türküsü'nün yaptığı ortak basın açıklamasında "Böylesi baskılar ve engellemeler gelişirken, Kültür Bakanlığının bunlara gözyumarak, kültür sanat alanındaki kararlamaları ve açıklamalarını samimi bulmuyoruz. Zavaahiri kurtarma çabasından başka bir şey değil; Kültür merkezlerinin korunması ve geliştirilmesi ile ilgili gözümlü kararların ve açıklamaların yanında bir kültür merkezinin basılması ve kapatılması çelişkidir. Oynanan demokrasibilik oyununun bozulması, kültür ve sanat da dahil olmak üzere tüm demokratik muhalefet unsurlar üzerinde baskıların kaldırılmasını, ESM'nin kapısına vurulan mühürün sökülmesi için tüm aydın sanatçı, ilerici-demokrat kamuoyunu yanımda olmaya, yapılan baskıları teşhir etmeye çağırıyoruz" dediler.

Baskın sırasında uğradıkları maddi kaybın 150 milyon civarında olduğunu belirten Ekin Sanat Merkezi, maddi dayanışmaya katılmak isteyenler için banka hesap numarası verdi. Türkiye İş Bankası Banka Hesap No: 4128 2955382.

18 Nisan'da gözaltına alınan 85 kişiden 51'i 20 Nisan'da serbest bırakıldı. Kalanlar 30 Nisan'da mahkemeye çıkarılacak.

Söz artık onların...

Çok değil, bir kaç yıl öncesine kadar "Kürt" diye bir halkın olmadığı "bilimsel" olarak açıklanmıştı!.. Sözkonusu "bilimsel" açıklama göre Kürtler aslında Türk olup, dağda yürürken ayaklarının altında ezilen karın çıkardığı "kurt, kurt" sesiyle "Kürt" diye çağırılır oldular!.. Kültürlerin araştırılması, incelenmesi konusunda Hacettepe Üniversitesi'ne bağlı "Hititoloji" ve "Sümeroloji" kürsüleri kurmuş olsak da, "Kürtoloji" diye bir kürsünün oluşumuna "tahammül" edilemeyeceği yukardaki "bilimsel" açıklama ile belirlenmiş oldu!.. Herhalde yaşayan bir "Kürt" olmadığı zaman Etnoloji ve Antropoloji alanında bir araştırma sözkonusu olabilir. Siz hiç yaşayan bir Hitit ya da Sümerli gördünüz mü?..

Şairler her zaman Anadolu'nun Kültür mozaiğinde halkların renkliliğini şiirlerine yansıtılmışlardır.

"Ovanın bir ucu Koçhisar

Bir ucu Konya
Beride Tuz Gölü, Hasan Dağı
Öbek öbek Kürt ve Tatar köyleri
Karağandere, Acıpinar, Çardak
Sonra alabildiğine açık
Alabildiğine sarı
Toprak toprak toprak
Ev toprak dam toprak
İnsanların benizleri toprak"

Oktaç Rıfat'ın yukardaki dizelerini "Bulut" adlı şiirinden aldım. Bir bulutun üstünden bakıldığında Anadolu halklarının renkliliğini görebilirsiniz. Yukardan bakıpta bu gerçeği göremeyenler ancak "kuş" beyinlilerdir!..

Kürtçe uzun yıllar yasaktı... Günümüzde özgür bir dil midir?.. Türkçe "Özgürlük, Devrim, İnsan Hakları, Barış" sözcükleri "sakıncalı" sayılırken Kürtçenin özgür bırakılacağına inanabilir miyiz? "Marmara" sözcüğünün ba-

şına "The" takısı getirilip "The Marmara" diye bir otelin adı yapılırken, yani Türkçe "Amerikan tarzı" bir yaşama kaydırılırken yıllardır yasaklanan Kürtçenin özgürlüğüne kavuşacağı hiç de gerçekçi değildir. Atilla İlhan "Memleket Havası" adlı uzun şiirinin bir bölümüne "Kürtler" adını vermiştir:

"usul usul karanlıkta kürtçe konuşular ağaç suratlı iki adam kürt olduklarını bilmiyordum ne dediklerini anlamadım birdenbire konuşular dağların umum susmuşluğunda dinlenip dururken sonbahar"

Kürtçe uzun yıllar "karanlıkta" konuşulan bir dil olmuştur. Aydınlığa ise ancak emeğin sömürülmediği bir dünyada kavuşabilir.

Refik Durbaşın şiirleri arasındaki bahçelerde Kürt gelinlerine rastlarız:

"Yirmibeş yaşında. Yeni bıyıklı uzun Erzurum kasketli ve cömert güneyden kuzeye serseri bir kış günü. Yirmi altı yaşında uzun trenler, kalabalık yaylalarda geçeyim kürt gelinlerinin bahçelerini..."

Şiir kitaplarındaki "Kürt" sözcüğüne bakmadan (Kitap okuyorlar mı, ki?) "Kürt yoktur" yaygarasını koparanlar üç şairden yaptığımız alıntılar karşısında ne yaparlar bilmem ama, Ataol Behramoğlu Kültür düşmanlarının oyununu kimlerin bozacağını anlatır bizlere:

"Elbette vardır bir diyeceği, bir haberi Bir kaçağa çay sunan Kürt kadınlarının Dağlar dilsizdi, yalçındır Ama gün gelir bir diyeceği olur onların da Ve dağlar, ıssız tarialar başladı mı konuşmaya

Susmazlar bir daha, söz artık onlarındır." Ali Nejat

Nazım'a özgürlük yürüyüşü

Nazım Hikmet'e vatandaşlık hakkının tanınması için İstanbul'da 500'e yakın insandan oluşan bir topluluk "Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı'nın" düzenlediği bir yürüyüş yaptılar.

İçlerinde Nazım'ın kızkardeşi Samiye Yaltırım'ın ve eski, yeni milletvekilleriyle sanatçıların da olduğu kitle Nazım'a 40 yıl önce yapılan haksızlığın giderilmesi için Beyoğlu PTT'sinden Kültür Bakanı Fikri Sağlar, diğer bakanlar ve Başbakan'a Nazım'ın Kuvay-ı Milliye Destan'ı adlı kitabını postaladılar.

Kültür-Sanat alanında insan hakları ihlalleri

IHD İstanbul şubesi kültür komisyonu 1992 yılında kültür ve sanat alanında yaşanan sansür, yasak, baskı ve saldırıların basından taradığı dökümlerini bir broşür halinde yayınladı. IHD Kültür Komisyonu bu Faaliyetini dörder aylık dönemler halinde 1993 yılında da derlemeler halinde kamuoyuna sunmayı tasarlıyor. Broşürün sunu bölümünde "Yalnızca Kültür ve Sanat alanında yaşananların derlenmesinden çıkan sonuç, yaşamın öteki alanlarında neler olabileceğinin korkunçluğunu gösterebilir" deniyor.

USTALARDAN

Basımevindeki kardeşlere

Geceleri hepimiz bir kumaş dokuruz
İşimiz gücümüz görmek karanlıkta
Görmek, anlamak ve yapmaktır
yar olmak ya da olmamaktır

İnanmak gerek, inanmak
Elimizde kardeşler elimizde bu
İyi olmak özgür olmak elimizde
Bozmak elimizde alınyazısını

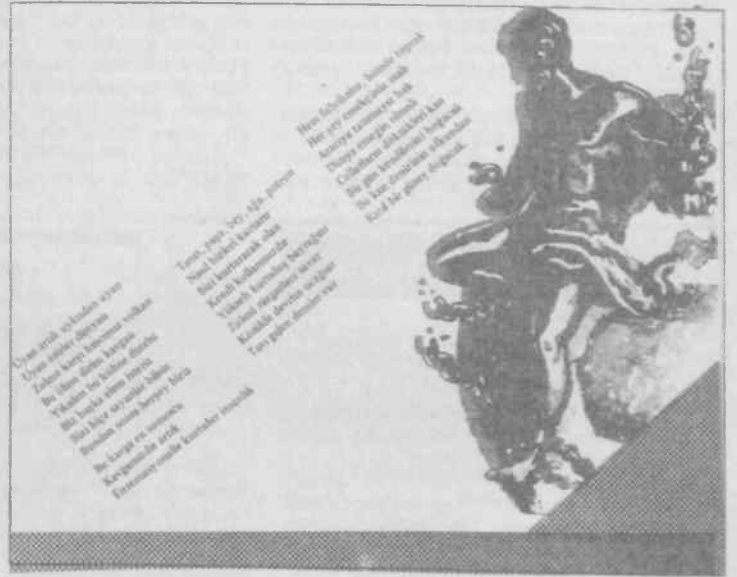
Bir bahar özlüyoruz güllü çiçekli
Mutlu yarınlar bekliyoruz güzel yarınlar
Aydınlıklar sarsın dört bir yanı
Yıkasın kirini pasını dünyamızın

Paul ELUARD
Seçme Şiirler YÖN Yayınları

1 Mayıs'a hazırlanıyorum

Pazar... Gecenin o pıtıraklı yalnızlığının, deli dolu tümceleriyi kalktım. Çocuk sesleri, umutlar, hüznümler ve sevdalar üzre kalktım. Mayıs'a yaklaşıyoruz ama havalar soğuktu hâlâ... Günler karanlık. Yine insanlar kurşuna dizilmişlerdi. Gazetelerde boy boy fotoğrafları... Anlarına saygı duyarak kalktım. Ben hiç yitirmeyeceğimiz yarını bekliyorum. Daha ötesi, geleceğin içindeyim. Ve neler göreceğini biliyorum dünyanın. Şimdiden düşünüyorum sınırsız, sınıfsız insanlığı. Nasıl ki, Nasırhı İsa'nın "hayatının her anı bir çatışma, bir zaferdir" ve KAZANCAKİS, "acıdan, günaha çağrılardan veya ölümden korkmamasını gösteriyorum ona. Çünkü bunların üçü de yenilebilir, yenilmiştir de" diye öğütleyorsa, ben de hak veriyorum hayata. Gelecek kötülüklerin yenildiği utku günlerinin kesinleşmiş tanımıdır. Zulmün, onursuzluğun ve teslimiyetin vaat ettiği ucuz ödüllerin çağrısına kulak asmamaktır. Ve Mesih'in başındaki dikenli taç; elmas, yakut ve akik taşlarından oluşmuş yedirenk çiçekli bir tüveyce dönüşüyor. "Tanrısızlığın ve devrimi sevmenin bütün nimetleri" düşürümün en alaca odasına konuk oluyor. Kalleşçe vurulan insanların o çocuksu yüzlerini bir güzelce sindiriyorum içime. Gülümsemeler çoğalıyor, 1 Mayıs'a hazırlanıyorum: Emeğin ve karanfillerin "ter ötesi" bayramına. "İnsan bir küçük dünyadır" (DEMOKRİTOS)

Şimdi kulaklarımda geniş bir zamana dağılmış ezgiler. Kâh Mahzunî'den, kâh Pir Sultan'dan; Sultanî-Yegâh bir saz eseri de olabilir, Vivaldi'nin flüt konçertolarından biri de. Belki de bir çobanın dağ başında ağzına doladığı bir ıslık. Fundalıkların arasından kalkıp, koyaklarda yankılanan ve bize değin ulaşan Kürdistanlı bir ezgi. (Gerillanın mırıldanarak söylediği)... İpek mendilli bir halay belki... Yitirmiş bir puslu

sonrası güzelim sevdalımsını... Tüm bunları düşünürken Cemal Süreya giriyor araya:

"Kan var bütün kelimelerin altında/Bir gül al eline söz gelimi/Kan var bütün kelimelerin altında/İşte o kandır senin güllüşün/sızmıştır hayatın derinlerine/siyahır orada kırmızıdır/daldan dala atlar/sever çocuklara anlatılan masalları/Ama iş savunmaya gelince/Yalnız alevi savunur/Ve güneşin solmaz çekirdeğini/Yalnız doruklarda/umulmadık bir gün olabilir bugün/Kanvar bütün kelimelerin altında."

1 Mayıs umulmadık bir gün olabilir. Kan, isyanla taşan bir damla olabilir hayata.

Çocuk sesleri çoğaldı. Vakit öğleyi geçiyor o zaman. Yağmur başladı, meydanların şimdilik sesi soluğu yok. Alınlardan süzülen ter damlacıkları gibi yağıyor yağmur... Sakin ve ahenkli. İslanan karanfillerin kokusu işçi tulumlarının yakalarına siniyor sanki.

Halkımın o güzelim güllüşünü bahara adanmış bir eylemin verimli toprağına Bırakıyorum ve karşılıyorum 1 Mayıs'ı bir şiirle:

"Ey çiçek açma ayı, ey değişimler ayı
Sen ey bulutsuz Mayıs bıçaklanmış Haziran
Hiçbir zaman unutmayacağım ne gülleri ne leylakları
Ne de ilkbaharın bağrında sakladıklarını hiçbir zaman

Mayısta ölmüş dostlar için
Sadece ama sadece onlar için
İncelik olmalı kafiyelerimde
Gözyaşlarım gibi silahların üstünde
Ben hep şarkı söylemekteyim orada
Mayıs'ta ölen dostlarım arasında
"Louis ARAGON
Hoşgeldin 1 Mayıs...
Sevil TAYLAN

İstanbul'dan film günleri geçti...

Eşcinsellik, sanatçının öznel dünyası ve konjonktürel ağırlıklı bir dizi filmi öne çıkararak seyirciye adeta ökse kuran 12. Uluslararası İstanbul Film Festivali nihayet bitti. Geriye elektronik alt yazılardaki o her zamanki bildik yanlışlıklar, Simultane çevirilerdeki garip diksiyonlar, gündelik programlardaki ani değişiklikler gibi negatif izler dışında farklı olarak değişik ülkelerden, değişik duyarlıklarla bizi sarıp sarmalayan anımsanmaya değer filmler kaldı.

Ben burada festival boyu izleme olanağı bulduğum bir sürü filme değinme yerine (çünkü böyle bir şey hem dergi sayfalarına sığmaz hem de işlevsel olmaz) Özgür Gelecek sayfalarına girmesinde bir şekilde işlevsel yarar göreceğine inandığım kimi filmlere değinmeyi uygun buluyorum.

Bunların başında da hiç kuşkusuz "İşçi Sınıfı Cennete Gider" adlı konuşma geliyor. Elio Petri'nin politik üçlemesinin en ünlülerinden biri olan "İşçi Sınıfı Cennete Gider" sabahın karanlığında fabrikaya giren akşam karanlığında çıkan ve böylece dışarıdaki devrimci öğrencilerin deyimiyle "güneş yüzü bile görmeyen" orta yaşlı bir İtalyan metal işçisinin trafik yaşamını anlatır.

Ama Massa (Grian Maria Volonte) günün birinde parmağını bir iş kazasında kaybettiğinde her şey değişir. Yönetmen, yani Lau "Yeni Gerçekçilik Akımı"nın büyük ustalarının yanında yetişen ve "Marksist" olarak tanınan Elio Petri, kamerasını çok ironik acımasız ve son derece entelektüel bir matraklıkla işçi Massa'nın üzerinde yoğunlaştırarak aslında onun bireysel dramının geri planındaki toplumsal, düşünsel ve cinsel kombinasyonlarını eşeler. Kazadan sonra dayanışmacı işçilerin safında yer alan ve birikmiş bütün öfkesiyle bu kez de aşımış işçi Massa fabrikadan kovulur kovulmaz bir büyük depresyona girer. Artık sonunun bir zamanlar amcasının başına gelenler gibi bir psikiyatri koğuşu olacağından korkmaktadır Massa. Oysa amcası (belki de) barbar kapitalizmin bu simgesel aygıtı olan fabrikanın ağır koşullarına karşı deliliği bir protesto biçimi olarak seçmiştir. Gerçekte çok akıllı ve felsefi laflar etmektedir çünkü.

Yönetmen kapitalizmin işçileri basit makinaların basit dişlileri haline getirerek nasıl da iğdiş ettiğini, onların düşünsel, cinsel, toplumsal etkinliklerini darlaştırıp yoksunlaştır-

dığını ve hayat karşısında kabalaştırdığını bize son derece alegorik ve çarpıcı sahnelerle verir. Bir taraftan da teorik olarak çok retorik şeyler söylese de işçi sınıfıyla bir türlü örüşemeyen öğrenci gençleri usuldan usula "ti"ye alır.

Elio Petri 1970'li yıllarda "Her Türlü Kuşunun Ötesinde Bir Vatandaş Üstüne Soruşturma", "İşçi Sınıfı Cennete Gider", "Mülkiyet Hırsızlıktan Başka Bir Şey Değildir" gibi filmleriyle politik sinemanın önde gelen yönetmenleri arasında girerek çağdaş İtalyan Sinemalarının önemli isimlerinden biri oldu. 1987'de henüz genç sayılabilecek bir yaşta öldü. Son filmi 1987'de çektiği Jean-Paul Sartre uyarlaması "Kırlı Eller" oldu.

Yeni Gerçekçilik Akımı'nın yol açtığı filmlerinden bir diğeri de "Roma, Açık Şehir"di. "Açık Şehir Roma"da yönetmen Roberto Rossellini neredeyse hiçbir kurmacaya gerek duymadan sadece gerçeği saptayan görüntülerle belgesel yakın görkemli bir yapıt sunmuştu.

1944'te Roma "açık şehir" ilan edilmiş olmasına rağmen gerçekte, Nazi ordusunun işgali altındadır. Bir taraftan Alman ve İtalyan rezistansçıların unutulmaz direnişleri diğer taraftan faşizmin belleklerde silinmez zor işrenç uygulamaları.

Yönetmen Roberto Rossellini'nin yer yer gizli kameralarla, kotardığı bu film ne hazır stüdyolarda çekilmiş ne de star yıldızları kullanmış, üstelik siyah-beyaz fotoğraflar ve yetersiz teknik altyapısına rağmen yine de anti-faşist sinemanın en doruğunda bir başyapıt olma özelliğini halâ daha koruyabilmiş!

Tatlı Emma, Sevgili Böbe, İstvan Szabo'nun "Mefisto" ve "Venüsle Buluşma"dan sonra izlediğimiz bir filmi. Szabo'nun sahnesini çok ilginç bir görsellikte açtığı bu film Macar toplumuna kederli bir bakış içeriyordu. Çıplak bir kadın bir doruktan aşağı doğru yuvarlanıp, gidiyordu. Ki bu belki de "Tatlı Emma ve Sevgili Böbe"nin yeni sistemdeki yuvarlanmalarıydı. Çünkü taşradan gelmiş bu iki naif öğretmen daha sonraları liberal kapitalizmin yeni olanaklarıyla bir yerlere savrulup gideceklerdi. Böbe fahişe olup intihar edecekti. Emma'da çok önceden metroda görülmesini çektiği bir çocuğunki gibi gazete satıcısı olacaktı.

Aslında "iyimserliğin gücü üstüne yazılmış bir şiir" olarak tanımlanan bu film demokrasi,

özgürlük, insan hakları adına yaşanan gözbağcı bir değişimin paradoksuna çok kızgın ve kederli bir üslupla yanıt veriyordu.

Nina Berberova'nın aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan "Eşlikçi Kız"da Claude Miller, Devrim sırasında Rusya'da geçen olayları İkinci Dünya Savaşı'nda Alman işgali altındaki Fransa'ya nakletmişti. Modern burjuva yaşamının bütün nimetlerini ilk kez son derece zengin güzel ve popüler operacı İrina'ya eşlik ederek tadan 20 yaşındaki piyanist Sophie hırslı düşler peşindeyken İrina'nın şahsında umulmadık aldatmalara ve ihanete tanık oluyordu.

1991 Louis Dellue ödülünü alan "Dünyanın Tüm Sabahları" bir Fransız filmiydi. Kalıcı sanat yapıtları yaratmanın ne mal olduğu üzerine son derece düşündürücü ve rafine bir çalışma olan bu filmin yönetmeni Alain Corneau, bir zamanlar Costa-Gavras'ın asistanı olarak da hatırlanır.

Filmde insanın varoluşsal öyküsü üzerinde kafa yoran Alain Corneau, kahramanını önce saray müzisyeni yapar sonra da geçmişine doğru uzupuzun bir yolculuğa çıkarır. Paranın, prestijin, saygınlığın meyvelerini fazlasıyla tadan Marin Maris (Gerard Depardieu) böylesine "şerefli" bir konuma nasıl geldiğini zihninde tarttığı yoksul bir ayakkabı tamircisi olduğunu anımsar ve geride bıraktığı ihaneti ve büyük trajediyi (karısını terketmesi ve ölümüne sebep olması) sorgulamaya başlar.

Vitali Kanevski'nin "Bağımsız Bir Yaşamı" 2. Dünya Savaşı'nı izleyen yılların bir filmiydi. Daha önceleri "Kimildama Öl ve Diril"den tanıdığımız Kanevski, ikinci uzun metrajlı filmi olan "Bağımsız Bir Yaşam"da son derece çarpıcı görsel çağrışımlarla ve mecazlarla "bizi neyi diğer insanlara ve kendimize ihanet etmeye sürüklediğini" sorgulamaya götürüyordu. "Kimildama, Öl ve Diril"den anımsadığımız Valerka büyümüştür ama Rusya'nın uzak doğusunda yaşam hâlâ hiç düzelmemiştir. Hayata hakim olan sertlik ve sevgisizliktir. Bu filmde adeta yönetmen bize "sevgi olmazsa, insan yaşamının hiçbir anlamı kalmaz, hele gençseniz" diyor. Çünkü "insan gençliğinden kopamaz". "Varlığının anahtarı ordadır çünkü" diyor.

Bu yıl ilginç yönetmen Ali Karusmaki'nin "Bohem Hayat" yerine ikame eden Andre Techine'nin "Opme"siyse yönetmenin her zamanki bildik temalarını işledi. Bastırılmış şiddet, boş bakışlarda ifadesini bulan uyumsuzluk, yabancılık, tereddütler, huzursuzluk ve hayat!..

Fellini ise artık onu işsiz bırakma cesaretini gösteren modern topluma adeta meydan okudu.

"Aydın sesi"nde bu çok akli topluma yabancı kalarak "Üşütüklerin" safında yerini aldı. "Üşütüklerin Şiiri"nde esinlenerek kotardığı

bu filmde modern toplumun tüketici kaosunda hâlâ "aya-mehtaba, kadınlara, aşka, mutluluğa inanan ve inanmaya devam eden 'uçuk'ların olduğunu gösteren televizyonun ve şiddetin yabancılaşmayı ve erozyonu arttırdığı böylele dedadan bir toplumda ancak hayal aleminde mutlu olunabileceğini "söylemeye çalıştı.

"Tatlı Hayat"ta da "Skandal Avcısı" bir gazetecinin şahsında sahte değerlerin peşinde sürüklenen kokuşmuş burjuva çevrelerinin amansız bir kitiğini yaptı. Ona göre bunca değersizliğin orta yerinde ancak tatminsizlik, yüzeysellik ve düzeysizlik üretilebilirdi.

"Sekiz Buçuk" adlı otobiyografik baş yapıtında da Marcello Mastroiani'nin şahsında kendi "yaratma krizi"ni anlatıp durdu.

Visconti'de "leopard" da, çakalların, leopardların yerine ikame ettiği bir dönemi anlattı. Devrimci Garibaldi'nin dağlarından yankı-yıp gelen tüfek seslerinin eşliğinde bir dönem kapanmak üzereydi. Aristokrasinin kiliseyle elele veren iktidarı çatırdayıp durmaktadır. Kendisi de bir aristokrat olan Salina Prensi bu gelişmeyi önceden gördüğü halde tarihin "gicikirebilir ama kaçınılmaz ilerleyişi karşısında" çaresiz kalır. Çünkü artık haris burjuvaların hüküm zamanı gelip çatmıştır!

Çıplak bir kadın bir doruktan aşağı doğru yuvarlanıp, gidiyordu. Ki bu belki de "Tatlı Emma ve Sevgili Böbe"nin yeni sistemdeki yuvarlanmalarıydı.

Sorun Yayınları

Kriz Nasıl Aşılabilir? Dizisi:

Dr.İ.Belek-Dr.E.Nalçacı-Dr.H.Onur.O.-Dr.F.Ardıç

☆ SINIFSIZ TOPLUM YOLUNDA TÜRKİYE İÇİN SAĞLIK TEZİ 20.000

Coşkun Adalı -Dr. İlker Belek-Hüseyin Kayabekman-
Temel Demirel-Yücel Demirel-Sırrı Öztürk-
Nihat Varol-Mustafa Zeyrek

☆ SOSYALİZMİN SORUNLARI ÜZERİNE AÇILIM TARTIŞMALARI 35.000

İlker Belek-Temel Demirel-Yücel Demirel-
Orhan Gökdemir-Sırrı Öztürk-Müslüm Şahin

☆ DİSK'İN "ÖREN TEZLERİ" VE SOSYALİST TAVIR 26.000

İlker Belek-Eriş Bilaloğlu-Göksel Demirel-
Temel Demirel-Yücel Demirel-Ercan Okudan-
Hüseyin Kayabekman-Mert Yiğit

☆ TOPLUMSAL DİNAMİKLER VE ÖRGÜTLENME EKSENLERİ 36.000

Vehbi Ali-İlker Belek-Eriş Bilaloğlu-
Temel Demirel-Yücel Demirel-Saltuk Ertop-
Orhan Gökdemir -Hüseyin Kayabekman-
Arif Şair-Sacit Şen-Songül Türkmen

☆ SOSYALİZM "YENİ DÜNYA DÜZENİ" TÜRKİYE GÖKSEL DEMİREL 26.000

☆ ÇEVRE SORUNLARI VE KAPİTALİZM 24.000

Dr.F.Ardıç-Dr.M.Baytemur-Dr.İ.Belek-
Dr.E.Bilaloğlu-Dr.B.Kılıç-Dr.E.Nalçacı-
Dr.H.Onuroğulları-Dr.A.Soyer

☆ SAĞLIK "REFORM PAKETİ" NEYİN PEŞİNDE 24.000

* Tek kitap siparişleri posta pulu karşılığında,
* Toplu siparişler (beşer-onar adet) % 25 indirimli-ödemeli,
* Yurtdışı siparişler, üzeri fiyat ve PTT giderleri eklenerek,
* Kitabevlerine ödemeli-indirimli gönderilir.

Sorum Yayınları
Piyerloti Caddesi No: 85 D/2-A Çemberlitaş - İstanbul
Tlf: 518 44 78

KİTAPÇILARDAN ARAYINIZ

UMUT YAYIMCILIK KİTAPLARI

Oğul Sääokak No. 16/2
Sultanahmet İSTANBUL
TEL: 516 25 38 FAKS: 518 23 23

Muzaffer Oruçoğlu

KAHRAMANLIK KILAMLARI

ÇIKTI!

Muzaffer Oruçoğlu

TOHUM

3. Baskı
ÇIKTI!

68 kuşağının dağa vuran ateşi, ML teorinin, özverinin ve cesaretin şafağı, gerçek kahramanlar ve gerçek olaylarla dokunan bir devrin ROMANI

Nihat Behram

Ser verip sır mermeyen komünist önder

İBRAHİM KAYPAKKAYA

ÇIKTI!

Muzaffer Oruçoğlu

NEWROZ

ÇIKTI!

D.D.S.B

Devrimci Demokratik Sağlık Emekçilerinin Sendikal Anlayışı

ÇIKTI!

Serdar Can

3000 YILIN DESTANI

ÇIKTI!

11.Soy PARTİZAN ÇIKTI!

Y.D.G

Demokratik lise mücadelesi ve Halk Demokrasisinde lise eğitimi

Meral Güneş

BEŞİKÇİ'NİN SAVUNDUĞU GÖRÜŞLER ÜZERİNE

ÇIKTI!

TOHUM'A TÜRKÜ

Kemal Dinç Fikret Oral Kaseti

ÇIKTI!

TÜM KİTAP ÇILARDA

Türkiye Solu PKK'nın Ateşkes tavrına nasıl bakıyor?

TKP-ML (Türkiye Komünist Partisi-Marksist-Leninist) "Ulusalci politikalar burjuva politikalarıdır. Ezilen ulusun ulusalçıları, içinde demokratik-ilerci öğeler taşısa da, burjuva özünü değiştirmemektedir. Yoğun ulusal zulüm ve sömürünün varlığı, ezilen ulusun burjuvazisini dönem dönem bu zulüm ve sömürüye karşı tavır almaya, savaşmaya itebilmektedir. Ancak burjuva öz, bazı dönemlerde de anlaşmayı-uzlaşmayı öngörebilmektedir. PKK'nın bugün geldiği nokta bu durumun tipik bir örneğini sergilemektedir. "Sömürgeci", "faşist" dediği T.C'ye karşı bir yandan en "radikal" çıkışı gerçekleştirirken, diğer yandan geline aşamada "faşist" dediği bu güce "zeytin dalı" uzatabilmektedir.

"Federasyon" talebi dahi yoktur. Sadece "federasyon kapısının açık bırakılması" nı "şimdilik" yeterli gördüğünü açıklıyor.

Bir tek eylemim dahi yok" diyen PKK lideri, faşist, "sömürgeci" T.C'den Türkiye'ye dönmek için "asılmayacağına dair güvence" istiyor. Faşizmin vereceği güvencenin karşılığının ne olacağını biz biliyoruz ve eminiz ki Ocalan'da biliyor! Daha önce Kürdistan'a dönüşünün "şanlı" olacağından dem vuran Ocalan, bugün ise sürgünden dönen bir mülteci liderin ağzıyla konuşmaktadır.

Şüphesiz ki bugün her zamankinden daha çok silahlı mücadele yürüten PKK ve partimizi silahlı mücadeleden vazgeçmeye çağırıyor. PKK bugün yanıt veriyor. Ama, partimiz TKP/ML yürüttüğü gerilla savaşını sürdürecektir. Demokratik Halk Devrimini gerçekleştirip, Demokratik Halk İktidarı kurana kadar silahlarını asla bırakmayacak, gerilla savaşını sürdürecektir. Partimiz ve çeşitli milliyetlerden halkımızın bundan en ufak tereddüti olamazdır.

Partimiz TKP/ML- silahları ellerinden alınmak istenen PKK gerillalarını içtenlikle TIKKO saflarına çağırmaktadır."

PARTİYA RİZGARİYA KURDISTAN: "PKK'nın legalleşmesi ve siyasi çalışmalarına izin verilmesi isteği; Kürdistan Sorunu'nun çözümünü değildir. Eğer öyle olsaydı, şu anda zaten TC'nin yasallığına sığınan legal bir parti var ve kimileri de sırada bekliyor. PKK'nın legalleşme isteğinden "silahlı mücadelenin tasfiyesi kastedilmiyorsa" -ki özü budur- bu da siyasi ve fiili bir ihtihardır."

Biz, AÇIK DIPLOMASI'den yanayız. Dünya konjonktürü ve özellikle "YENİ ORTA-DOĞU DÜZENİ" içerisinde emperyalist ve sömürgecilerin dayatacakları "çözömlere angaje olmamak"; kitle desteğini ve KUKM güçlerinin birliğini sağlamak için bu güçlere güvenmek gerekmektedir..."

PDK (PARTİYA DEMOKRATA KURDISTAN): "PKK, 17 Mart'ta Kürt halkını Newroz'da ayaklandırmaktan vazgeçip TC'ye ateşkes çağrılarını yaptığı devrimci çevrelerin büyük çoğunluğu çağrılarını taktik-manevra olduğu konusunda hemfikir idi. Ateşkes çağrılarının TC ile uzlaşmayı amaçladığını söylemekteki yalnızlığımız 16 Nisan'da ateşkes uzatıldıktan sonra sona erdi. Eylemde radikallerin söylemede uzlaşmacılığı artık somut ve barizken devrimci çevrelerden huzursuzluk ve kıpırdanmalara neden olmaktadır.

Partimiz bu işlevsiz içi boş birliğin ürünü

Tarihsel Uzlaşma günü, "bütün unsurları" tamamlanmış bir barış cephesi. İşte Ateşkes

AÇIKLAMA: Ulusal kurtuluş hareketi önderliği 17 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ilan ettiği tek taraflı ateşkesi, 15 Nisan'da süresiz uzattığını açıkladı. Ulusal hareketin önderliği girdiği bu yeni süreci kamuoyuna kendi deyimleriyle "Türk solu"nun anlayamayacağı usta bir taktik olarak lanse etmektedir. Hatta daha da ileri gidip bu taktiğin ihlamlı kaynağının ML ustalar olduğu pervasızlığını bile gösterebilmektedir.

Yeri gelmişken ulusal hareketin önderliğinin sıkça kullandığı Mao'nun Çan-Kay Şek kliği ile görüşmesi biçimindeki taktiğin neden bu gerici taktiğe özdeşleştirilmeyeceğini açıklayalım: Mao bu görüşmede hiçbir şekilde devrimin programını pazarlık konusu yapmamıştır. Aksine Çan-Kay Şek'e ısrarla devrim programını dayatmıştır. Ama bugün hepimizin bildiği gibi bu pragmatist burjuva önderlik girdiği süreçte "bağımsız Kürdistan" talebinden vazgeçtiğini açıklayarak, aslında taktiğin

"Bağımsız Kürdistan devrimi" programını pazarlık konusu yaparak gericiere kendi programını dayatmak değil onların vereceği kısmi tavizlerle uzlaşma yolu olduğunu göstermektedir. İlk federasyon çözümünde uzlaşabileceğini açıklayan şu anda federasyonu bile pazarlık konusu yapabileceğini açıklayarak -ki bu konuda şu anda kol kola girdiği PSK daha cürretkar davranarak Kıbrıs çözümünü örnek vermektedir- federasyondan dahi geri kısmi ulusal kültürel özerklik talebinin temel alındığı bir rotaya girdiğini açıkça belli etmiştir.

Kısaca "bağımsız Kürdistan" gibi ulusal burjuva devrimci nitelikte bir talepten vazgeçilerek, federasyonun bile pazarlık konusu yapıldığı bir taktiğin hiçbir şekilde Mao veya diğer ML ustaların taktikleriyle ilintisi yoktur. Bunların özdeşleştirilmesi ancak burjuva ulusal önderliğin becerebileceği bir işidir.

Ateşkes kararı toplumun her kesiminde

farklı yarıklara yol açtı. Toplumsal kesimlerin temsilcisi durumundaki her siyasi eğilim özüne uygun olarak ateşkesi değerlendirdi. Ateşkes kimi siyasi eğilimlerce usta bir taktik olarak değerlendirildi.

Kimi kaygılı baktığını belirterek şu anki durumuyla bir değerlendirme yapılamayacağını belirtti. Siyasi eğilimlerin bir kısmı ise bu taktiğin "Bağımsız Kürdistan" talebinden vazgeçilip federasyonun en ileri talep olarak pazarlık konusu yapılmasıyla Kürt ulusal hareketinin emperyalist gerici-lerin çözümü rotasına sokma anlamına geldiğini belirtti.

Ama bunların bir veya en çok ikisi hariç diğerlerinin bu taktiği eleştirirken maalesef buna alternatif ciddi bir radikal silahlı mücadele çizgisi politikası dahi yoktur. Biz siyasi parti, örgüt ve siyasi dergilerin ateşkesle yönelik değerlendirmelerinin özünü verildiği alıntılarla bu eğilimlerin bu konudaki tavır alışlarını aşağıda derledik.

protokolün yanında olmayacaktır. Kürt halkının istemlerini, somutlaşmış taleplerini sonuna kadar, kararlılıkla ve radikal temelde yürütecektir. Uzlaşmacılık Kürdistan'da zemin bulamayacaktır."

PKK VEJİN HAREKETİ: "Vejin hareketi olarak bundan bir yıl önce PKK Genel Sekreteri'nin ne menem bir tasfiyecisi olduğunu ve sonuçta kendi çıktığı kaynağa (TC'ye) geri döneceği, dönerken de her şeyi haraçmezaç satışa sunacağını çarpıcı örnekleriyle açıklamıştı. Bu açıklamamızın karşılığında mevcut PKK önderliği tarafından ajandalık ve işbirlikçilikle suçlandı. Başta Mehmet Şener olmak üzere birçok arkadaşımız tasfiye edildi. Geline aşamada gerçek PKK'liliğin onurunu ve namusunu yaşatmayı, şehitler pahasına yaratılan değerlere sahip çıkmayı esas alan çıkış gerçeğimiz hayat bulmuştur."

KAWA: ".KAWA, PKK'nın ilan ettiği ateşkes kararını desteklemektedir. Doğru bulduğumuz bu kararla başlayan yeni sürecin önünü tıkamamak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçleri arasında başlayan birlik sürecini zedelememek ve bu zeminde doğan ulusal devrimci tavır ve iradeye uygun davranmak için, KAWA savaş ve parti inşa kongresinin aldığı savaş kararının uygulanmasını geçici olarak durduruyor."

TKİH (Türkiye Komünist İşçi Hareketi): "Hiç kuşkusuz, basın açıklaması, federasyon önerisi, Talabani gibi bir ulusal haine verilen rol, Burkay gibi karşı-devrimci mütefikleri, FKO'ye öykünülmesini bir arada düşündüğümüzde PKK'nın yeni siyasal taktiklerinin reformist bir yönelime işaret ettiğini, PKK'nın tehlikeli bir uzlaşma yolu ile karşı karşıya olduğunu söyleyebiliriz. Bununla birlikte, her şeyi zaman gösterecektir. Fakat, yapılan açıklamalar önemli tehlike işaretlerini içermektedir. Açıklamalara bakıldığında, bu yeni taktiğin, devrimci bir taktik, devrimi ilerleten bir manevra olduğunu söylemek mümkün değildir. Zira, bu çağrının en açık sonucu, Kürt halkının Newroz'da girdiği reformist beklenti olmuştur."

ALTERNATİF: "PKK'nın Newroz'da gerçekleştirdiği son çıkarma, politikadan bir az anlayanlar için çok açıktır ki, çözüme giden ana yolu esas olarak Türkiye işçi sınıfı ve halk kitlelerine göstermeye dönüktür. Devletin sömürgeci şiddet politikasının çıkmazını

kamtlamak, bu devletin hiçbir konuda çözümü bir irade olamayacağını ortaya koymak, gerçek çözümün halklarımız arasında kardeşçe birlikten geçtiğini göstermek, bundan daha iyi yapılamazdı."

ODAK: "PKK'nın tek taraflı ateşkes ilanı ile başlayan süreç Kürdistan ulusal demokratik mücadelesinde bir dönüm noktası niteliğindedir. Gelişmeler Kürt hareketinin, emperyalizmin "yeni dünya düzeni"ne uydurulmakta olduğu endişelerini kuvvetlendirmektedir.

PKK ilk kez Kürdistan'daki bütün reformist güçlerle, işbirlikçi Talabani ve Barzani yönetimiyle ve batılı güçlerle paralel bir adım atmakta, anlık bir hesaptan ibaret olmadığı belli olan bir yönelişe girmektedir. Burada, daha fazla kan dökülmesini önleme yolu görünse de çok riskli bir noktadır. Kürdistan devrimci hareketinin "yeni dünya düzeni"nde bir yerlere sıkıştırılıp tasfiye edilmesi tehlikesi büyüktür..."

MÜCADELE: "PKK'nın bu açıklamalarının bir taktik olmadığı ve uzun vadeli bir politika olduğu son günlerde halk içinde netleşmiş durumda..."

Ama genel olarak şunu söyleyebiliriz. Halk savaşına ilişkin umudunu yitirmek istemiyor. Böyle politikalar olsa da savaşın buna karşı çıkacağını düşünüyor. Savaşın gerilla ile bu kararı alanları ayırıyor. Halkın tavır alışını, uzlaşmayı savunulardan daha fazla savaşa devam diyenler etkileyecektir. Halk şimdi yalnızca gelişmeleri dikkatle izlemekle yetiniyor."

EMEĞİN BAYRAĞI: "PKK'nın bağımsız bir Kürdistan yerine, emperyalistlerin dayattığı G. Kürdistan parçası yanında ve Türkiye'de bir miktar hak ile başlayan federasyona varmayla yetinmeyi öngören açıklaması, genel stratejide bir değişimdir. Bunu, Türkiye'de, TBMM içinde siyasal bir varlık olarak örgütlenme düşüncesi tamamlıyor."

ÖZGÜR HALK: "Özel savaş rejiminin içinde bir önderlik sorunu olduğu ve asıl yönetim erkinin hükümet olmadığı, Ateşkes Kürt halkının ulusal demokratik haklarının verilmesi biçiminde bir uzlaşma karşılık verilemeyeceği biraz olsun kamuoyu nezdinde netleşmiştir. Bu da tek yanlı Ateşkes kararının bir taktik olarak kalması anlamına geliyor."

HEDEF: "Apo'nun açıklaması Kürdistan'da sevinçle karşılanırken Türkiye'de ise adeta bir bomba gibi patlıyordu. Konuyla ilgili ilgisiz herkes konuyu konuşmaya tartışmaya başlamıştı..." "Nitekim biz devrimcilerin yıllardır uğraşmamıza rağmen insanlara doğru dürüst tartışamadığımız Kürt sorunu bu nedenle yoğun bir şekilde Türkiye gündemine Kürt özgürlük hareketinin dayatması sonucu girmiş bulunuyor."

DEVİRİMCİ PROLETARYA: "PKK'nın yeni yönelimleri gün geçtikçe daha fazla netleşiyor ve sınırlı bir taktik geri çekilmenin de ötesinde, bugüne dek izlenen devrimci çizgiden reformizm yönünde bir sapma ile karşı karşıya olunduğu gerçeği daha fazla hissettiriyor kendini. Bu yanlış ve tehlikeli gidişin yıkıcı sonuçları da ortaya çıkmaya başladı. Bunların en başında, yeni politikaların ulusal hareketin tabanında ve Kürt emekçi halk kitlelerinde yarattığı bilinç karmaşasını, bazı değerlerin hızlı bir erozyona uğrama tehlikesini saymak gerekir herhalde. Yanlıştardan pratik olarak geri dönülmediği bile, onların yol açtığı bilinç çarpılmaları ve değer eroz-

yonunun tahribatını gidermenin kolay olmadığı unutulmamalıdır. İşbirlikçi veya buna yakın reformist çevrelere, Kürt burjuvazisi ve feodallarının temsilcilerine adeta gün doğdu. Ortalıkta onlar doluyor. "Kürt halkı adına" şimdi onlar konuşuyorlar. Yıldızı en fazla parlamaların başında, işbirlikçi reformizmin yetkin temsilcilerinden Kemal Burkay sayılmalı..."

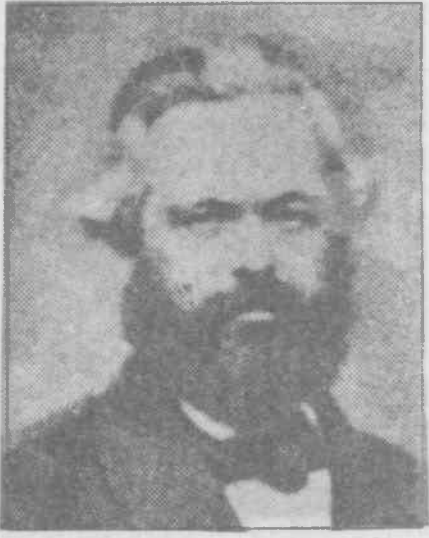
KURTULUŞ: "Bunun yerinde ve akıllıca bir karar olduğu söylenmelidir. Dokuz yıldır süren bir iç savaşın, bir "kirli savaş"ın sona erdirilmesi istenmesi toplumun değişik kesimlerinde, Türker ve Kürtler arasında gözle görülür bir destek bulmuştur. PKK önderliği bu desteği arkasına alarak hareket etmeye çalışacaktır. Bu durum karşısında Kürt sorununu bir "terör sorunu"na indirgeyerek ve mevcut askeri aygıtı buna göre hareket geçirmiş olan Demirel hükümeti ve genel olarak devlet ne yapacak, nasıl "yeni" bir politika geliştirebilecektir? Bugünkü temel sorun budur?"

DİRENİŞ: "Ateşkes ilanı, çok kısa ve geçici de olsa kapsadığı siyasi anlam açısından, "savaşı daha meşru bir politik ortamda yükseletmeden önce yapılan basit bir taktik manevra" olmaktan öteye bir misyona sahiptir. Kürt Ulusal Mücadelesinde, gerilla savaş ve serihildanlardan sonra yeni bir dönemin açılışına işaret etmektedir. Bu dönemde, 15 Nisan'dan sonra pratik olarak kesintiye uğraması olayın özünü fazlaca değiştirmez, yaşanacak git-geller yeni dönem sahne hazırlıkları olacaktır."

"Mücadeleyi yeni alanlarda derinleştirerek sağlanacak bir güç biriktirme adınınun basit ve gelgeç bir taktik manevra olamayacağı açıktır. Ayrıca Kürt Ulusal Kurtuluş Savaşı artık gerilla savaşından öteye diğer güçlü siyasi mücadele yollarına ihtiyaç duymaktadır."

ÖZGÜRLÜK DÜNYASI: "Özetle söyleyenecek olursa, emperyalist sıkıştırma ve halkın geri eğilimleri tarafından belirlenen bu "taktik" ve bunun uygulanmasına ilişkin diplomasi yollarının Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine ilerletici bir katkısının olabileceğini söyleyebilme, son derece safca bir iyimiyete ya da açıkça işbirlikçiliğe denk düşecektir. Şu andan itibaren, PKK- Özgürlük Dünyası'nın çeşitli yazılarında birçok defa belirtilen bir sürecin çetin girdabına girmiş bulunmaktadır. Bu girdap, artık PKK'nın olduğu kadar, Kürt halkının da geçeceğini kesin bir biçimde belirleyecek olan siyasal sınıf mücadelesi sürecidir. Önümüzdeki günlerin getireceği gelişmeler, PKK'yı siyasal bakımdan ciddi bir hesaplaşmaya sürükleyecek ve bu Kürt halk hareketinin sınıfsal bakımdan netleşmesi sürecine denk düşecektir."

BARİKAT: "Çok kolaycı bir mantıkla bütün bunlardan PKK'nın "teslimiyet yolunu seçtiği" türünden sonuçlar çıkarılabilir de gerçekte durum daha karmaşıktır. Ocalan'ın riskli bir yola girdiği doğrudur belki ama siyasal taktikler zaten çoğunlukla riskleri içerirler. Bu noktada, silahlı mücadele-siyasi mücadele sorununu ele alırken, silahlı savaşın politik mücadelenin bir üst biçimi olduğu, ondan bağımsız olmadığı unutulmamalıdır. Bütün koşulları irdeleyen bir gözlemde bulunmadan, erken suçlamalara yönelmek bu aşamada doğru değil, insafı da değildir. Bugün denenen şey, düşman kamptaki bir direnişin çelişimlenmesine gerekli politik konumlar kazanmaktır. Taktiğin başarılı olup olmayacağı ya da hangi uç noktalara kayacağını ise süreç gösterecektir."

Marksizmin baş kuramcısı
Karl MARKS

5 Mayıs 1818

Bu tarih, Marks'ın orta halli bir hukukçu ailesinin çocuğu olarak doğmasından ziyade; Marksizmin kuramcısı olarak Marks'ın doğduğu gün olmasından ötürü tarihsel öneme sahiptir.

Marks, ekonomi, felsefe ve toplumlar tarihi vb. sorunların tahliline yoğunlaştığından, tutkuyla bağlı olduğu eşi ve çok sevdiği ailesinin ekonomik sorunlarını çözmek için çalışmaya zaman ayıramadığından sefalet içerisindeydi. Hastalanan üç çocuğu (parasızlıktan tedavi edemediği için) gözlerinin önünde ve kolları arasında ölmeye rağmen; baskı, sömürü ve zulüm altındaki insanlığı kurtarma mücadelesinden vazgeçmedi.

Marks'ın, Frederick ENGELS'le birlikte kapitalizmin, felsefenin ve toplumlar tarihinin bilimsel eleştirisine dayandırarak geliştirip formüle ettiği analizler ve teorik kuramlar, bugün de işçi sınıfının yol göstericisidir.

Marks'ı Marks yapan şey, onun teorik belirlemeleri olan Marksizmdir. Marksizm, ekonomi-politika, felsefi materyalizm ve tarihsel materyalizmin toplamıdır. Bu üç ana daida incelenmelidir.

Daha sonraları, Lenin-Stalin ve Mao'nun çağımızın koşullarının genel ihtiyaçlarına göre yaptıkları nitelik katkılarıyla geliştirilen, proletaryanın sınıf bilimi, başta proletarya olmak üzere, tüm ezilen sınıf ve tabakaları baskı, sömürü ve zulümden kurtararak özgür, sınıfsız topluma taşımada proletaryanın yol gösterici vazgeçilemez silahıdır.

1 Mayıs ve kısa tarihçesi

1800'lerin ikinci yarısında kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının "8 saatlik işgünü" talebiyle gelişen mücadelesi, Amerika'da yüzbinlerce işçinin katıldığı bir genel grevle doruğa ulaşıyordu. 1 Mayıs 1886'da Şikago'daki 40.000 tekstil işçisinin gösteri yürüyüşü, polislin silahlı saldırısıyla kanlı çatışmalara dönüşüyordu. Bu olayla ilgili olarak polis tarafından gözaltına alınan dört işçi önderi, 1887'de idam edilmişlerdi.

1889'da toplanan II. Enternasyonal I. Kongresi, Amerikan işçi sınıfının yükselttiği mücadeleyi dünya ülkelerine yaymak üzere 1 Mayıs 1890'da -uluslararası alanda- ortak bir gösteri düzenlemeyi kararlaştırdı.

1890'da bir günlük iş bırakmalarla bir dizi ülkede yapılan 1 Mayıs gösterilerinin büyük yankı yapması üzerine; 1891'de toplanan II. Enternasyonal I. Kongresi, bu gösterilerin -yine uluslararası alanda- her yıl aynı gün tekrarlanması kararını aldı. 1 Mayıs'ı tüm dünya işçilerinin (Birlik, Dayanışma ve Mücadele günü) bayramı ilan etti. Böylece, ilki 1890'da yapılan uluslararası 1 Mayıs gösterileri, süreklilik kazanarak daha çok ülkeye ve giderek tüm dünyaya yayıldı.

1 Mayıs'lar, işçi sınıfının siyasal bilinç kazanması, enternasyonal dayanışmayı geliştirmesi ve devrimci mücadeleleri yükseltmesinde önemli bir araç ve bü-

Kavganın Güncesi

yük bir simge oldu. 17 Ekim 1917'de Lenin yoldaş önderliğinde Rusya'da gerçekleşen ilk sosyalist devrimle açılan Emperyalizm ve Proleter Devrimleri Çağ'ıyla birlikte, (tıpkı, "Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz" sloganının "Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşiniz" sloganına dönüşmesinde olduğu gibi) yalnız işçi sınıfının değil; tüm ezilen emekçilerin, baskı, sömürü ve zulüm altında inleyen tüm dünya halklarının sahiplendiği bir gün haline geldi.

Ezenlerle ezilenler arasındaki sınıf kavgasında bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklarının Birlik-Dayanışma-Mücadele günü olarak simgeleşen 1 Mayıs, sınıflar ve sınıf kavgaları var oldukça, ezilen sınıfların birlik-dayanışma-mücadele simgesi olarak hep var olacaktır.

Türkiye'de 1 Mayıs'lar

1 Mayıs, Türkiye'de ilk kez, 1912'de İstanbul'da ve 1922'de birçok ilde kutlandı. 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde emperyalizme uşaklığını açıkça ilan eden Kemalist diktatörlük, İstanbul Miletlerarası İşçi Birliği'ni kapattı ve işçi sınıfına yönelik baskıları yoğunlaştırarak her türlü gösteriyi yasakladı.

1928'e kadar sosyalistler ve ilerici işçiler her yıl 1 Mayıs'ı kutlamak için büyük çabalar sarfetmiş; bazen binlerle, bazen yüzlerle iş bırakıp toplantı ve gösteriler yapmış, bildiriler dağıtmış, toplu tutuklamalara uğramıştı.

Kemalist diktatörlüğün sınırsız baskı ve zulümü, yoğun karşı-devrimci önlemleri, ırkçı-şoven-faşist ideolojik beyin yıkama kampanyaları ve Mustafa Suphi sonrası TKP liderlerinin Marksist-Leninist çizgiden sapma, yozlaşma ve ihanetleriyle solculuğun her alanda Kemalizm kuyrukçuluğuna dönüşmesi; işçi sınıfının kısmi örgütlülüğünün dağılmış olması ve iyiden iyiyi önderliksiz kalması sonucu 1 Mayıs'lar 1928'den sonra uzun yıllar sessizliğe gömüldü.

Türkiye'de 1 Mayıs'ların yeniden canlanması, 1976 1 Mayıs'ında 300.000'i aşkın kişinin katıldığı büyük bir kitlesel gösteriyle gerçekleşti. 1977'de 500.000'i aşkın emekçi tarafından coşkuyla kutlanan 1 Mayıs, CIA, MIT ve Kontgerilla aracılığıyla, sosyal-faşistlerin ve özellikle DISK yönetici kliğinin yarattığı elverişli ortamdan da yararlanılarak tezgâhlanan faşist katliamla 36 emekçi katledilerek kana bulandı.

1 Mayıs 1978 yine İstanbul 1 Mayıs alanında ve birçok ilde yüzbinler tarafından coşkuyla kutlandı, 1 Mayıs şehitleri anıldı. 1979 yılında Kahramanmaraş katliamı bahane edilerek 19 ilde sıkıyönetim ilan eden faşist Ecevit hükümetinin özel çabalarına rağmen, sıkıyönetim uygulanmayan birçok ilde 1 Mayıs'lar yaşatıldı. Bu gelenek 1980 1 Mayıs'ında da sürdürüldü.

12 Eylül 1980 darbesiyle işbaşına gelen Askeri Faşist Cunta (AFC)'nin sınırsız-dinginsiz yoğun faşist baskı, yasaklama ve önlemleriyle yine kesintiye uğrayan 1 Mayıs gösterileri, 1988'de binlerin katılımıyla kitlesel boyutta yeniden yaşatılmaya başlandı. 1989'da kitle sayısının 10.000'lerle ifade edilmesiyle saldırganlaşan TC'nin faşist polisleri M. Akif DALCI'yı katlederek 1 Mayıs'ı yeniden kana buladı.

1990 1 Mayıs'ında M-L'ler, 1977 1 Mayıs'ında dökülen şehit kanlarıyla sulanan ve 1 Mayıs'la özdeşleşen Taksim 1 Mayıs Alanı'nı Harbiye-Dolapdere yönünden zorluyorlardı. Faşist diktatörlüğün çelik yelekli katil sürüleri, burada karşılaştıkları çetin direniş karşısında

şaşkına döndüler. Çağırdıkları polis desteğiyle bölgeyi abluka altına aldılar ve havadan helikopter desteği eşliğinde kitleyi otomatik silahlarla dört-bir yandan taradılar. Çok sayıda insanın yaralandığı bu olayda, ağır yaralılardan Gülay Beceren aldığı kurşun yarasıyla felç oldu.

Türkiye'de 1 Mayıs'ları tarihi geçmişinden kopararak yozlaştırmaya çalışan faşist TC'nin dümen suyuna giren sarı-sindikalar, değişik siyasi anlayıştaki gruplar, 1 Mayıs'ları 1991 ve 92'de de kendi anlayışları doğrultusunda "kutlar-ken"; Marksist-Leninist (M-L) güçler, bu 1 Mayıs'ları dünyadaki özü ve Türkiye'deki şanlı tarihine bağlı kalarak militan-devrimci bir tarzda kitlesel olarak kutladılar, kutlayacaklardır.

Kanıyla Türkiye 1 Mayıs'larına cansuyu olan Mehmet KOCADAĞ

Türkiye'nin ilk 1 Mayıs şehidi

Mehmet KOCADAĞ, Marksizm-Leninizm'i ülkemizin somu koşullarına doğru bir biçimde uyarlayan proletarya partisinin düşünceleri doğrultusunda ön saflarda mücadele yürüten ihtilâlciler komünistti.

Kürt milletine mensup biri olarak, hem ırkçı-faşist milli zulümden ve hem de sınıfsal sömürden kurtuluşun, öncü parti önderliğindeki Demokratik Halk Devrimi (DHD) mücadelesinden geçtiğini gördüğü için safalarında canbedeli bir mücadeleye girmişti.

Alçak gönüllüğü, devrimci dürüstlüğü ve çalışkanlığıyla işçilerin ve halkın güven, sempati ve desteğini kısa zamanda kazanmıştı. Bu özellikleriyle dik-katleri üzerine çeken M. KOCADAĞ, görkemli bir biçimde kutlanan 1 Mayıs 1976 gösterilerinden dönerken MIT ve Kontgerilla tarafından sansince bir takip sonucunda kaçırılarak katledildi.

Boynu kesilmiş olan cesedi, ertesi gün Kasımpaşa'da bulunan M. KOCADAĞ, devrim şehitleri kervanındaki yerini, Türkiye'nin ilk 1 Mayıs şehidi olarak aldı.

"Darağacında üç fidan"

Mao'nun Çin'de başlattığı Büyük Proleter Kültür Devriminin (BPKD) dünyaya yaydığı devrimci dalganın etkisinde kalan Türkiye'nin '68 kuşağı' yüksek öğrenim gençliği içindeki ideolojik-siyasi-örgütsel saflaşmada Milli Demokratik Devrim (MDD) safında yer alan Hüseyin İNAN, Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve arkadaşları THKO'yu kurdular. Ancak, siyasi-ideolojik-askeri-örgütsel vb. açılardan programatik bir perspektiften -esasta- yoksundular. Marksizm-Leninizm (ML)'e olan sempatipleri, devrime olan inançları dışında ciddi bir programa sahip değillerdi.

ABD emperyalizmine Nato karşıtı olarak gelişen yurtsever eylemlilik süreci içinde kurdukları THKO'nun kurucu önderleri olarak yakalandılar.

Özgün bir manifestodan yoksundular. Büyük oranda Kemalizmin etkisindeydiler. Türkiye'nin sosyal, ekonomik, ulusal vb. sorunlarına dair ciddi bir çözümleme ve formülasyondan yoksundular. Ancak, buna rağmen anti-faşist, anti-em-

'68 Kuşağı'nın militan-devrimci ruhuna yöneltilen saldırının, darağaçlarındaki bedenlerinde somutlaştırıldığı önder devrimcilerden Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN.

peryalist yurtsever devrimci yapıları ve ihtilâlciler eylemlilikleriyle devrimci saflarda yer aldılar. 12 Mart'ın askeri-faşist sıkıyönetim mahkemelerince 9 Kasım 1971'de idam cezasına çarptırıldılar ve 6 Mayıs 1972'de idam edildiler.

Türkiye'nin devrim şehitleri kervanına "darağacındaki üç fidan" olarak katıldılar.

Faşist komprador patron-ağa devletin korkulu rüyası; ölümü, düzen basınında "Oh Be!" manşetleriyle çıkan yiğit komünist Orhan BAKIR.

13 Mayıs 1980 Karakoçan

Orhan BAKIR, Ermeni milliyetine mensup bir komünistti. Türk hakim sınıflarının Türk olmayan milliyetler üzerindeki uyguladığı milli zulümden kurtulmanın yolunun ancak ve ancak tüm ulus ve milliyetlerden Türkiye proletaryası ve ezilen halklarının proletarya partisi safalarında birleşerek, faşist komprador patron-ağa devletine karşı birlikte yürütecekleri Demokratik Halk Devrimi mücadelesinin zaferiyle olacağını kavramıştı. Bu kavrayışla katıldığı proletarya partisi safalarında çeşitli alan ve yönetim kademelerinde görev yaptı.

Çalışkanlığı, fedakârlığı ve kararlılığıyla kitlelerin gönünde taht kuran Orhan BAKIR, hakim sınıflarca idam cezasına çarptırılmasına ve her gün gazetelerde boy boy resimleri yayınlanarak "vur" emriyle aranmasına rağmen, hiçbir yığınlık ve karamsarlığa kapılmadan mücadelesini sürdürdü.

TKP/ML'nin kadro üyesi, TIKKO'nun yılmaz gerillası Orhan BAKIR, yine belli bir görevle gittiği Elazığ-Karakoçan'da çelik yelekli polislerle çıkan çatışmada 13 Mayıs 1980'de şehit düştü.

Savaşan Kadınlar

1871 yıllarında Polonya'nın küçük bir şehrinde orta halli bir ailenin kızı olarak dünyaya gelen Rosa Lüksemburg ilk gençlik yıllarından itibaren sosyalist harekette yer aldı. Bilginin yaşamdaki önemini kavrayan Rosa Liseyi birincilikle bitirdi. Daha sonra 1889'da Polonya'yı terk etti. Rus ve Polonya sürgünlerinin merkezi olan Zürihte doğa bilimleri, matematik ve iktisat eğitimi gördü.

Paris'te çıkan **Sprawa Robotnicza (İşçi Davası)** gazetesinin önde gelen yazarlarından olan R. Lüksemburg aynı zamanda Polonya Sosyal Demokrat Partisi'nin de bir üyesi idi. II. Enternasyonal kongresine partisini temsilen katıldı. İlk bilimsel çalışması içinde olan Polonya Ulusal Sorunu hakkındaki görüşleri ilk olarak kongrede gündeme geldi.

1898'de Almanya'ya giden R. Lüksemburg kısa zamanda **Neue Zeit (Yeni Çağ)** adlı Marksist teorik derginin önemli çalışanlarından biri oldu. Sosyal pasifist akımın teorik öncüsü Kautsky'yi "Bataklık Kuramcısı" olarak nitelendiren Rosa "Eğer günlük mücadeleler ana hedefe tabii kılınmazsa önemlerini yitirir ve işçi sınıfının sisteme entegre olmasına yol açar" diyerek reformizme karşı marksizmin bayrağını dalgalandırdı.

Rosa 1905 devriminden oldukça etkilen-di ve onu coşkuyla karşıladı. 1906'da önemli eserlerinden biri olan **Kitle Grevleri Sendikalar ve Siyasal Partiler**'i yazdı. Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD) i. emperyalist savaş patladığında "Görevimiz ülkemizin uygarlık ve bağımsızlığını korumaktır. Anayurduymuzu tehlikeye atarak çukurda bırakamayız" diyerek işçileri emperyalist savaşa taraf olmaya çağırdı.

Rosa Lüksemburg reformizme karşı olan uzlaşmaz tavrını, sosyal şövenizmin savaş politikasına karşı da sürdürdü. Karl Liebknecht ile birlikte SPD toplantısında savaş ödenekleri için olumsuz oy vererek emperyalist savaşa karşı tavrı aldılar. Ve emper-

"O bir kartaldı ve kartal kalacaktır"
Lenin

ROSA LÜXEMBURG

yalist savaşı iç savaşa dönüştürün çağrısı yaptılar. "Asıl düşmanimizdedir" ve "halkların kıyımına son" diyerek durup dinlenmeden kitle gösterileri düzenleyip grevleri örgütlediler. Başını Kautsky'ye çektiği sosyal-şövenist politikaya karşı cepheden savaş açarak SPD'den ayrıldılar. Karl Liebknecht, Clara Zetkin ve Mehring ile birlikte **SPARTAKUSLER** grubunu oluşturdular.

Rosa SPD'nin sosyal şövenist, uzlaşmacı, reformist ve bürokratik işleyişine karşı cepheden savaş açtı ve ideolojik mücadelelerin önemini tekrar tekrar vurgulayarak bir kartal gibi mücadele etti. İç düşmana karşı mücadelenin dış düşmana karşı mücadeleden ayrıt edilemeyeceğini ve hafife alınmayacağını bilincine kazandı.

Rosa Sosyalizm için yaşadı. Clara Zetkin'in dediği gibi "**Sosyalizm fikri Rosa'nın hem kafasında hem de kalbindeki kudretli bir tutkuydu. O devrimin keskin kılıcı, yaşayan alevi idi**".

Rosa ölümünden biraz önce ekim devriminin yarattığı o muazzam coşkusıyla şöyle yazıyordu "ölümsüz ve tarihsel görev, siyasal iktidarı fethetmek, sosyalizmin gerçekleştirilmesini pratik bir sorun olarak ortaya koymak ve dünyada emekte serma-

ye arasındaki hesabın görülmesi davasını ilerletmek görevi uğruna uluslararası proletaryanın önünde yürüdüler. Bu anlamda **GELECEK HER YERDE BOLŞEVİZİM'DİR.**

Rosa Kadın hakları için örgütlü bir savaşın varlığını sürgün yıllarında öğrendi. Oysa o yıllarda A. Bebel ve C. Zetkin kadın haklarına oldukça fazla önem veriyordu. Rosa'nın yaklaşımı ise farklıydı. Cinsiyet ayrımına önem vermenin mücadeleyi zafı a uğratacağını düşünüyordu. Ama yaşadığı süreçte bu düşüncenin yanlışlığını gördü. zira birçok kadın cinsiyet farkı yüzünden ikinci sınıf olarak görülmekte, acı çekmekte, ve emeği daha ucuza sömürülmekteydi. Ve yine birçok kadın yaşamı hakkında karar verebilmekten oldukça uzaktaydı. Rosa düşüncelerindeki bu değişimle birlikte kadın sorununa daha fazla önem vermeye başladı ve 1915'de Hollanda'daki **Uluslararası Kadın Konferansı**'na katıldı.

İnsan Rosa

Bir yanıyla sınıf mücadelesinin orta yerinde nem teorik hem de pratik olarak bir

kartal gibi savaşan Rosa, bir yanıyla da Marks'ın dediği gibi "İnsanım, insani olan hiçbir şey bana yabancı değildir" anlayışıyla hareket eden, yaşamın güzelliklerine tutkun ve çok duygulu bir insandı. Sevmek ve çalışmak onun için bir tutkuydu.

Polonya ve Almanya Sosyalist hareketin önderlerinden Leo Jogiches ile 15 yıl fırtınalı bir beraberlik yaşadılar. Rosa'nın coşkulu ve tutkulu sevgisine karşı Leo yaşamını katı kurallar içine hapsedmişti. Ve bu Rosa'yı isyana kesiyordu. "O eski türküyü çağırılmadan edemiyordum, kişisel mutluluktan dem vuruyordum gene. Evet lanet olası bir özlem duyuyordum mutluluğa ve kendi payıma düşen gündelik tayını kopardırmak için bir eşek inadiyla direneceğim".

Rosa kişisel mutluluk için devrimi reddedenlerden değil, aksine devrimci sorumlulukla kişisel mutluluğun diyalektik bütünlüğünü yaşama geçirme savaşında olan biriydi. O "sessiz gök gürültüleri, dingin fırtınalar" düşleyen biriydi. "Sevgiliye Mektuplar" adlı kitabında Rosa'nın kişiliğini yakından tanıma imkanı bulunabilir.

Rosa, Leo'ya olan tutkulu bağlılığına rağmen onun beynini ve davranışlarını denetlemesine izin vermezdi. "Siyaset sahnesinde tek elle gösteri yapacak kadar bağımsızsam, bu bağımsızlık kendi kendime bir ceket olmaya kadar uzanmam" derdi. Oysa günümüzde **erkeğin gölgesi konumunda yaşayan ne kadarda çok kadın var.**

Çeşitli tutuklama, hapis ve sürgünlerle geçen Rosa'nın yaşamı Alman faşizmi tarafından 1919 Ocak'ında Karl Liebknecht ile birlikte sone erdirildi. Rosa ve Karl, SPD'nin işçileri bakanlığı yaptığı bir koalisyon hükümetince katledildiler. Ve Rosa'nın cesedi daha sonra bir kanalda bulundu. Alman işçisi ve dünyanın ezilen halkları onları asla unutmayacaktır.

Rosa keskin zekası, bitmez tükenmez enerjisi, gözüpeliği, kendine olan güveni ve kararlılığıyla savaşan kadınların öncüsüdür. Oldürülmeden önce yazdığı son makede "Vardım, Varım, Varolacağım!" diyen Rosa'nın sesine bugün yüzbinlerce savaşan kadın "VARDIK, VARIZ, VAROLACAGIZ" diye eşlik etmektedir. Ve bu tarihsel bir gerçeklik olarak yaşam bulmaktadır.

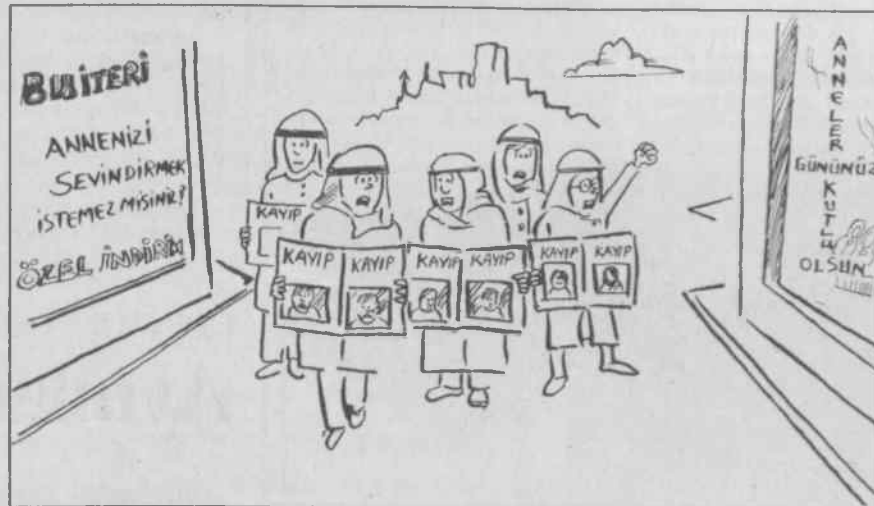
Annelik emektir, emek sevgidir, sevgi mücadelele etmektir

Anneler günü, babalar günü, çocuklar günü, yaşlılar günü, sevgililer günü, sakatlar günü vb. vb.. Burjuvazi neredyse 365 güne 365 gün sığdıracak. Ama onun derdi ne ana, ne baba, ne çocuk, ne yaşlı ne de sakattır. Onun için insanın önemi yoktur. Eğer bugün binlerce insan emperyalist talan için heba oluyorsa, çocuklar köprü altında yatıp kalkıyorsa, emekleri yoğun olarak sömürülüyorsa, yaşlılar darülaceze kapılarında sürünüyorsa, sakatlar toplum dışına itilip işsiz güçsüz bırakılıyorsa, sevginin, aşkın yerini para alıyorsa bunun sorumlusu elbette kapitalizmdir.

Burjuvazinin tek isteği bu günleri bahane edip satış yapmak, malını pazarlamak tüketim ekonomisini pompalayarak kârına kâr katmak ve bunlarla insanları oyalayıp aldatmaktır. İşin bir boyutu bu. Bir boyut ise bu insanlara karşı olan tavırlar bir güne sıkıştırılmayacak kadar önemlidir. Sevgi, saygı, anlayış ve dayanışma yaşamın her anı için olmalı. Yıldı bir gün hatırlamanın onca da önemi ve anlamı yoktur. Bu anlayış, içinde ikiyüzlülüğü ve sorumsuzluğu barındırır.

Burjuvaziyi haftalar öncesinden annelerin "öneminden" "kutsallığından" onlara değerli güzel hediyeler almamızdan dem vuracak, basını, yayını televizyonuyla bunu empoze edecektir. Öyle ki anasına hediye alamayanlar psikolojik olarak eziklik duyacaktır.

Yarışmalar düzenlenecek, 900'lü telefonlar işletilecek ve yılın anası seçilecektir. Burjuvazi kendi değer yargılarına uygun, analık görevinden analık duygusundan uzak birine yılın anası payesini verecektir. Ve bunlarda büyük bir olasılıkla Semra Özal gibi birileri olacaktır. Anaların acı çekmesine katkıda bulunan biri yılın anası seçilecektir. İnsan olmak hele de ana olmak basite alınacak bir olgu değildir. Ana olmak yaşamın yeniden üretilmesine, insanca, güzel ve adil olmasına katkıda bulunmak demektir. Sevgi, saygı özveri ve dayanışma demektir. Analık bunlarla bütünleştiğinde bir anlam ifade

eder. Salt çocuk doğurmanın tek başına onca da önemi yok. Bu kişiye bir paye vermez vermemelidir. Artı, salt kendi çocuğunu düşünmekte analıkla bağdaşmaz. Diğer çocukların, diğer insanların mutluluğu için çaba göstermeyen kendi çocuğunu sağlıklı bir sevgi ve anlayışla yaklaşmayacağı açıktır. Onlar ilkel bir analık duygusuyla kendi duygularını tatmin etmeye çalışırlar. Böylesi bir duyguda hem çocuk hem de toplum açısından ilerletici değil gerilettiricidir.

Analara kuşkusuz çocuk yetiştirmekteki emeklerinden dolayıda sevgi ve saygı duyulmalıdır, ancak bu emek anne ya da baba açısından olsun çocuğun yaşamına sonuna kadar hükmetme anlayışını getirmemelidir. Anne ve babayı bir yandan sevgi ile sararken bir yandan da eğer varsa yanlış değer yargılarına karşı mücadele etmelidir.

Anneler günü; çocuğunu tedavi ettiremediği için canına kıyan anaların var olduğu, yargısız infazlarla evlatlarının katledildiği, zindanlarda çürütüldüğü, ulusal kimliğinden dolayı baskı gördüğü, işsizlikten bunaldığı,

yoksulluktan bedenini pazara çıkardığı, başlık parası ile alınıp satıldığı ana ve kadınların var olduğu bir ortamda kutlanacaktır.

Kapitalizm var olduğu müddetçe bu tür olgularda olacaktır. Anaların tadında yaşaması ancak bu toplumsal yapının değişmesiyle mümkündür. Bu toplumsal yapının değişmesi içinde kadın politik mücadelenin içinde bizzat yer almalıdır. Mücadeleye katılan kadın özgürleşir özgürleşen kadın toplumun değişip dönüşmesine daha büyük katkıda bulunur, ve daha iyi evlatlar yetiştirir.

Bizlerde elbette yaşamda özel günlerin olmasını yatırmıyoruz. Olacaktır. Ama bu insanca güzel olan bir yaşamın içinde bir özellik, bir güzellik ya da bir doruk noktası olur. Ve bu günler iki yüzlülükle, kâr kaygısıyla, küçük hesaplarla lekeli olmayacaktır. Bu günler güzel değerlerin yaşatılmasının kalıcı kılınmasının bir ifadesi olacaktır.

9 Mayıs için düzenlenen "Anneler günü kır gezisi" ne tüm okurlarımızı ve çevresini davet ediyoruz.

Kitap

"Sandino'nun Kızları"

Margaret Randall

Sandino'nun Kızları adlı kitap Nikaragua devrimine katılan kadınları ve onların mücadelesini anlatmaktadır.

Nikaragua ABD'nin arka bahçesi olarak görülen ve Somoza vahşetinin diflere destan olduğu bir ülke konumunda idi. Böylesi bir ülkede ezilen halklar ne yaparsa Nikaragua halkı onu yaptı. Yani silaha sarıldı ve diktatörlüğe karşı mücadele etti. Somazo vahşeti geri tepti.

Mevcut ortam kadınları mücadeleye çekti. İleri hatlarda FSLN militanı olarak çarpıştılar, geri hizmetlere katıldılar, hükümet dairelerine sızdılar ve somazaya karşı muhalefet hareketinin her cephesinde yer aldılar. Geniş tabanlı kadınlar örgütü olan "ulusunun sorunlarını göğüsleyen Nikaragua Kadınlar Birliği"ni (AMPRONAC) kurdular.

Nikaragua kadınlar kendilerini salt insan haklarıyla sınırlamadılar. Ülkenin toplumsal, ekonomik ve siyasi süreçlerine etkin olarak katıldılar. Ayrıca kadınların özel olarak daha etkin olacakları kampanyalar düzenlediler.

Her yerde olduğu gibi burada da kadınlar savaşın içinde eğitildiler. Ve bir dizi gerici değer yargısı savaşın içinde yerle bir edildi. Kadın-erkek ilişkileri mücadele içinde anlam buldu ve güzelleşti.

Mücadele Nikaragua kadını şunları söyledi "Kendimizi artık sadece çocuklarına bakan ev işlerine koşturan ve kocalarına boyun eğen ev kadınları olarak görmüyoruz. Kadınlar ailelerinin duygusal, ideolojik ve ekonomik olarak merkezindedirler. Özellikle işçi ve köylü kadınlar için bu böyledir."

Nikaragua tarihi ve devrimci süreci öğrenmek isteyenlerin yararlanabileceği bu kitapta, üst rütbeli birisine düzenlenmiş cezalandırma eyleminde militan kadının cinsiyetini kullanarak oynadığı rolü okuyacak ve kendimizi onun yerine koyup düşüneceksiniz. Yine işkencede uğradığı tecavüz sonucunda hamle kalan kadının çocuğunu doğurup doğumayacağına ilişkin tartışmalara kendinizi katacaksınız. Kitapta "devrimimizin sağlanmasında için çalışan umut kadınlarını" göreceksiniz.

Gelinen aşamada tarih ideolojik hatın karışıklıkta yolu aydınlatan fener olduğu FSLN'nin iktidarı burjuvaziyi kaptırmasıyla bir kez daha kanıtlanmıştır. Proletaryanın modern feneriyle yolu aydınlatmak gerektiğini düşünen herkes kitabı okuduğunda Nikaragua halkının bu potansiyeli taşıdığına da görecektir.

Ceşitli yerlerdeki Kürtlerin 1993 siyasetlerinde önemli değişiklikler gözleniyor. En yakınından başlayalım: Irak Kürt lideri ve Yekiti (KYB) Genel Sekreteri, bu arada Güney Kürdistan'daki Kürdistan Cephe'nin (ya da Kürt federal hükümetinin) dışişleri bakanı durumundaki Celal Talabani, Washington-Londra-Şam üçgeninde "mekik diplomasisi"ne başvurdu. 1993 Newroz öncesinde özellikle Türkiye ve Avrupa kamuoyunda yankılar yapan açıklamalarda bulundu. Yanına PKK önderi Abdullah Öcalan'ı da alan Talabani, ani bir hamle yaparak "barış inisiyatifleri" geliştirdi. Özellikle PKK önderi Öcalan, Türkiye'de her zaman gerginlik yaratan (devletin baskıları ve kısırtılmaları yüzünden) Newroz kutlamaları öncesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne "ateşkes" önerisinde bulundu. Bu "barış çağrısı" yerli ve yabancı basında genişçe yer aldı. Kimi de aşırı umut ve iyimserliğe kapıldı.

Ama kimse bu ani barış inisiyatifinin perde arkasını fazlaca irdelemedi. Neydi ve ne olmuştu da, Kürt siyasetlerinde dönüşümler yaşanıyor.

Kanımızca bunun uluslararası düzeydeki nesnel nedenlerinden biri, Yeni Dünya Düzeni denen ABD'nin başını çektiği Batı dayatmacılığıdır. Çünkü ABD, Ortadoğu'da kendisine batan, tekerine çomak sokmak isteyen sivri güçler istemiyor. En azından bu güçlerin kendisini hedef alarak sıcak bir cepheleşmeye (yani çatışmaya) gitmesini istemiyor. Bu düzlemde ABD, Türkiye hükümetlerinin de ısrarları sonucunda PKK'ye karşı politikalarında fazla ileri gittiğini fark ediyor. Washington, esas olarak ve mecburen Ankara hükümeti yanında yer alırken, bir şekilde içinde bulunduğu ve ileride de içinde bulunmak istediği Kürt meselesinde, 30 milyonluk Kürt halkını karşısına almak istemiyor.

Bu nazik noktayı keşfeden PKK lideri Öcalan, ABD'nin karşı diplomatik ataklarının önüne set çekmek ve bu yolla Türkiye'nin diplomatik destek kanallarını kapatmak amacıyla ani bir hamle yaparak, Türkiye'nin baş dostu Amerika ile Avrupa'ya "barışçıl mesajlar" gönderdi.

Aslında Ankara hükümeti, bu konuda epeyce sıkıntılı. Çünkü, Öcalan'ın ABD ile olan ilişkilerinin recesini ve ileride meydana gelebilecek bağlantılarının boyutunu fazlasıyla merak ediyor. Deyim yerin-

Faik Bulut

Yeni Kürt Politikaları

deyse PKK lideri, bir taşla iki kuş vurmuş oluyor. Hem Türkiye'nin en hassas mütefikini tarafsızlaştırmaya çalışıyor, hem de Ankara'nın geçen yıl kazandığı (PKK'ye karşı) diplomatik başarıya bir sınır koyuyor. Ankara'nın kozlarını elinden almaya çalışıyor.

Bölgesel düzeyde ise, son aylarda ortaya şöyle bir durum çıkmıştı: Ankara hükümeti, Kürt meselesini bir şekilde bertaraf edebilmek için Bağdat hükümetiyle temasa geçmiş; bu meselenin çözümünde köprü görevi görecek olan Irak KDP lideri Barzani'yi de yanına çekmişti. Amaç hem Türkiye hem de Irak'taki Kürt meselesini Barzani'ye ihale etmek, ama esas olarak Bağdat ile bu meseleyi bastırmaktır. Öte yandan Ankara-Barzani-Bağdat eksenli, bu kez ABD-Suriye-Talabani-Öcalan dörtlüsünü teçrit etmeye de hedefliyordu. Nitekim Irak Kürdistanı'nda geçen yıla oranla Talabani'nin Kitle desteği azalmış, Türkiye'nin altın alta veya aşıktan Barzani'ye verdiği paralar yardımcı güç dengesi KDP'ye doğru kaymıştı. Talabani bundan rahatsız. Yine aynı Talabani,

Türkiye'nin kendisine güvenmeyeceğini seziyor. Zaten Bağdat hükümeti Talabani'ye dış biliyor.

Talabani'yi harekete geçiren, bu etkiler oldu. O da çareyi Suriye, ABD, İngiltere ve PKK'ye gitmekte buldu. Ortam elverişli olduğundan Talabani, kısa vadeli hedefini gerçekleştirdi. ABD'nin desteğini aldı. Türkiye'ye karşı PKK kozunu elinde tutmaya başladı. Öcalan ile uzlaştı. Bu arada Ankara'yı da "savaş" ile değil, "barış" hamlesiyi tehdit ederek, hatta sıkıştırarak hem Türkiye'deki Türk ve Kürt kamuoyunun hem de Batı kamuoyunun desteğini kazandı.

Kuşkusuz puan kazanan sadece Talabani değil, PKK önderi Öcalan da oldu. Newroz öncesi ve sonrasında Türkiye'nin en çok konuştuğu kişi durumundaydı. Siyasi hamlesi göz doldurdu. Derken Öcalan, ikinci bir hamle daha yaparak uzun zamandır anlaşmazlık içinde olduğu Türkiyeliler Kürt siyaset adamlarından Kemal Burka ile Şam'da görüşüp barıştı. Yayınlanan ortak bildiri, aynı zamanda Öcalan'ın Türkiye'den istemlerinin genel bir çerçevesi gibidir. Dahası, bütün Kürt örgütlerinin Şam'da bir zirve yapacakları haberi de yayımlandı.

Buradan bazı çıkarsamalar yapmak gerekirse; a) Talabani, ilk kez bütün Kürt örgütlerini bir araya getiren diplomat olarak ön plana çıktı.

b) Bütün Kürt örgütleri ilk kez zirve yapıp belli bir çatı altında toplanmaya başladılar.

c) Kürt örgütleri ilk kez açık biçimde Batı kamuoyuna mesajlar iletiyorlar.

d) Kürtler yine ilk kez, şimdilik "kurtarılmış bir alan" olarak baktıkları Irak Kürdistanı'nda ortak siyasi projeler gerçekleştirmeyi planlıyorlar. Bu alanı en verimli biçimde kullanmayı diliyorlar.

e) Buradan yola çıkarak, belki de geleceğin büyük ve ortak projesine doğru birlikte yürümeyi planlıyorlar.

Bunlar tutar ya da tutmaz; önemli olan kürtlerin bir merkezîyetçi yapıya doğru gidişleridir. Daha da önemlisi, Kürtlerin "merhaba politika" diyerek bu alana adım atmalarıdır. Bu politikalarını ne kadar ilkel ya da ilkesiz olduğu, kim/kimlere yaradığı tartışılabilir. Ama, sanırım Kürtler, yüzyıllar boyu kaybettikleri sonradan bir türlü bulamadıkları "politika/diplomasi" halkasını şimdi yakalamış görünüyorlar.

Azeri egemenleri neden korkuyor?

Ermeni gerici ordusu üç ana hatın Azerbaycan'a ilerliyor ve ülkenin doğusundaki Kelbecer Ermeni'lerin eline geçti. Azeri Savunma Bakanlığı sözcüsü konu hakkındaki endişelerini şöyle dile getiriyor: "Bizim askeri durumumuz çok kötü. Ordumuz henüz yeni. Ermeni'lerin aldıkları yardımlar karşısında onlarla mücadele edemiyoruz."

Ermeni gerici ordusu stratejik öneme sahip bölgelerde ilerliyor. Dağlık Karabağ'ın güneydoğusundan İran'a uzanan karayolu Ermeniler tarafından kapatıldı. Bir Azeri yüzbaşı, Azad Isazade "Yann Fizuli'ye güçlü bir saldırı düzenlenir-

se, Ermeni'ler orayı da alır." diyor. Ermeni egemen sınıfları, bir kısım Azerbaycan toprağını ihlak etmek istiyorlar. Azeri egemen sınıfları ise ülke topraklarını savunma konusunda samimi değiller. Bunun en somut kanıtı şudur: Başkent Bakü Azerbaycan'ın batı ucunda yer aldığı halde burada gece yarısından sabah 05.00'e kadar soğa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Bakü adeta kuşatılmış, askerler kontrol noktaları oluşturarak halkı didik didik anyorlar. Halk, özel izin olmaksızın evlerinden başka bir yere gidemiyor. Azerbaycan başkanı Elçibey, Ermenileri savaşta altedeceği vaat-

leriyle işbaşına gelmişti. Şimdi yenilmektedir. Yani egemen sınıflar kendi koltuklarını düşünmektedirler.

Ermeni-Azeri savaşında 3.000 ölü ve 500.000 mülteci var. Öte yandan Rus askerleri açıkça Ermeni gerici ordusunun içinde Azerilerle karşı savaşmaktadır.

Ermeni ve Azeri halkları birbirine düşman değildir. Halklar emperyalizm için birbirlerinin kanlarını dökmemelidirler. Her iki halk da kendi egemen sınıflarını karşılarına alarak bu haksız savaşı bitirmeyi önüne görev olarak koymak zorundadır.

Azeri-Ermeni at malar roben en ck zarar g renler sivil halktan insanlard .

Kızıl Kmerler: Silahlı Mücadeleye Devam

Kızıl Kmer lideri Khieu Samphan, Nisan ayı ortalarında Yüksek ulusal Konsey (SNC)den istifa etti. BM seçim planına "Bizim ülkemizi, Vietnam'a tepside sunmamızı teklif ediyorlar. Ancak vatan hainleri bunlarla işbirliği yapabilir." diyen Samphan, yabancı büyükelçiliklere gönderdiği mektupta "SNC'den istifa ettim ve Phnom Penh'den ayrılıyoruz" mesajını kullandı.

Phnom Penh, Kamboçya'nın başkenti. Kızıl Kmerler, Vietnam'ın 1978'de ülkelerini işgal

etmesi üzerine kırlardan şehirlere bir savaşım veriyorlar. Milli bir savaşı radikal bir biçimde sürdüren Kızıl Kmerler, sözde barışı tesis etmeye gelen BM askerlerini de hedefliyorlar.

Kamboçya'nın kuzeyindeki ve Batısındaki kırsal alanlarda oldukça güçlü olan örgüt, Kamboçya'yı Vietnamlılardan temizlemek amacıyla. Son bir ay içinde, Kızıl Kmer saldırıları nedeniyle 30 binin üstünde Vietnamlı Kamboçya'yı terketmek zorunda kaldı.

İtalya: Devlet ve Mafya içiçe

27 yaşında siyasete adım atan, yedi kez başbakanlık, sekiz kez savunma bakanlığı, beş kez dışişleri bakanlığı ve iki kez maliye bakanlığı yapan, Hristiyan Demokrat Parti kurucusu ve şu anda 74 yaşında bulunan Giulio Andreotti'nin mafyayla işbirliği yaptığı iddia edilirken, hakkında soruşturma başlatıldı.

Andreotti'nin 1982 yılında mafyaya karşı savaş veren bir polis ve üç yıl önce bir gazetecinin öldürülmesi olayına karşı, mafya lideri Toto Riina ile ilişkisi olduğu yabancı basın tarafından yazıldı.

Yolsuzluk dosyası Şubat 92'de açıldı 'Sosyalist' partili

ünlü işadamı Mario Chiesa 5000 dolar rüşvet alırken yakalandı. Soruşturma derinleştirilince, altından tüm siyasi partiler, işadamları, özel şirketler çıktı. 1398 kişi tutuklandı. 117 milletvekili hakkında soruşturmalar sürüyor.

Son birkaç ay içerisinde koltuğunu kaybeden siyasiler: Adalet Bakanı Martelli, 'Sosyalist' Parti Genel Başkanı Craxi, Sağlık Bakanı De Lorenzo, Maliye Bakanı Gorla, ENI Genel müdürü Cagliari, Andreotti, Tarım Bakanı Fantona, Fiat Maliye Müdürü Mattioli ve Hristiyan Partili eski Dışişleri Bakanı Scotti.

CLINTON-YELTSİN

Aynılar aynı yere...

"Batı yardımı sadece hayali bir şeydir. Şimdiye kadar Batılı devletler, sadece Sovyetler Birliği'nin ve Rusya'nın çökmesinde aktif rol oynamışlardır. Batı sermayesi Rusya'nın ilerlemesini engellemiş ve Rusya'yı yağmalamıştır.

"Örneğin 1983'de Sovyetler Birliği'nin altın rezervleri 1800 ton idi. Bunun değeri ise 70 milyar dolardır. Ancak bugün bizim elimizdeki nakit rezervler yaklaşık olarak sıfırdır. Ve altın rezervlerimiz sadece 140 tondur. Ülkemizin batılı finans kuruluşlarına olan borcu 80 milyar dolardır.

"Rekabet edebilir zenginlikler olmaksızın bizim ekonomimiz, gerek üretilmiş mallarda gerekse hammaddede muazzam bir kan kaybına uğramıştır. Bütün kâr

Batı'ya kalmaktadır. Batı yardımımdan bu koşullarda nasıl bahsedebilirsiniz? Herşey ortada. Burada soğuk savaş bitti. Biz kaybettik ve hala tazminat ödüyüz."

Bu sözler, uzun bir süre Kruşçev'in devlet kapitalizmini destekleyen En Roy Medvedev'e ait.

Nisan ayının ortalarında, yaptığı darbeyi ABD yardımı ile ayakta tutmaya çalışan Yeltsin Clinton ile Vancouver'de (Kanada) görüştü. ABD emperyalistleri (özellikle IBM gibi büyük şirketler) Yeltsin'e milyonlarca dolar para aktırlar.

Uzun vadede dünyanın en gelişmiş G-7 olarak anılan 7 ülkesi Rusya'ya sermaye akıtmayı planlıyor. Bunun sonunun ne olacağını ise en iyi Medvedev açıklıyor...

Mao'nun doğumununun 100. yılı dünya çapında kutlanacak

Dünya Marksist-Leninist Partilerinin hareketi olan DEH (Devrimci Enternasyonalist Hareket) yayınladığı MAO ZEDUNG HAYALETİ YENİ DÜNYA DÜZENİNE KARŞI KOL GEZİYOR" başlıklı bir bildiri ile Mao Zedung'un 100. doğum yıldönümünü dünyanın dört bir yanında yayma çağrısı yaptı. Bildiriyi sunuyoruz.

1993 yılı, büyük devrimci önder ve öğretmen Mao Zedung'un doğumunun yüzüncü yılıdır. Bu yüzüncü yıl, uluslararası proletarya için muazzam bir döneme rastlıyor. Dünya büyük kargaşa içindedir ve emperyalizmi sarsan yeni bir mücadele dalgasının potansiyeli ufukta belirmiştir bile. Ancak bu seferki mücadelelerin tamamıyla farklı bir sonuca -gerçek kurtuluş ve proletarya devrimine- erişme ihtimali, tek bir tayin edici faktöre bağlıdır: uluslararası proletaryanın Marksist-Leninist-Maoist ideolojisi, eski (ve "yeni") düzene darbe vuran bu mücadelelere kumanda edecek mi? Kim önderlik edecek?

Ezilenler ve devrimci kitleler işte böyle bir ideoloji arıyorlar. Düzeni sadece hırpalayacak olan değil, mezara gömecek olan ideolojiyi arıyorlar. Haklı mücadelelerinin yolundan saptırıldığına, satın alındığına, ya da, emperyalizmden köklü kopuşun gerektirdiği tarzda engelleri toptan yıkamadığına o kadar çok kez şahit oldular ki. Direniş, cesaret, fedakarlık ve keskin sınıf kışkırtıcılığı gibi özellikler yoktur; ancak, proleter ideolojinin önderliği ve Marksist-Leninist-maoist bir parti olmaksızın, bu nitelikleri kit-

1993 Yılı dünya proletaryasının büyük devrimci ustası Mao Zedung'un doğumunun 100. yılı olarak tüm dünyada kutlanacak.

leleri zafer için tümüyle kullanabilmeleri mümkün değildir.

Hakim ve sömürücü sınıflar, ideolojimizi yoketmek için yanıp tutuşuyorlar. Uluslararası proletaryanın son bir buçuk asırlık tarihini ve derslerini, özellikle emsalsiz başarılarını, alçakça tahrif etmeye ve tarihten silmeye çalışıyorlar. Caniyane silahları ve kâr için halkı hergün kıyma makinasından geçiriyorlar. Onların dar, bencil çıkara dayalı

burjuva ideolojileri, modern köleliğin acınacak pespayelikte bir savunmasından ibarettir; bizim ideolojimiz ise zihinleri uyandırıcı, bilinçlendiricidir ve kurtuluşa götürür. Elbette, hakimiyetleri altında tuttukları ve sırtalından imparatorluk inşa ettikleri emekçi halkın hevesli zihinlerinden ve ellerinden bu devrimci dünya görüşünü uzak tutabilmek için devasa kültürel cephaneliklere sığınmak zorundalar. Aksi takdirde, nasıl bir yandan Le-

nin'i, Mao Zedung'u, ve onların önderlik ettiği iki çığır açıcı kitle devrimini alaya almaya çalışıp, öte yandan da Yeltsin ve Teng Hsiaping gibi kapitalist dinazorları ikna edici bir şekilde piyasaya sürebilecekler ki? Aksi takdirde, nasıl özgürlük ve adalet için savaşan Filistin ve Los Angeles'teki kahraman isyankarları, kendilerini besleyen eli ısırın ve kendi topluluklarını yakıp yıkan cahil gençler olarak gösterilmeyi umudedecekleri ki?

İki zıt dünya görüşünün arasındaki bu çatışma, Peru'yu bugün alev alev saran halk savaşını askeri olarak ezip, siyasi ve ideolojik olarak kuşatmaya çabalayan gericilerin ve emperyalistlerin kudumuş hallerinden başka bir yerde bugün daha berrak ve net gözlemlenemez. O ülkede, Marksist-Leninist-Maoist Peru Komünist Partisi (PKP), ABD emperyalizminin kokuşmuş kukla rejimini devirerek yeni proleter devleti yaratmada, geniş aydın kesimlerin ve orta sınıfın diğer üyelerinin de desteklediği, işçilere ve köylülere önderlik ediyor. Tam da dünya hükümdarlarının komünizmin yerinden kalkması mümkün olmayacak şekilde öldüğünü, komünizm ideolojisinin "işe yaramaz" ve modası geçmiş olduğunu ilan ettikleri bir zamanda, bir kez daha proletaryanın önderliğinde bir yeni halk devleti, siyasi sahneye yerleşmeye hazırlanıyor ve tüm dünyadaki ezilenlerin ümitlerini alevlendiriyor. PKP'nin Başkanı ve milyonların devrimci önderi Başkan Gonzalo'yu dünyanın en tehlikeli insanı olarak lanse edip ona ellerindeki herşeyle saldırma riskini göze al-

mak zorunda kalıyorlar. Acaba kimin için tehlikeli?!

Halk savaşını ilerletmeye devam ederken, 1 Mayıs 1993'te, Başkan Gonzalo'nun hayatını korumak için tam anlamıyla dünyanın her köşesinde verilmekte olan tarihsel muharebenin sonucu hala çetin bir mücadele konusudur. Kampanya hergün yeni taraftarlar kazanmaktadır ve bu güçlü karşı-saldırı gericileri ve emperyalistleri daha da gemi azağına almaya, Peru'daki caniyane suçlarına karşı dünya çapındaki muhalefeti kanun dışı ilan etme ve susturmaya çalışmaya itmektedir. Dostla düşman arasındaki sınıf hatları daha da keskin bir şekilde çizilmektedir. Bütün bunlar, Başkan Gonzalo'nun hayatını korumak için canalıcı mücadeleyi daha da yükseltmeyi acil olarak gerektirmektedir, ki proletarya dostlarını ve müttefiklerini daha da geniş bir şekilde birleştirebilsin ve onlara önderlik edebilsin.

Mao Zedung'un mirası dünyanın yöneticilerine karşı kol geziyor. Anti-komünizm haçı seferleriyle, ezilenlerin, kendilerini kurtuluşa götürecektik ideolojiye sarılmasını yasaklamak istiyorlar. Bu 1 Mayıs'ta, tüm dünyada ideolojik karşı-saldırımızı ve devrim mücadelemizi hızlandırırken, çok sayıda proleter devrimci tugaylar yetiştirebilmek için, bu mirası alabilmesine geniş ve derin bir şekil yayacağız. Başkan Gonzalo'nun demirpamaklıklar arkasından yaptığı çağrıda güvenle söylediği gibi: Mao Zedung'un 100. yılını unutulmayacak bir tarzda kutlayalım!

OKURLARIMIZIN DİKKATİNE!

Özgür gelecek ilgi odağı haline geldi

Özgür Gelecek'in 3. sayısıyla merhaba diyoruz. Uzun yıllar özlemini çektiğimiz 15 gün periyotlu gazetemizi gerçek haline getirmenin sevincini yaşıyoruz. Dostlarımızın bazıları alt yapı ve kadro eksikliğine işaret ederek 15 günlük gazetenin uzun hazırlıklar sonucunda çıkarılabileceği görüşündelerdi. Eksikliklerimizin farkında olmakla birlikte, devrimci iradenin, devrimci kudretin karşısında imkansız görünen herşeyin tuz buz olacağını da bilincindeydik. 'Umut fakirin ekmeğidir' misali kısa bir hazırlık dönemi yaşadık, sonra nihayet 1 Nisan 1992'de Özgür Gelecek'e kavuştuk. Kuşkusuz gazetemizin bir çok eksiği var. Zengin ve çeşitli haberlerin bizlere az ulaşması, haber kaynağı yaratılamaması teknik yetersizlikler, tercübesiz kadrolar vs. gibi.

Bütün zorluklara rağmen varolan gücümüzle zorlukların üzerinden gelmenin çabası içerisinde bulunduk. Gazetemizin 1. ve 2. sayıları okuyucularımız ve çeşitli sosyalist basın tarafından beğeni ile karşılandı. Bu duyularını mektup ve telefonlarla dile getirdiler.

Bundan böyle okuyucularımızla daha fazla sıcak bir ilişki (iletişim) içerisinde olmak istiyoruz. Bu çağrımızı çeşitli kereler tekrarladık. Fakat, üzülerek söyleyelim ki okuyucularımızdan yeterli duyarlılığı göremedik. Akla gelebilecek yazı, çizim, eleştiri gibi her konuda yazabileceklerini belirtmeyi dahi abes buluyoruz. Ne yazık ki en yakın çevresinde olup biten olayların, sorunların ve gelişmelerin gazetemize ulaştırılmadığına şahit oluyoruz. Haberin küçüğü büyüğü ya da önemli, önemsiz ayrımına gidilmesi doğru olmaz. Sizce önemsiz görünen olayları, geniş mücadele alanlarındaki gelişmelerle birleştirildiğinde genel politikalar saptamada ve tavrı almada taktiklerin, belirlenmesine temel teşkil edeceklerdir.

Herşeyden önce üzerimizdeki vurdum duymazlığı, ölü toprağını silkinip atmamız gerekiyor. Aksi takdirde işçi sınıfına ve emekçi halkımıza gerçekleri aktarma, yol gösterici olma pozisyonundan uzaklaşmış ya da bunu başaramamış oluruz. Gazetemiz devrimci ve komünist düşüncenin yeşermesi, yaygınlaşmasında ve kitleleri kucaklayabilmesindeki araçlardan birisi olma vasfını gerçekleştirmesi güçleşmiş olacaktır.

İlk sayımızı 15 bin bastık. Genel dağıtım, büroların

yanısıra değişik illere kendi dağıtım imkanlarımızla ulaştırdıktan sonra İstanbul merkez büromuzda dergi kalmadı. Oyleki çeşitli bölgelerden gelen gazete taleplerini karşılayabilmek için, bürolarımıza gönderdiğimiz gazetenin bir kısmını geri istemek zorunda kaldık. Daha da öte, matbaada kalan derleme fazlası gazeteleri de getirdik.

Bunun üzerine ikinci sayımızı 2 bin artırarak 17 bin baskı yaptık. Sanırım okuyucularımızın sorumluluğu biraz daha artacak. Çünkü kısa vadede gazetemin tirajını 20 bine çıkarmayı hedefliyoruz. Hedefimize ulaşabilmemiz bünyemizdeki çalışanların ve okuyucularımızın büyük bir çaba, gayret ve fedakarlık örneği göstermesiyle gerçekleşecektir tabiki.

Bu amaçla;

1- Önemli, önemsiz her gelişmenin gazetemize ulaştırılması,

2- Ödemelerin düzenli hale getirilmesi ve ekonomik katkıda bulunulması, merkezi semtlerde kitapçı, gazete bayi veya market-sergi satış yerleri tespit edilerek her ay bir miktar gazete bırakılması ve yeni gazete götürüldükten sonra eski hesabın kapatılması.

3 Sözleşmeli olduğumuz Yay-Sat gazete bayilerinden gazetemizi sorarak mevcut olup olmadığı, yoksa nedeni: var ise teşhir edilmesi talebinde bulunulmalı. Gazetenin tezgah altı yapılması gibi olumsuzluklarda ise bayinin ismi ile birlikte adresi tespit edilerek bize ulaştırılması. Ayrıca, bulunduğunuz ilde sözleşmeli olduğumuz Yay-Sat bayilerinden gazetemizin bulunup bulunmadığı kontrol edilip olmaması durumunda nedini sorgulanmalı, uyarılara rağmen bayil, gazetemizi bulundurmama veya teşhir etmeme tavrını sürdürüyorsa bayinin "bayilik numarası" ve adını baş bayininkisiyle birlikte alıp bize derhal iletilmesi,

4- Abone olunması ve yeni abonelerin bulunması

5- Gönüllü muhabirliğimizin üstlenilmesi,

6- Yeni yeni alanlara ulaşılması amacıyla çeşitli illerde özellikle Kürdistan'daki okuyucularımızın yeni büro açılmasına katkıda bulunması, bulunabileceklerin merkez büromuzla temas kurması en acil görevlerimizdir.

Özgür Gelecek emekçileri

Katledilişinin 20. yılında, Enternasyonal proletarya'nın, Türkiye ve Türkiye Kürdistan kolunun öncü müfrezesi, çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın komünist önderi,

İbrahim KAYPAKKAYA'yı ANMA GECESİNE KATIL!

FILM (TIKKO Gerillalan ve Başkan Gonzalo'nun Konuşması)	Volkan YAĞAN (BURHANI)
Grup KIZILIRMAK	Nizamettin ARIÇ
TIYATRO (Asmen)	Ali ASKER
FOLKLOR	ARAM
Can CİHAN	Nihat BEHRAM
Partizan OZANLAR	Enternasyomal Müzik Grupları (Peru, G. Afrika, Yunanistan) ve KÜRÜ

Tarih: 8 Mayıs 1993 Cumartesi Saat: 16.00

Yer: Sporthalle-KÖLN

İbrahim'i Anma Gecesi-Tertip Komitesi

Güney Afrika'da isyan dalgası

APARTHEID. Afrika kökenli bir sözcük ve Güney Afrika'da kullanılır. Siyahların çalıştırılmadıkları şehirlere girmelerini yasaklama siyasetidir.

Güney Afrika, bir devlet olarak, İngiliz ve Hollanda emperyalistleri tarafından 1910 yılında resmen kuruldu. Kap, Natal, Orange ve Transvaal bölgelerini birleştiren emperyalistler tarafından kurulan devletin siyasi ayağı **Apartheid**dir.

Güney Afrika toprakları çok zengindir. Tütün, şeker, meyva ve pamuğu cömertçe verir. Toprağın altından önemli miktarlarda kömür ve manganez, elmas, altın (dünya üretiminin % 40'ı), krom ve platin çıkartılır. Sömürgeci beyaz adam bunları tatlı kârlar olarak görüyordu ama o, üretim maliyetini düşürmek için siyahları, bu toprakların ve gökyüzünün gerçek sahiplerini köle olarak kullanmaktan geri kalmadı.

'Uygar dünya'da köleciler köle olgusu çoktan aşılmişken, bugünün Güney Afrika'sında sömürge-feodal-köleciler üretim ilişkilerine rastlamak şaşırtıcı değildir.

KAHRAMAN MI UZLAŞMACI MI?

Güney Afrika'da ANC ile hükümet arasında yeni bir anayasa için görüşmelerin başladığı günlerde Güney Afrika Komünist Partisi liderinin öldürülmesi ülkede yeni isyan dalgaları başlattı

10 Nisan'da Güney Afrika 'Komünist Partisi lideri ve Afrika Ulusal Kongresi'nin önde gelen isimlerinden Chris Hani, Johannesburg'taki evine dönerken öldürüldü. Daha sonra polis, katil zanlısı olarak bir beyazı, Polonya göçmeni ve Güney Afrika vatandaşı Jakob Wallus'u gözaltına aldı.

Hani, Afrika Ulusal Kongresi'nin askeri örgütünde çalışmıştı. 1990 Şubat'ında ANC'nin yasallaşmasıyla ülkeye döndü. 'Komünist' Parti'nin başına geçerek, silahlı mücadele veren radikallerin ANC potansiyelini eritmesini sağladı. Bunun için de eski gerilla kişiliğini kullanmaktan geri kalmadı.

Hani'nin öldürülüş zamanlaması önemlidir. De Klerk hükümetiyle ANC arasında yeni bir anayasa görüşmesi başlamıştı. Bu görüşmelerin 10. gününde Hani öldürüldü. Hükümetle ANC arasındaki anlaşma taslağı şuydu: **1994'ün ilk yarısında yapılacak seçimlerde bir kişiye bir oy**

Klerk'in Milliyetçi Parti'siyle ortaklaşa oluşturulacak çok ırklı ve güçlerin dengeli (antılı) dağıtımını öngören bir hükümetin oluşturulması. Taslakta bir madde daha var ki çok önemli: **Çoğunluk olan siyahların çıkardığı kararların 2000'li yıllara kadar ertelenmesi(?)** Hani geçen ay Newsweek'e yaptığı açıklamada "Bunu kabul etmek hiç de kolay değil benim öngördüğüm şeyler bunlar değil, ancak bu da gerçekçi ve mantıklı bir yaklaşımdır" diyordu.

Anlaşılan odur ki, Hani ve Mandela ikilisi, silahlı mücadeleyi eritmeye çalışmaktadırlar. Bunun için de parlamento ve legalizm bataklığına girmişlerdir. Hani'nin deyimleriyle "gerçekçi ve mantıklı" yolu seçmişlerdir. Fakat özellikle tasarının son maddesi, ne derece alçaklaştıklarını ortaya koymaktadır ve bu doğaldır. Apartheid karşısında mantık ve gerçek adına halkları satanların gideceği güzergah, gittikçe alçaklaşma güzergahıdır.

Bu suikastın diğer yönü, gerek ANC'de ve gerekse 'Komünist' Parti'de liderlik krizi yaratabileceğidir. 'Komünist' lider Slovo uzun süreden beri kemik iliği kanseridir. ANC'de ise 74 yaşındaki Mandela, 40 yaşındaki işçi sendikalarında sözcü, genel sekreter Ramaphosa ve ANC dilomasi şefi 50 yaşındaki Nbeki. Ancak ezilenler bunların hiçbirini takmıyorlar. Onları en çok etkileyen Hani idi.

İşte bu kriz olasılığı ile birlikte, ırkçı De Klerk hükümeti, 'demokratik programın ertelenmesine' meyil lenmiştir. Yani yasal kınntılara kuyruk sallamak, mantık ve gerçekler adına halkları satmak bile Apartheid'çileri rahatsız etmiştir.

İSYANI HALK SAVAŞINA AKIT

Hani'nin öldürülmesiyle beraber ANC ve diğerleri yasa girenken, isyanlar ülkeyi bir baştan bir başa sardı. Mandela'nın 'huzur çağını' nı ellerinin tersiyle iten onbinlerce kişi, gruplar halinde Cape Town, Port Elizabeth, Durban ve Pietermaritzburg'ta vitrinleri, depoları yağmaladılar ve bu şehirleri arabaları yakarak aydınlatılar. Burjuva basın, 1980 ortalarından bu yana böyle büyük bir "kargaşa" yaşanmadığını itiraf etti. Aynı gün Soweto polis merkezinin önünde yapılan gösteride 30.000 göstericiye ateş açan polis 10 kişiyi öldürdü. Siyahların yerleşim bölgesi

Hani'nin öldürülmesiyle beraber ANC ve diğerleri yasa girenken, isyanlar ülkeyi bir baştan bir başa sardı. Mandela'nın 'huzur çağını' nı ellerinin tersiyle iten onbinlerce kişi, gruplar halinde Cape Town, Port Elizabeth, Durban ve Pietermaritzburg'ta vitrinleri, depoları yağmaladılar ve bu şehirleri arabaları yakarak aydınlatılar.

Sebokeng'e arabayla giren silahlı ırkçılar 19 kişiyi öldürdüler. Ertesi gün siyahlar iki ırkçı beyazı yakarak öldürürken, kendilerini sakinliğe davet eden bir beyazın da dilini kestiler. Sebokeng'e barikat kuran siyah gençler, polisin katilleri bildiğini ve desteklediğini, bölgeye hiç kimseyi sokmayacaklarını açıkladılar.

Ve nihayet Soweto'da Hani'nin cenaze töreni yapıldı. Mandela burada, törene katılan kitleye Milliyetçi Parti Başkanı De Klerk'in başsağlığı mesajını okumaya kalkınca müthiş yuhalandı. Mandela sersemce ve yalpalayarak "Kızgınlığınızı anlıyorum. Biz Milliyetçi Parti'yi sevmeyiz, fakat ben De Klerk'le yeni Güney Afrika'yı inşa etmeye hazırım" diyerek kimliğini kustu. Polis cenazede de ölüm saçtı. Hani'nin öldürülmesiyle ilgili olarak 1,5 milyon kişi 85 miting katıldı ve ülke çapında yürüyüşe geçti.

Bütün bu olanlar bir eğilimi gündeme getiriyor: Silahlı mücadele eğilimi. Yüzbinlerin katıldığı gösterilerde sık sık "Silah istiyoruz" sloganı atılıyor ve gerici medya bunu "uğursuz eğilim" olarak niteledi.

Evet, Mandela ve Hani gibi uzlaşmacılar "Bir kişi-Bir oy" sloganını gündeme getirmeye çalışıyorlar. Gerici şiddete karşı devrimci şiddeti kullanan halk yığınlarını "yağmacı, çapulcu" olarak niteliyorlar. Doğru dürüst bir reformculuk bile yapamıyorlar, Apartheid'çilerin saflarında olduklarını resmen ilan etmekten çekinmiyorlar.

Güney Afrika'da Marksizm-Leninizm ve Maoizm temelinde yaratılmaya çalışılan örgütlenmeler vardır. Silahlı mücadeleye yatkın ve deneyimi olan yoksul halk yığınları da vardır. "Bir Kişi-Bir oy" sloganının yerini "Bir sömürgeci-Bir mermi"

Dünü ve bugünüyle Güney Afrika

Daha önceleri Hollanda'nın koloniyken Güney Afrika'yı kendi kolonileri haline getiren İngilizler, 1820'de çoğunluğunu eski askerlerin oluşturduğu 5.000 aileyi Güney Afrika'ya yerleştirdiler. Güney Afrika daha 19. yüzyılın başlarında yerliler, melezler, Hollanda ve İngiliz asıllı beyazlar ve çalıştırılmak üzere Hindistan'dan getirilen işçilerle kendine özgü nüfus yapılanmasını kazanmıştı.

1886'da Güney Afrika'da altın madenlerinin keşfedilmesiyle kurulan Britanya Güney Afrika Şirketi, buradaki insanların göçebe hayatının maddi temelini ortadan kaldırarak onları ücret köleliğine mahkum etti. Sayıları hızla artan maden ocakları çevresinde, ücret karşılığında çalışmak üzere gelen köylülerin oluşturduğu ve işgreti yapılarından meydana gelen madenci "kenter"i oluştu. ancak ülke nüfusunun çoğunluğunu teşkil eden yerlilerin yaşadıkları yerleşim alanları, tüm ülke topraklarının % 10 kadardır. Diğer araziler beyaz azınlığa aittir.

İşçilerin, 1913 yılından itibaren kimi zaman sokak çatışmalarına dönüşen-büyük grevlerle dışa vurdukları tepkileri, milisler ve askeri birliklerce kanla bastırılıyordu. 1917 Ekim devriminin etkisinde kalarak kurulan Uluslararası Sosyalist Birlik (ISL) kısa sürede bu öfkeli işçiler arasından 100.000 üyelik taban buldu.

1921'de kurulan ve illegal faaliyet yürüten Güney Afrika Komünist Partisi, buradaki ilk ciddi anti-emperyalist, anti-sömürgeci örgüdü. İrkçi faşizmin yoğun baskı ve katliamlarına karşı 1952'de siyasal bilinci yükseltmek ve dünya kamuunun dikkatini çekmek amacıyla Güney Afrika'lı beyazlar tarafından Demokratlar Kongresi, Renkli Halk Örgütü gibi örgütler

kuruldu. Genel olarak Afrika Ulusal Kongresi (ANC)'nin önderliğinde uzun yıllar sürdüren eylemlilikleriyle siyah işçiler, 1973'teki grevlerle -son derece kısıtlı da olsa- grev hakkı aldılar. Sürdürülen militan işçi hareketlerinin gelişmesine paralel olarak (legal veya illegal) Sendika ve sendikacı siyah işçi sayısı da arttı.

Ülkede ve dünya kamuoyu önünde iyiden iyiyeye teşhir olan ırkçı-faşist terör rejimi, bu durumdan kurtulmak için zencilerin vasıflı işçi olmasını engelleyen yasa maddelerini yumuşatması ve Ekim 1979'da siyah sendikaların kurulmasını kabul etmesiyle birlikte kısa sürede birçok siyah işçi sendikası kuruldu. Siyah sendikal hareketteki bölünme 1 Aralık 1985'te 33 sendika temsilcisinin katıldığı Durban toplantısıyla Güney Afrika Sendikalar Birliği (COSATU)'nin kurulmasıyla bir ölçüde aşıldı. Bazı sendikalar ise, COSATU'nun ırk esasına dayanmaması ve beyaz sendikacıların da yönetimde yer alması nedeniyle bu birliğe katılmadılar.

Çokuluslu tekellerin kontrolündeki Güney Afrika sermayesi ve işletmelerin yönetim ve uzmanlık gerektiren işleri beyazların elindedir. Güney Afrika ekonomisi madencilik, tarım ve son yıllarda hızlı bir gelişme gösteren-Sanayiden oluşur. Madenlerin çok büyük bir kısmını ellerinde tutan yedi dev madencilik şirketinin hepsi ve diğer büyük mali kuruluşlar, başta İngiltere, ABD ve Almanya olmak üzere yabancı emperyalist ülkelere aittir. Güney FRIKA'da uygulanan gelen ırkçı "Apartheid" politikasının amacı ise, dikkatleri sadece ırksal sorunlara çekerek, sınıfsal ve toplumsal çelişkileri gözardı etmektir.

Tek ses "silah istiyoruz!"